

CEIP JOSÉ GARCÍA PLANELLS
Manises

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA

3r PRIMÀRIA

Basada en la **Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre**, per a la Millora de la Qualitat Educativa (LOMQE), a nivell nacional el **RD 126/2014, de 28 de Febrer** i a nivell autonòmic del **Decret 108/2014, de 4 de juliol** del Consell pel qual s'estableixen les ensenyances mínimes de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana.

Realitzada per:	Revisada per:
Equip Docent 3r curs	Direcció d'Estudis
Data: 25/09/2020	Data: 22/01/2021

1. INTRODUCCIÓ	3
JUSTIFICACIÓ.....	3
CONTEXTUALITZACIÓ.....	4
2. OBJECTIUS DE L'ETAPA VINCULATS AMB L'ÀREA	8
3. COMPETÈNCIES	12
4. CONTINGUTS.....	30
5. UNITATS DIDÀCTIQUES. PROJECTES DE TREBALL	55
ORGANITZACIÓ DE LES UNITATS DIDÀCTIQUES.....	55
DISTRIBUCIÓ TEMPORAL DE LES UNITATS DIDÀCTIQUES.....	55
6. METODOLOGIA	62
6.1. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES.....	¡ERROR! MARCADOR NO DEFINIDO.
6.2. ACTIVITATS I ESTRATÈGIES D'ENSENYAMENT I APRENTATGE. ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES.....	63
7. AVALUACIÓ DE L'ALUMNAT.	65
CRITERIS D'AVUACIÓ- INSTRUMENTS D'AVUACIÓ.....	65
INSTRUMENTS D'AVUACIÓ.....	105
ACTIVITATS DE REFORÇ I AMPLIACIÓ.....	106
8. MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU O AMB NECESSITAT DE COMPENSACIÓ EDUCATIVA.	109
A) MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU:.....	109
B) MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITAT DE COMPENSACIÓ EDUCATIVA:	111
9. ELEMENTS TRANSVERSALS.	112
10. AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT I INDICADORS D'ÈXIT.....	115
A) AVALUACIÓ PRÀCTICA DOCENT.....	115
B) INDICADORS D'ÈXIT PER AVALUAR LA PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA.....	121

1. INTRODUCCIÓ.

1.1 JUSTIFICACIÓ.

La present Programació Didàctica es regula per l'establert en:

- La Llei Orgànica 2/2006 de 3 de maig, modificada per la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la Millora de la Qualitat Educativa. (LOMQUE).
- Real Decreto 126/2014, de 28 de febrero, por el que se establece el currículo básico de la Educación Primaria.
- Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel que s'estableix el currículum i desenvolupa l'ordenació general de l'Educació Primària en la Comunitat Valenciana.
- Decret 88/2017, de 7 de juliol, del Consell, pel que es modifica el Decret 108/2014, de 4 de juliol.
- Decret 136/2015, de 4 de setembre, del Consell, pel qual es modifiquen el Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual s'establix el currículum i es desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana.
- Resolució de 17 de juliol de 2020, per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres que imparteixen Educació Infantil de segon cicle i Educació Primària durant el curs 2020- 2021.

Tal com queda reflectit en l'article 91 de la Llei orgànica d'Educació 2/2006 (LOE), i no modificada per la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la Millora de la Qualitat Educativa, en la qual es basa la present programació, es concreten les funcions del professorat i s'estableix com a responsabilitat del docent "la programació i l'ensenyament de les àrees, matèries i mòduls que tinguen encomanats".

Així mateix, segons l'article 12.1 del Decret 108/2014: Elaboració, supervisió i avaluació de les programacions didàctiques. En educació primària, la planificació de la programació docent de cada àrea serà de curs. En conseqüència, les programacions didàctiques seran elaborades per l'equip docent conformat pels mestres i mestres que impartisquen docència en el respectiu curs de l'etapa, coordinats per la direcció d'estudis o qui tinga atribuïdes les seues funcions, i atesa la necessària coordinació entre les diferents àrees. Per últim, al DECRET 88/2017, de 7 de juliol, del Consell, pel qual es modifica el Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i es desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana, estableix:

ANNEX: Modificació del Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i es desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana.

Article 5. Horari.

1. Amb l'objectiu d'oferir una major flexibilitat a la jornada lectiva, l'horari lectiu setmanal permet als centres educatius programar en sessions d'entre 45 minuts i 60 minuts i, a més, es possibilita l'aplicació de projectes d'innovació pedagògica, projectes de contingut competencial, interdisciplinaris i tasques d'equips, dins del marc de l'autonomia que els centres tenen reconeguda en la llei d'educació vigent.

2. e) Els períodes lectius setmanals de lliure disposició es poden assignar a diverses àrees o a projectes

interdisciplinaris, els objectius dels quals siguen assegurar a l'alumnat l'adquisició de les competències i els objectius del currículum, especialment a millorar la competència comunicativa oral de l'alumnat; a aquest darrer aspecte no es dedicarà menys d'1 hora. La distribució d'aquests períodes lectius no podrà ser aplicada a una sola àrea.

5. Per fomentar la innovació i promoure l'autonomia dels centres, la programació didàctica es pot dur a terme mitjançant projectes específics, com ara, treball per projectes, per àmbits, interdisciplinaris, adreçats a millorar l'èxit escolar que asseguren a l'alumnat l'adquisició de les competències i els objectius del currículum. Aquests projectes han de tractar, com a mínim, els aspectes següents:

- a) L'assignació dels elements del currículum de més d'una de les àrees establertes en la normativa vigent.
- b) L'avaluació del projecte.
- c) La concreció de la càrrega horària del projecte i la distribució d'aquesta.

1.2. CONTEXTUALITZACIÓ.

El C.E.I.P. Garcia Planells està situat en la perifèria de la localitat de Manises, prop de l'aeroport.

Els edificis del voltant són de recent edificació, per la qual cosa, les famílies són joves d'una classe mitjana i principalment castellans-parlants

Es tracta d'un centre de dos línies d'ensenyament en valencià. Conta amb sis unitats d'Educació Infantil i catorze d'Educació Primària . Amb aules suficients (encara que està utilitzant-se l'aula de psicomotricitat per a un aula de Primària) i dotades de material adequat. A les aules es conta amb una biblioteca d'aula que s'ha anat creant amb llibres comprats pel Centre atenent a les característiques dels alumnes i als successius plans de lectura que s'han desenrotllat al Col·legi. També conta amb una pissarra digital per aula.

Es disposa d'un aula d'informàtica amb més de 25 ordenadores connectats en xarxa i amb accés a Internet.

Es tracta de dos edificis, per una banda el format per les aules de Primària al primer i segon pis (amb les aules de P.T., A.L., religió , biblioteca, música i informàtica); i a la planta baixa, les aules d'infantil, a un costat, i a l'altre: secretaria, direcció, sala de mestres i quart de l'AMPA, amb el saló d'usos múltiples. L'altre edifici reuneix el menjador i el gimnàs. En quant a les instal·lacions exteriors ens trobem amb dos patis independents, de Infantil i Primària, amb porxes.

Al centre s'ofereix el servei de biblioteca de centre a l'horari de pati els dilluns i dimecres, l'aula d'informàtica els dimarts i dijous.

Respecte a les característiques evolutives dels xiquets d'aquesta edat (i d'ara endavant) l'escola forma part de la seua vida. Els dos grans àmbits en què es desenvolupen (família i escola) han de compartir criteris i objectius socioeducatius a fi de garantir la correcta evolució dels xiquets.

Per a realitzar aquesta programació, hem partit dels informes de nivell d'aprenentatge dels alumnes del curs 2019-2020. Sempre tractant de donar resposta a les possibles carències que es donaren durant el temps de confinament.

Basant-nos en els resultats de les avaluacions inicials, observem que cal començar el curs reforçant:

MATEMÀTIQUES:

- Sumes i restes simples de cèntims amb cèntims i d'euros amb euros.
- Conversió euros a cèntims.
- Repartiment i divisió.
- Divisió: doble i meitat.
- Hores (en punt i i mitja, i quart i menys quart)- es va a intentar.
- Aprendre a multiplicar per una xifra.
- Problemes de dues operacions.

CIÈNCIES NATURALS:

- Les diferents formes de mescla.
- El material i les seues propietats.
- Propietats del so.

CIÈNCIES SOCIALS:

- Les roques i els minerals.
- Orientació cardinal al paisatge.
- Períodes més rellevants de la història de la humanitat.

LLENGUA VALENCIANA:

- Pràctica de la llengua oral.
- L'apòstrof.
- Ortografia: z/s.
- Gramàtica: determinants, adjectius, el verb en present, passat i futur.

LLENGUA CASTELLANA:

- Gramàtica: l'article, els adjectius, pronoms personals, el verb, els temps verbals i les llengües d'Espanya.
- Ortografia: la divisió de paraules.

Moment evolutiu de l'alumnat:

Els xiquets i xiquetes en l'edat de 7 i 8 anys, es troben immersos en un procés de maduració i la nostra missió com a docents és que es formen com a persones.

Les relacions socials comencen a tindre gran importància en la seua manera d'entendre la vida. Estableixen connexions amb els seus iguals, i amb les restriccions i limitacions derivades de la COVID-19, s'observa que al ser més reduït el grup de convivència a l'aula i al pati, existeix un gran clima d'afecte entre tots, juguen junts, comparteixen els jocs, entaulen conversacions dels seus gustos, etc.

El seu **autoconcepte** és cada vegada més sòlid pel que la confiança en si mateixos és major. A aquesta edat prenen consciència de les seues capacitats i de les seues limitacions. L'opinió dels altres els importa molt. Desitgen agradar tant als seus companys com als adults. En ocasions i a causa de l'excés d'autoconfiança solen mostrar-se intransigents, cabuts... establint un pols amb els altres fins a descobrir on estan els límits.

La consolidació de la seua **identitat sexual** fa que comence l'interès cap als temes sexuals, que per regla general els provoca riure i actitud de burla. Poden aparèixer jocs de connotació sexual, als quals no cal concedir importància, tractant d'oferir altres alternatives de joc en grup.

En el **plànol social**, els seus companys es converteixen en els grans protagonistes. La vida i el treball en grup experimenten un gran auge. Els seus grups de pertinença estan ben definits i solen obeir a criteris d'homogeneïtat física (sexe, edat). Els xiquets solen compartir amb els seus amics jocs de moviment, competitius... mentre que les xiquetes comencen a equilibrar el temps d'oci entre jocs i diàleg amb les seues amigues. Segueixen mantenint cert antagonisme amb el sexe oposat.

A nivell cognitiu, presenten una gran curiositat, necessiten conèixer i acumular informació sobre el món que els envolta. Es desenvolupen noves possibilitats de pensament, es perfecciona la lògica, la capacitat de formar conceptes. Augmenta l'habilitat per a resoldre problemes aplicant el raonament.

Es perfecciona la capacitat memorística i es desenvolupa l'atenció i la constància en la tasca, molt útils en el procés de l'ensenyament-aprenentatge.

El domini complet de la lectura i escriptura facilita l'accés a nous sistemes de símbols, nous llenguatges (matemàtics, informàtics...) encara que a nivell escrit segueixen presentant molts dubtes ortogràfics. No obstant açò la seua lectura oral és correcta, llig fluidament i sense equivocacions en veu alta. La lectura silenciosa comença a guanyar pes. El seu nivell de comprensió lectora és bastant acceptable. Comencen a dominar el sistema monetari.

A nivell lingüístic, el lèxic és cada vegada més ampli i correcte, la seua sintaxi és més complexa i la gramàtica s'acomoda a l'ús convencional. És capaç de resumir, relatar, definir... Utilitza adequadament totes les funcions del llenguatge. La seua capacitat de comprensió és adequada.

En aquest període el seu nivell d'autonomia personal s'accentua, per la qual cosa són més responsables amb les seues obligacions, fixant-se ells mateixos les seues finalitats i organitzant les seues accions per si solos en funció dels seus projectes. No obstant açò perquè aquestes circumstàncies es donen satisfactòriament precisen de l'orientació adequada per part dels adults de referència.

Al nivell trobem tres grups-aula que són el resultat de fer la barreja dels dos grups de l'any anterior, per la qual cosa, es tracten de grups en que hi ha aproximadament un terç de xiquets que han estat junts durant tota l'escolarització f. Això dóna frescor al grup i moltes possibilitats de crear vincles nous.

2. OBJECTIUS DE L'ETAPA VINCULATS AMB L'ÀREA.

Els objectius estableixen les capacitats que l'alumnat han d'aconseguir en finalitzar el procés educatiu, tot referint-se, com a mínim, a cinc grans tipus de capacitats humanes: cognitives o intel·lectuals, psicomotrius, afectives, de relació interpersonal i d'actuació i inserció social.

Segons el **Reial Decret 126/2014 de 28 de febrer**, en el seu article 7, s'estableixen els objectius generals per a l'etapa d'Educació Primària, que són els següents:

- a) Conèixer i apreciar els valors i les normes de convivència, aprendre a obrar d'acord amb aquestes, preparar-se per a l'exercici actiu de la ciutadania i respectar els drets humans, i també el pluralisme propi d'una societat democràtica.
- b) Desenvolupar hàbits de treball individual i d'equip, d'esforç i de responsabilitat en l'estudi, i també actituds de confiança en si mateix, sentit crític, iniciativa personal, curiositat, interès i creativitat en l'aprenentatge, i esperit emprenedor.
- c) Adquirir habilitats per a la prevenció i per a la resolució pacífica de conflictes, que els permeten actuar amb autonomia en l'àmbit familiar i domèstic, i també en els grups socials amb què es relacionen.
- d) Conèixer, comprendre i respectar les diverses cultures i les diferències entre les persones, la igualtat de drets i oportunitats d'homes i dones i la no-discriminació de persones amb discapacitat.
- e) Conèixer i utilitzar de manera apropiada el castellà i el valencià, i desenvolupar hàbits de lectura.
- f) Adquirir en, almenys, una llengua estrangera la competència comunicativa bàsica que els permeta expressar i comprendre missatges senzills i resoldre situacions quotidianes.
- g) Desenvolupar les competències matemàtiques bàsiques i iniciar-se en la resolució de problemes que requereixen la realització d'operacions elementals de càlcul, coneixements geomètrics i estimacions, i també ser capaços d'aplicar-los a les situacions de la seua vida quotidiana.
- h) Conèixer els aspectes fonamentals de les ciències de la naturalesa, les ciències socials, la geografia, la història i la cultura.
- i) Iniciar-se en la utilització, per a l'aprenentatge, de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació desenvolupant un esperit crític davant els missatges que reben i elaboren.
- j) Utilitzar diferents representacions i expressions artístiques i iniciar-se en la construcció de propostes visuals i audiovisuals.
- k) Valorar la higiene i la salut, acceptar el propi cos i el dels altres, respectar les diferències i utilitzar l'educació física i l'esport com a mitjans per a afavorir el desenvolupament personal i social.
- l) Conèixer i valorar els animals més pròxims a l'ésser humà i adoptar formes de comportament que afavorisquen la seua cura.
- m) Desenvolupar les capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les relacions amb els altres, i també una actitud contrària a la violència, als prejudicis de qualsevol tipus i als estereotips sexistes.

n) Fomentar l'educació viària i actituds de respecte que incidisquen en la prevenció dels accidents de trànsit.

Totes les àrees es relacionen amb la major part dels objectius curriculars. No obstant això, hi ha dos tipus de relacions:

- Una relació disciplinària, quan l'àrea respon a l'àmbit concret a què es refereix l'objectiu.
- Una relació de transversalitat, quan l'objectiu es refereix a àmbits que han d'impregnar tots els elements del currículum.

Les taules següent resumeix aquestes relacions entre els objectius curriculars i les diferents àrees:

OBJECTIUS CURRICULARS	RELACIÓ AMB EDUCACIÓ FÍSICA		RELACIÓ AMB EDUCACIÓ SOCIAL I CÍVICA		RELACIÓ AMB EDUCACIÓ ARTÍSTICA		RELACIÓ AMB RELIGIÓ		RELACIÓ AMB LLENGUA I LITERATURA	
	D	T	D	T	D	T	D	T	D	T
Objectiu a.)										
Objectiu b.)										
Objectiu c.)										
Objectiu d.)										
Objectiu e.)										
Objectiu f.)										
Objectiu g.)										
Objectiu h.)										
Objectiu i.)										
Objectiu j.)										
Objectiu k.)										
Objectiu l.)										
Objectiu m.)										
Objectiu n.)										

*(D) relació disciplinària *(T) relació de transversalitat

3. COMPETÈNCIES.

«Seguint la Recomanació 2006/962/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de desembre de 2006, sobre les competències clau per a l'aprenentatge permanent, aquest Reial Decret es basa en la potenciació de l'aprenentatge per competències, integrades en els elements curriculars per a propiciar una renovació en la pràctica docent i en el procés d'ensenyament i aprenentatge. S'hi proposen nous enfocaments en l'aprenentatge i avaluació, que han de suposar un canvi important en les tasques que han de resoldre els alumnes, i plantejaments metodològics innovadors. La competència és una combinació d'habilitats pràctiques, coneixements, motivació, valors ètics, actituds, emocions i altres components socials i de comportament que es mobilitzen conjuntament per a aconseguir una acció eficaç. Es considera, doncs, com a coneixement en la pràctica un coneixement adquirit a través de la participació activa en pràctiques socials que, com a tals, es poden desenvolupar tant en el context educatiu formal, per mitjà del currículum, com en els contextos educatius no formals i informals».

«S'hi adopta la denominació de les competències clau definides per la Unió Europea. Es considera que "les competències clau són aquelles que totes les persones necessiten per a la seua realització i desenvolupament personal, i també per a la ciutadania activa, la inclusió social i l'ocupació". S'hi distingeixen set competències clau essencials per al benestar de les societats europees, el creixement econòmic i la innovació, i s'hi descriuen els coneixements, les capacitats i les actituds essencials vinculades a cada una».

Les competències clau del currículum són les següents:

- **Comunicació lingüística (CL).**
- **Competència matemàtica, científica i tecnològica (CMCT).**
- **Competència digital (CD).**
- **Aprendre a aprendre (AA).**
- **Competència social i cívica (CSC).**
- **Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor (SIEE).**
- **Consciència i expressió cultural (CEC).**

Alguns dels trets característics de les competències són els següents:

- Són aprenentatges que es consideren imprescindibles.
- Constitueixen un saber, un saber fer i un saber ser. Es tracta de tots aquells recursos que el subjecte és capaç de mobilitzar de forma conjunta i integrada per resoldre amb eficàcia una

situació en un context donat.

- Són sabers multifuncionals i transferibles, perquè l'adquisició d'una competència implica el desenvolupament d'esquemes cognitius i d'acció que es poden aplicar en diversos contextos, segons les necessitats.
- Tenen un caràcter dinàmic i il·limitat, ja que el grau d'adquisició d'una competència no té límit, sinó que es tracta d'un continu en el qual cada persona, al llarg de tota la seua vida, va adquirint graus diferents de suficiència depenent de les necessitats acadèmiques i laborals que se li van plantejant.
- Són avaluables, atès que es tradueixen en accions i tasques observables.
- Requereixen un aprenentatge situat, vinculat a un determinat context i a unes determinades tasques.

3.1 CONTRIBUTIÓ DE L'ÀREA DE CIÈNCIES DE LA NATURALES A L'ADQUISICIÓ DE LES COMPETÈNCIES.

El treball en Ciències de la Naturalesa es relaciona directament amb les competències en ciència i tecnologia i la competència per a aprendre a aprendre, per la gran importància que s'atorga en l'àrea al desenvolupament de processos de treball vinculats al mètode científic. No obstant això, també s'hi tracten un gran nombre d'aspectes que formen part de la resta de competències.

Competència matemàtica, científica i tecnològica. En aquest cas, s'estableix una relació de caràcter disciplinari, ja que aquesta competència està vinculada directament a conceptes, procediments i actituds de l'àrea de Ciències de la Naturalesa. Alguns aspectes propis d'aquesta competència que s'hi desenvolupen són els següents:

- Producció i interpretació de diferents tipus d'informació.
- Anàlisi d'aspectes quantitius i qualitius de la realitat.
- Solució de problemes relacionats amb la vida quotidiana i amb el món laboral.
- Interacció amb el món físic, tant en els seus aspectes naturals com en els generats per l'acció humana.
- Comprensió d'esdeveniments.
- Predicció de conseqüències d'una determinada actuació.
- Valoració i interès per la millora i preservació de les condicions de vida pròpia, de les altres persones i de la resta dels éssers vius.

Competència per a aprendre a aprendre, vinculada, sobretot, amb el Bloc 1: Iniciació a l'activitat científica, en el qual es recullen procediments i estratègies pròpies del mètode científic que

serviran com a referent als aprenentatges d'altres àrees. Les habilitats pròpies d'aquesta competència estan relacionades amb les capacitats per a aprendre de forma cada vegada més eficaç i autònoma d'acord amb els propis objectius i necessitats. La metodologia de l'àrea i els procediments propis del seu estudi contribueixen decisivament a la consecució d'aquesta competència.

Competència en comunicació lingüística. El llenguatge és l'instrument fonamental de l'aprenentatge perquè qualsevol activitat de les persones té com a punt de partida l'ús de la llengua. En el procés d'aprenentatge en general, i en aquesta àrea en particular, la competència lingüística té un gran protagonisme, atès que és el vehicle a través del qual es produeixen els següents processos:

- Comunicació oral i escrita.
- Representació, interpretació i comprensió de la realitat.
- Construcció i comunicació del coneixement.
- Organització i autoregulació del pensament, de les emocions i de la conducta.

Competència digital. Les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació proporcionen un accés ràpid i senzill a la informació sobre el medi i ofereixen, a més, eines atractives que motiven i faciliten els aprenentatges. Les habilitats sobre les quals incideix especialment aquesta àrea són la cerca, l'obtenció, el processament i la comunicació de la informació i també la capacitat de transformació d'aquesta informació en coneixement.

Competència social i cívica. En aquesta competència s'integren diversos coneixements i habilitats complexes que permeten participar, prendre decisions, triar com comportar-se en determinades situacions i responsabilitzar-se de les eleccions i decisions adoptades. Les Ciències de la Naturalesa proporcionen un context significatiu per al desenvolupament d'aquesta competència perquè ofereixen sabers, se sustenten en processos de treball que es desenvolupen en diferents situacions d'aprenentatge i aborden actituds en relació amb el mateix individu, amb el seu entorn immediat i, en un sentit ampli, amb el món que l'envolta.

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor. Aquesta competència implica la capacitat de transformar les idees en actes. Això significa adquirir consciència de la situació en què s'intervé o que es resol i saber triar, planificar i gestionar els recursos o habilitats, les actituds i els coneixements necessaris amb criteri propi, a fi d'assolir l'objectiu previst. El mètode científic, vinculat a l'àrea de Ciències de la Naturalesa, proporciona elements per al desenvolupament d'aquesta competència relacionats amb les habilitats següents:

- Creativitat i innovació per a buscar solucions i respostes a qüestions diverses amb una perspectiva àmplia i oberta.
- Capacitat d'anàlisi, de planificació i d'organització en els projectes que s'hi plantegen.
- Sentit de la responsabilitat individual i col·lectiva.

Consciència i expressió cultural. Les tècniques i els recursos propis dels diferents llenguatges artístics proporcionen una perspectiva creativa de la realitat, claus per a comprendre l'entorn visual, procediments per a estudiar-lo formalment i un suport per a l'expressió i la representació dels aprenentatges mitjançant aquests llenguatges. En aquest sentit, qualsevol saber s'impregna d'aquesta competència, ja que possibilita comprendre informacions visuals i mostrar els aprenentatges amb una forma gràfica, clara, atractiva i eficaç.

3.2 CONTRIBUTIÓ DE L'ÀREA DE LES CIÈNCIES SOCIALS A LES COMPETÈNCIES CLAU.

El treball en Ciències Socials es relaciona directament amb les competències socials i cíviques i amb la consciència i les expressions culturals, que li serveixen de context d'estudi, sobretot, en els cursos més alts. Les competències en ciència i tecnologia i la competència per a aprendre a aprendre tenen una vinculació transversal molt estreta amb l'àrea per la gran importància que s'hi atorga al desenvolupament de processos de treball, mètodes d'estudi i aspectes relacionats amb la reflexió sobre els mateixos avanços. No obstant això, també s'hi tracten una gran quantitat d'aspectes que formen part de la resta de competències.

Competència social i cívica. En aquesta competència estan integrats els coneixements fonamentals de l'àrea, així com un gran nombre d'habilitats complexes que permeten participar, prendre decisions, triar com comportar-se en determinades situacions i responsabilitzar-se de les eleccions i decisions adoptades. Les Ciències Socials proporcionen un context significatiu per al desenvolupament d'aquesta competència perquè ofereixen sabers, se sustenten en processos de treball que es desenvolupen en diferents situacions d'aprenentatge i aborden actituds en relació amb el mateix individu, amb el seu entorn immediat i, en un sentit ampli, amb el món que l'envolta.

Consciència i expressió cultural. Des d'un enfocament cultural, l'àrea de Ciències Socials ofereix un context carregat de contingut i un punt de partida per desenvolupar en els alumnes la sensibilitat i la valoració pels aspectes culturals, més propers en un primer moment, i amplis en cursos superiors.

Competència matemàtica, científica i tecnològica. La relació de l'àrea de Ciències Socials amb aquesta competència és transversal, ja que utilitza molts dels seus mètodes, coneixements i processos per observar l'entorn, recollir dades, analitzar-los i extraure conclusions.

Els aspectes propis de la competència matemàtica que es relacionen directament amb els aprenentatges d'aquesta àrea són els següents:

- El coneixement sobre el canvi i les relacions que s'estableixen entre els fets i els fenòmens comporta comprendre els tipus fonamentals de canvi i quan tenen lloc,

amb la finalitat d'utilitzar models matemàtics adequats per a descriure'l i predir-lo.

- L'anàlisi d'aspectes quantitius i qualitius de la realitat.
- La solució de problemes relacionats amb la vida quotidiana i amb el món laboral.
- La interacció amb el món físic, tant en els seus aspectes naturals com en els generats per l'acció humana.
- La comprensió de successos.
- La predicció de conseqüències d'una determinada actuació.
- La valoració i l'interès per la millora i preservació de les condicions de vida pròpia, de les altres persones i de la resta dels éssers vius.

En l'àmbit de les competències bàsiques en ciència i tecnologia, s'estableix un estret vincle amb les Ciències Socials, ja que és del tot impossible comprendre la realitat actual sense interpretar-la en clau d'avanços científics i tecnològics. Aquestes competències han de capacitar, bàsicament, per a identificar, plantejar i resoldre situacions de la vida quotidiana –personal i social– de la mateixa manera com s'actua davant els reptes i problemes propis de les activitats científiques i tecnològiques.

Competència per a aprendre a aprendre, vinculada, sobretot, amb el Bloc 1: Continguts comuns en el qual es recullen procediments i estratègies de treball, d'anàlisi de fenòmens, representació d'informació, etc. Les habilitats pròpies d'aquesta competència estan relacionades amb les capacitats per aprendre de forma cada vegada més eficaç i autònoma d'acord als propis objectius i necessitats. La metodologia de l'àrea i els procediments propis del seu estudi contribueixen decisivament a la consecució d'aquesta competència.

Competència en comunicació lingüística. El llenguatge és l'instrument fonamental de l'aprenentatge perquè qualsevol activitat de les persones té com a punt de partida i com a eina de processament intel·lectual l'ús de la llengua. En el procés d'aprenentatge en general i en aquesta àrea en particular, la competència lingüística té un gran protagonisme perquè és el vehicle a través del com es produeixen els següents processos:

- Comunicació oral i escrita.
- Representació, interpretació i comprensió de la realitat.
- Construcció i comunicació del coneixement.
- Organització i autoregulació del pensament, de les emocions i de la conducta.

Competència digital. Les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació proporcionen un accés

ràpid i senzill a la informació sobre el mitjà i ofereixen, a més, eines atractives, motivadores i facilitadora dels aprenentatges. Les habilitats sobre les quals incideix especialment aquesta àrea són la recerca, l'obtenció, el processament i la comunicació de la informació i sobre la capacitat de transformació d'aquesta informació en coneixement.

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor. Aquesta competència implica la capacitat de transformar les idees en actes. Això significa adquirir consciència de la situació en la qual s'intervé o que es resol i saber triar, planificar i gestionar els coneixements, destreses o habilitats i actituds necessaris amb criteri propi, amb la finalitat d'aconseguir l'objectiu previst. La metodologia de treball pròpia de les Ciències Socials proporciona elements per al desenvolupament d'aquesta competència relacionats amb les següents habilitats:

- Creativitat i innovació per buscar solucions i respostes a qüestions diverses amb una perspectiva àmplia i oberta.
- Capacitat d'anàlisi, de planificació i d'organització en els projectes que es plantegen.
- Sentit de la responsabilitat individual i col·lectiva.

3.3. CONTRIBUCIÓ DE L'ÀREA DE LLENGUA I LITERATURA (CASTELLÀ) A L'ADQUISICIÓ DE LES COMPETÈNCIES.

L'assignatura de Llengua Castellana i Literatura és bàsica per a l'adquisició de la competència lingüística. A més, les possibilitats de comunicació que plantegen les TIC estan presents en elements curriculars de tots els blocs (obtenció, tractament i comunicació de la informació), per tant, per mitjà de l'aprenentatge de la llengua es contribueix a l'adquisició de la competència digital. D'altra banda, les diferents destreses comunicatives s'apliquen a l'obtenció, el tractament i la comunicació de la informació en diferents àmbits, però especialment en l'escolar, amb la qual cosa l'assignatura de Llengua i Literatura Castellana contribueix en gran manera a la competència d'aprendre a aprendre, mentre que el plantejament d'elaboració de productes lingüístics i literaris, de manera individual o cooperativa, la situa clarament en el pla de les competències socials i cíviques i permet que s'estimule el sentit d'iniciativa i l'esperit emprenedor. Finalment, l'estudi de les diverses varietats del castellà i de les llengües parlades a Espanya i el coneixement de la literatura pròpia i de la literatura universal contribueixen al desenrotllament de la consciència i les expressions culturals.

En resum, l'eix del currículum d'esta assignatura persegueix la millora de la competència comunicativa de l'alumnat de manera que siguin capaços d'interactuar satisfactòriament en tots els àmbits que formen o formaran part de la seua vida. Açò exigeix una reflexió sobre el codi lingüístic propi i els mecanismes d'usos orals i escrits de cada llengua, les estratègies de comunicació comuna i per tant transferibles a totes les llengües que utilitzen o poden utilitzar, i la capacitat d'interpretar i valorar el món i de formar les seues pròpies opinions a través de la lectura

crítica de les obres literàries més importants de tots els temps.

3.4 CONTRIBUCIÓ DE L'ÀREA DE MATEMÀTIQUES A L'ADQUISICIÓ DE LES COMPETÈNCIES₂

El treball en Matemàtiques es relaciona directament amb les competències en ciència i tecnologia i la competència per a aprendre a aprendre, per l'enorme importància que s'atorga en l'àrea al desenvolupament de processos, mètodes i actituds. No obstant això, també s'hi tracten un gran nombre d'aspectes que formen part de la resta de competències.

Competència matemàtica, científica i tecnològica. En aquest cas, s'estableix una relació de caràcter disciplinari, ja que aquesta competència està vinculada directament a conceptes, procediments i actituds de l'àrea de Matemàtiques. En relació amb això, podem establir que el desenvolupament de la competència matemàtica implica els aspectes següents:

- Coneixement sobre els números, les mesures, les estructures, les operacions i les representacions matemàtiques, així com la comprensió dels termes i conceptes matemàtics.
- L'adquisició d'una sèrie de destreses matemàtiques que requereixen l'aplicació dels coneixements en diferents contextos, el desenvolupament de diferents tipus de raonament i l'ús del llenguatge matemàtic.
- La valoració del rigor, el respecte a les dades i la veracitat.

Alguns aspectes propis d'aquesta competència que es desenvolupen són els que segueixen:

- Comprensió i utilització de criteris quantitius per a comprendre l'entorn i obtindre conclusions sobre aquest.
- Comprensió de relacions espacials i geomètriques entre els elements, tant concrets com abstractes.
- Reconeixement del canvi en les relacions entre objectes i situacions, vinculat a les relacions temporals.
- L'anàlisi de dades, la reelaboració d'aquestes dades i l'obtenció de conclusions a partir d'aquests processos.
- Aplicació dels mètodes matemàtics i del seu llenguatge específic a l'estudi i explicació dels fenòmens propis d'altres disciplines.

3.4 CONTRIBUTIÓ DE L'ÀREA D'ANGLES A L'ADQUISICIÓ DE LES COMPETÈNCIES.

En el marc de les competències clau, per a l'adquisició de la competència lingüística en llengua estrangera, igual que per a l'adquisició en les llengües cooficials, resulta fonamental treballar de manera simultània i coordinada des de les tres àrees el desenvolupament de la capacitat lectora i el domini de l'escriptura, a fi de fixar així les bases perquè tot l'alumnat dominen les destreses orals i escrites al mateix temps en totes les llengües objecte d'aprenentatge. De manera semblant, la planificació de les tasques en estes tres àrees s'ha d'ajustar a un disseny metodològic sistematitzat que incidisca en activitats orientades a l'adquisició gradual de comprensió, velocitat i eficàcia en la lectoescriptura, en l'enriquiment del cabal lèxic i, en definitiva, en un millor ús de la llengua.

El desenvolupament de la competència lectora, a més, té com a objectiu un acostament progressiu a la literatura que consolide, en totes les llengües del currículum, els hàbits lectors, la creativitat, la consciència crítica i el gaudi estètic.

S'ha d'incidir de manera especial en l'aprofitament didàctic de recursos digitals, entesos com a ferramenta essencial per a iniciar l'alumnat en l'adquisició gradual de mecanismes autònoms d'aprenentatge de l'anglès, adaptats sempre a l'edat i a les peculiaritats, així com en el desenvolupament de la competència digital, particularment en els continguts relacionats amb l'expressió escrita (producció i interacció) i en les activitats de registre de conversacions orals.

Les tecnologies digitals afavoreixen la competència d'aprendre a aprendre, facilitant la consciència de millora i avaluació de processos d'aprenentatge. Cal tindre en compte, a més, que el context digital és actualment un mitjà prioritari en què es produeix interacció i que la pràctica en eixe context és fonamental per a adquirir una competència comunicativa plena, com també per a facilitar qualsevol situació d'aprenentatge. No obstant això, la competència d'aprendre a aprendre està present en tots els blocs de l'àrea, en els apartats d'estratègies d'aprenentatge respectius.

Les competències socials i cíviques també apareixen implícites en cada un dels blocs, quan es treballen els continguts socioculturals en diferents contextos.

El sentit d'iniciativa i esperit emprenedor es desenvolupa en els blocs 2 i 4, referits a la producció i interacció oral i escrita, relacionant els continguts propis d'estos blocs amb les habilitats d'autoregulació, de confiança en un mateix, de sentit crític, de gestió de projectes i participació en equips de treball.

La competència relacionada amb la consciència i expressions culturals, així com els valors que sustenten la pau, la igualtat, el respecte i la justícia es desenvolupen en tots els blocs, ja que es deriva de la mateixa naturalesa de l'àrea.

3.5 CONTRIBUCIÓ DE L'ÀREA D'EDUCACIÓ FÍSICA A L'ADQUISICIÓ DE LES COMPETÈNCIES.

Respecte a l'aportació de l'àrea per al desenvolupament d'un aprenentatge competencial, l'Educació Física contribueix a l'adquisició de la competència social i cívica, aprenent a conviure, respectar les diferències i desenvolupant la cooperació i la solidaritat, mostrant una actitud crítica davant la violència en l'esport. A la competència digital, seleccionant, elaborant i compartint informació referent a l'àrea. També cal potenciar el treball en grup de forma col·laborativa per a generar una consciència ètica i moral que previnga situacions de violència com el ciberassetjament escolar (ciberbullying). A la competència d'aprendre a aprendre, en iniciar-se en l'aprenentatge motriu per a continuar-lo de forma autònoma, transferint-lo a activitats físiques, esportives i expressives cada vegada més complexes.

Contribueix a la competència de sentit d'iniciativa i esperit emprenedor, en donar protagonisme a l'alumne/a en l'organització d'activitats físiques i pren decisions, manifestant perseverança, autosuperació i actitud positiva davant les dificultats. I a la competència de consciència i expressions culturals, valorant les manifestacions culturals com són l'esport, els jocs tradicionals propis de la seua comunitat i les activitats expressives.

3.6 Contribució de l'àrea de valors socials i cívics a l'adquisició de les competències.

L'àrea de Valors Socials i Cívics impregna el desenvolupament de totes les competències clau, ja que en totes es posen en joc elements del desenvolupament personal i social dels individus. Concretament, l'àrea es vincula de la manera següent amb cada una de les competències:

Competència en Comunicació lingüística. Aquesta competència s'assenta en tres eixos fonamentals:

- El component comunicatiu del procés de desenvolupament de l'ésser humà, que és propi del seu àmbit.
- El valor que proporciona com a vehicle per a l'adquisició de nous aprenentatges, com a mitjà per processar el coneixement i com a contacte amb la diversitat cultural.
- La seua faceta com a instrument fonamental per a la socialització i l'aprofitament que té en l'àmbit de l'experiència educativa, per ser una via privilegiada d'accés al coneixement dins i fora de l'escola.

Els valors i les actituds que l'individu posa en funcionament per desenvolupar la seua competència en Comunicació lingüística, i que estan directament relacionats amb l'àrea de Valors Socials i Cívics són:

- El respecte a les normes de convivència.
- L'exercici actiu de la ciutadania.

- El desenvolupament de l'esperit crític.
- El respecte als drets humans i el pluralisme.
- La concepció del diàleg com a eina primordial per a la convivència i per a la resolució de conflictes.
- El desenvolupament de les capacitats afectives en tots els àmbits.
- L'actitud de curiositat, interès i creativitat envers l'aprenentatge.
- El gaudi personal que proporcionen les destreses inherents a aquesta competència (lectura, conversa, escriptura, etcètera) i el valor que tenen en el reforç de la motivació envers l'aprenentatge.

Competència matemàtica, científica i tecnològica. La relació que s'estableix entre aquesta competència i l'àrea de Valors Socials i Cívics està relacionada amb la consecució i sostenibilitat del benestar social en la mesura en la qual aquest exigeix conductes i presa de decisions personals estretament vinculades a la capacitat crítica i visió raonada i raonable de les persones. En l'àmbit d'aquesta competència, són trobem amb dos aspectes bàsics:

- **La competència matemàtica** inclou actituds i valors que es basen en el rigor, el respecte a les dades i la veracitat.
- **Les competències científica i tecnològiques** són aquelles que proporcionen un acostament al món físic i a la interacció responsable amb aquest des d'accions, tant individuals com col·lectives, orientades a la conservació i millora del medi natural, decisives per a la protecció i el manteniment de la qualitat de vida i el progrés dels pobles.

Competència digital. Implica l'ús creatiu, crític i segur de les tecnologies de la informació i la comunicació per a aconseguir els objectius relacionats amb el treball, el maneig, l'aprenentatge, l'ús del temps lliure, la inclusió i participació en la societat.

Les actituds i els valors vinculats a aquesta competència permetran als alumnes adaptar-se a les noves necessitats que estableixen les tecnologies, adaptar aquestes tecnologies a les pròpies finalitats i adquirir la capacitat d'interaccionar socialment entorn d'aquestes. Es tracta que desenvolupen una actitud activa, crítica i realista envers les tecnologies i els mitjans tecnològics, valorant les seues fortaleses i debilitats i respectant principis ètics en el seu ús. La competència digital implica, a més, la participació i el treball col·laboratiu, i també la motivació i la curiositat per l'aprenentatge i la millora en l'ús de les tecnologies.

Competència per a aprendre a aprendre. Les habilitats pròpies d'aquesta competència estan relacionades amb les capacitats per a aprendre de forma cada vegada més eficaç i autònoma d'acord amb els propis objectius i necessitats. La motivació i la confiança són crucials per a l'adquisició d'aquesta competència. Ambdues es potencien des del plantejament de metes realistes a curt, mitjà i llarg termini. En aconseguir-se les metes augmenta la percepció d'autoeficàcia i la confiança, i amb això s'eleva els objectius d'aprenentatge de forma progressiva.

Competència social i cívica. Les competències socials i cíviques, vinculades estretament a l'àrea de

Valors Socials i Cívics, tenen presència en els àmbits següents: en l'habilitat i capacitat dels individus per utilitzar els coneixements i actituds sobre la societat i adaptar-los als propis contextos i necessitats; en el desenvolupament d'estratègies que permeten interpretar fenòmens i problemes socials en contextos cada vegada més diversificats; en la capacitat per elaborar respostes, prendre decisions i resoldre conflictes; en les actituds que permeten interactuar amb altres persones i grups conforme a normes basades en el respecte mutu i en conviccions democràtiques.

- **La competència social** es relaciona amb el benestar personal i col·lectiu. Exigeix entendre la manera en què les persones poden procurar-se un estat de salut física i mental òptim, tant per a elles mateixes com per a les seues famílies, i per al seu entorn social proper, i saber que un estil de vida saludable pot contribuir.

Així mateix, aquesta competència inclou actituds i valors com una forma de col·laboració, la seguretat en un mateix i la integritat i honestat.

- **La competència cívica** es basa en el coneixement crític dels conceptes de democràcia, justícia, igualtat, ciutadania i drets civils, i també de la seua formulació en la Constitució espanyola, la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea i en declaracions internacionals, i de la seua aplicació per part de diverses institucions a escala local, regional, nacional, europea i internacional.

Les actituds i valors inherents a aquesta competència són aquells que es dirigeixen al ple respecte dels drets humans, inclosa la igualtat com a base de la democràcia, i l'apreciació i la comprensió de les diferències existents entre els sistemes de valors vinculats a diferents creences religioses o grups culturals o ètnics; inclou també les activitats cíviques i el suport a la diversitat i la cohesió socials i al desenvolupament sostenible, així com la voluntat de respectar els valors i la intimitat dels altres i la recepció reflexiva i crítica de la informació procedent dels mitjans de comunicació.

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor. Aquesta competència implica la capacitat de transformar les idees en actes. Això significa adquirir consciència de la situació en la qual s'intervé o que es resol i saber triar, planificar i gestionar els coneixements, destreses o habilitats i actituds necessaris amb criteri propi, amb la finalitat d'aconseguir l'objectiu previst. Requereix el desenvolupament d'actituds i valors com la predisposició a actuar d'una forma creadora i imaginativa; l'autoconeixement i l'autoestima; l'autonomia o independència, l'interès i esforç i l'esperit emprenedor. Es caracteritza per la iniciativa, la proactivitat i la innovació, tant en la vida privada i social com en la professional. També està relacionada amb la motivació i la determinació a l'hora de complir els objectius, tant personals o com establits en comú amb altres, incloent-hi l'àmbit laboral.

Consciència i expressió cultural. El desenvolupament d'aquesta competència implica actituds i valors personals d'interès, reconeixement i respecte per les diferents manifestacions artístiques i

culturals, i per la conservació del patrimoni. Exigeix també valorar la llibertat d'expressió, el dret a la diversitat cultural, el diàleg entre cultures i societats i la realització d'experiències artístiques compartides. Al seu torn, comporta un interès per participar en la vida cultural i, per tant, per comunicar i compartir coneixements, emocions i sentiments a partir d'expressions artístiques.

3.7 Contribució de l'àrea d'educació artística a l'adquisició de les competències.

Respecte a les competències clau, l'àrea d'Educació Artística contribueix al desenvolupament de totes, gràcies al caràcter integrador que té. Des d'un punt de vista disciplinari, l'àrea contribueix a l'adquisició de la competència en consciència i expressió cultural i a la competència matemàtica, científica i tecnològica.

Competència de consciència i expressió cultural és la competència relacionada directament amb l'àrea. L'Educació artística té tres enfocaments fonamentals: el desenvolupament de l'expressió creativa d'idees, experiències i emocions a través de la música o les arts plàstiques; el desenvolupament de l'habilitat per comparar opinions creatives i expressives d'un mateix amb les dels altres amb esperit crític i actitud oberta i respectuosa; i el descobriment d'obres artístiques, la seua apreciació i gaudi, la consciència de l'herència cultural en manifestacions artístiques com danses, músiques i obres plàstiques, i el manteniment d'una actitud oberta a la diversitat de l'expressió cultural.

La competència per a la consciència i expressió cultural requereix dels aspectes de desenvolupament següents:

- **Coneixements** que permeten accedir a les diferents manifestacions sobre l'herència cultural (patrimoni cultural, historicoartístic, literari, filosòfic, tecnològic, mediambiental, etcètera). Comprèn la concreció de la cultura en diferents autors i obres, i també en diferents gèneres i estils, tant de les belles arts (música, pintura, escultura, arquitectura, cinema, literatura, fotografia, teatre i dansa) com d'altres manifestacions artísticoculturals de la vida quotidiana (habitatge, vestit, gastronomia, arts aplicades, folklore, festes...). Incorpora, així mateix, el coneixement bàsic de les principals tècniques, recursos i convencions dels diferents llenguatges artístics i la identificació de les relacions existents entre aquestes manifestacions i la societat, la qual cosa suposa també tindre consciència de l'evolució del pensament, els corrents estètics, les modes i els gustos, així com de la importància representativa, expressiva i comunicativa dels factors estètics en la vida quotidiana.
- **Destreses** com l'aplicació de diferents habilitats de pensament, perceptives, comunicatives, de sensibilitat i sentit estètic per poder comprendre-les, valorar-les, emocionar-se i gaudir-les. L'expressió cultural i artística exigeix també desenvolupar la

iniciativa, la imaginació i la creativitat expressades a través de codis artístics, i també la capacitat d'emprar diferents materials i tècniques en el disseny de projectes. A més, en la mesura en què les activitats culturals i artístiques comporten sovint un treball col·lectiu, cal disposar d'habilitats de cooperació i tindre consciència de la importància de donar suport a les contribucions alienes i apreciar-les.

- **Actituds i valors personals d'interès,** reconeixement i respecte per les diferents manifestacions artístiques i culturals, i per la conservació del patrimoni. Exigeix també valorar la llibertat d'expressió, el dret a la diversitat cultural, el diàleg entre cultures i societats i la realització d'experiències artístiques compartides. Igualment, comporta un interès per participar en la vida cultural i, per tant, per comunicar i compartir coneixements, emocions i sentiments a partir d'expressions artístiques.

Competència matemàtica, científica i tecnològica. La vinculació més estreta entre l'àrea i aquesta competència es manifesta en dos aspectes: l'àmbit de la geometria, que és la base de la representació objectiva de la realitat en el dibuix geomètric; i el suport que els coneixements matemàtics proporcionen al llenguatge musical. Aquests aprenentatges permetran als alumnes establir múltiples relacions entre els coneixements matemàtics i els llenguatges artístics, i enriquir el seu coneixement de l'entorn artístic i de les pròpies possibilitats de creació.

Competència digital. Les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació proporcionen un mitjà que permet als alumnes, d'una banda, buscar i seleccionar un gran nombre d'imatges per observar i valorar els elements que les componen i, d'altra banda, manipular aquestes imatges explorant les possibilitats expressives i estètiques que els ofereix el suport digital.

Competència en comunicació lingüística. El llenguatge és l'instrument fonamental de l'aprenentatge perquè qualsevol activitat de les persones té com a punt de partida i com a eina de processament intel·lectual l'ús de la llengua. En el procés d'aprenentatge en general, la competència lingüística té un gran protagonisme perquè és el vehicle a través del qual es produeixen els següents processos:

- Comunicació oral i escrita.
- Representació, interpretació i comprensió de la realitat.
- Construcció i comunicació del coneixement.
- Organització i autoregulació del pensament, de les emocions i de la conducta.

D'altra banda el llenguatge és l'instrument comunicatiu per excel·lència i els llenguatges artístics són de la mateixa manera un mitjà de comunicació i d'expressió. La transferència entre llenguatges i suports expressius de diferent índole enriqueix l'adquisició d'aquesta competència

Competència social i cívica. En aquesta competència estan integrats els coneixements

fonamentals de l'àrea, i també un gran nombre d'habilitats complexes que permeten participar, prendre decisions, triar com comportar-se en determinades situacions i responsabilitzar-se de les eleccions i decisions adoptades. El treball artístic permet als alumnes desenvolupar capacitats de treball en equip, de valoració i respecte envers les produccions d'uns altres i autonomia i confiança en les pròpies tasques; qüestions que contribueixen de forma directa al desenvolupament d'aquesta competència.

Competència per a aprendre a aprendre. Les habilitats pròpies d'aquesta competència estan relacionades amb les capacitats per a aprendre de forma cada vegada més eficaç i autònoma d'acord als propis objectius i necessitats. La metodologia de l'àrea i els procediments propis de l'exploració de l'entorn artístic i de les pròpies capacitats per utilitzar els llenguatges plàstic i musical contribueixen decisivament a la consecució d'aquesta competència.

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor. Aquesta competència implica la capacitat de transformar les idees en actes. Això significa adquirir consciència de la situació en la qual s'intervé o que es resol i saber triar, planificar i gestionar els coneixements, destreses o habilitats i actituds necessaris amb criteri propi, amb la finalitat d'aconseguir l'objectiu previst. Els projectes artístics són vehicles per al progrés en aquesta competència.

Competència per a aprendre a aprendre, vinculada, sobretot, amb el Bloc 1: Processos, mètodes i actituds en matemàtiques, en el qual es recullen procediments i estratègies pròpies de l'àrea que serviran com a suport al procés d'aprenentatge i comunicació de sabers en altres àrees. En definitiva, les matemàtiques permeten conèixer i estructurar la realitat, analitzar-la i obtenir informació per a valorar-la i prendre decisions i es consideren imprescindibles per a avançar en l'adquisició d'aquesta competència.

Competència en comunicació lingüística. El llenguatge és l'instrument fonamental de l'aprenentatge perquè qualsevol activitat de les persones té com a punt de partida l'ús de la llengua. Les matemàtiques són en si mateixes un llenguatge. D'aquesta manera, la transferència de maneres d'expressió entre els dos llenguatges enriqueix l'adquisició d'aquesta competència.

Competència digital. Les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació proporcionen un accés ràpid i senzill a la informació i ofereixen, a més, eines atractives, motivadores i facilitadores dels aprenentatges. Les habilitats sobre les quals incideix especialment aquesta àrea són la cerca, l'obtenció, el processament i la comunicació de la informació i també sobre la capacitat de transformació d'aquesta informació en coneixement.

Competència social i cívica. En aquesta competència s'integren coneixements diversos i habilitats complexes que permeten participar, prendre decisions, triar com comportar-se en determinades situacions i responsabilitzar-se de les eleccions i decisions adoptades. L'àrea de Matemàtiques ofereix coneixements i processos que impliquen reflexió, interès per l'exactitud del resultat, responsabilitat pels procediments de treball i valoració del rigor que ha de presidir les tasques. Les característiques anteriors contribueixen a aconseguir una socialització positiva dels alumnes i una

responsabilitat creixent en la seua participació en l'entorn.

Sentit d'iniciativa i esperit emprendedor. Aquesta competència implica la capacitat de transformar les idees en actes. Açò significa adquirir consciència de la situació en la qual s'intervé o que es resol i saber triar, planificar i gestionar els coneixements, destreses o habilitats i actituds necessaris amb criteri propi, amb la finalitat d'aconseguir l'objectiu previst. Els mètodes que s'apliquen en Matemàtiques proporcionen elements per al desenvolupament d'aquesta competència relacionats amb les següents habilitats:

- Creativitat i innovació per a buscar solucions i respostes a qüestions diverses amb una perspectiva àmplia i oberta.
- Capacitat d'anàlisi, de planificació i d'organització en els projectes que s'hi plantegen.
- Sentit de la responsabilitat individual i col·lectiva.

Consciència i expressió cultural. Les tècniques i recursos propis dels diferents llenguatges artístics proporcionen una perspectiva creativa de la realitat, claus per a comprendre l'entorn visual, procediments per a estudiar-lo formalment i un suport per a l'expressió i la representació dels aprenentatges mitjançant aquests llenguatges. En aquest sentit, qualsevol saber s'impregna d'aquesta competència, ja que possibilita comprendre informacions visuals i mostrar els aprenentatges de manera gràfica, clara, atractiva i eficaç.

3.8 Contribució de l'àrea de religió a l'adquisició de les competències.

L'ensenyament religiós catòlic com una assignatura integrada en el currículum de l'estudiant també contribueix significativament a la majoria de les competències bàsiques del pla d'estudis. No obstant això, aquesta contribució no dificulta l'àrea de religió catòlica i moralitat d'especificar les seves pròpies competències.

La religió catòlica i la moralitat donen a la competència cultural i artística una avaluació crítica de la cultura a la llum de l'Evangeli, alhora que motiva l'apreciació de la pròpia cultura i l'estima adequada d'altres tradicions culturals i religioses.

La cultura i la història d'Europa Occidental, i la pròpia història i cultura espanyola, no es poden entendre i assumir sense el fet religiós sempre present en la història cultural dels pobles.

Pel que fa a la competència social i cívica, l'ensenyament religiós catòlic proporciona la base i jerarquia de valors i virtuts que contribueix a educar la dimensió moral i social de la personalitat de l'estudiant, per tal de fer possible la maduració en la co-responsabilitat, l'exercici de la solidaritat, la llibertat, la justícia i la caritat. Tot això, com una expressió coherent del coneixement de Déu revelat en Jesucrist.

Això implica millorar les relacions interpersonals basades en principis i valors que emanen de la

persona de Crist i, per tant, ajuda a afrontar situacions de conflicte a través del diàleg, el perdó i la misericòrdia, valors genuïnament cristians. En el fons en el ésser cristià sorgeix el gran valor de la fraternitat universal. D'aquí que les mínimes exigències ètiques de convivència, participació, respecte a la diversitat siguin conseqüències de la fe cristiana.

En definitiva, l'ensenyament religiós catòlic no es redueix a un ensenyament de valors; aborda la persona concreta en les seves arrels, en les seves possibilitats humanes i, sobretot, aborda l'ésser humà en el seu propòsit transcendent. Tot això implica l'ofrena de l'evangeli de la salvació de Jesucrist, de manera que, un cop coneguda, poden sorgir noves humanitats fetes d'homes nous d'acord amb el pla de Déu.

L'ensenyament religiós contribueix positivament al desenvolupament de la competència per aprendre a aprendre en l'estudi i reflexió del missatge cristià facilitant l'impuls del treball en equip pel seu sentit comunitari intrínsec, proposant no només una proposta consensuada de valors i actituds, sinó un marc de referència acceptat voluntàriament segons les seves conviccions, que ha de ser gresol en la recerca de la veritat i el bé.

3.9 Contribució de l'àrea de llengua i literatura (valencià) a l'adquisició de les competències.

El treball en Llengua i Literatura té una relació disciplinar amb la Competència lingüística; igual que succeeix amb la Consciència i expressions culturals, de la qual forma part importantíssima la creació literària. Des d'un punt de vista transversal, la llengua és el vehicle de comunicació per excel·lència, té una faceta de regulació de la pròpia conducta i una altra, de catalitzador dels aprenentatges; des d'aquests enfocaments, l'àrea contribueix de forma molt directa a l'adquisició de les competències socials i cíviques i a la competència per a aprendre a aprendre. No obstant això, també s'hi aborden un gran nombre d'aspectes que formen part de la resta de competències.

Competència en comunicació lingüística. En l'àrea de Llengua i Literatura, es recullen tots els aspectes bàsics d'aquesta competència. El llenguatge és l'instrument fonamental de l'aprenentatge perquè qualsevol activitat de les persones té com a punt de partida i com a eina de processament intel·lectual l'ús de la llengua.

Els coneixements que s'integren en la competència en comunicació lingüística es poden expressar en els punts següents:

- Coneixement del component lingüístic.
- Coneixement del component pragmaticodiscursiu i sociocultural.

Les habilitats pròpies d'aquesta competència s'agrupen entorn de les modalitats de comunicació i als suports d'aquestes modalitats: oralitat, escriptura, comunicació audiovisual. Aquesta diversitat de modalitats i suports requereix d'una alfabetització més complexa, recollida en el concepte d'alfabetitzacions múltiples.

La competència en comunicació lingüística és també un instrument fonamental per a la

socialització. Aquest enfocament orienta les actituds i valors que l'individu posa en funcionament mitjançant l'experiència comunicativa:

- Respecte a les normes de convivència.
- Exercici actiu de la ciutadania.
- Desenvolupament d'un esperit crític.
- Respecte als drets humans i el pluralisme.
- Concepció del diàleg com a eina primordial per a la convivència.
- Resolució de conflictes.
- Desenvolupament de les capacitats afectives en tots els àmbits.
- Actitud de curiositat, interès i creativitat envers l'aprenentatge.
- Reconeixement de les destreses inherents a aquesta competència (lectura, conversa, escriptura, etcètera) com a fonts de plaure relacionada amb el gaudi personal i la promoció del qual i pràctica són tasques essencials en el reforç de la motivació cap a l'aprenentatge

Consciència i expressió cultural. Aquesta competència implica habilitats i coneixements que permeten comprendre i interpretar diferents manifestacions culturals (patrimoni cultural, historicoartístic, literari, filosòfic, tecnològic, mediambiental, etcètera); i capacitats vinculades a l'expressió i la creació personal. En aquest cas, el focus recau sobre el coneixement de les tècniques, recursos i convencions dels diferents llenguatges artístics i la identificació de les relacions existents entre aquestes manifestacions i la societat, la qual cosa suposa també tindre consciència de l'evolució del pensament, els corrents estètics, les modes i els gustos, així com de la importància representativa, expressiva i comunicativa dels factors estètics en la vida quotidiana. El coneixement de la llengua, el llenguatge matemàtic i els llenguatges artístics formen un entramat d'habilitats que permeten a l'individu expressar-se de forma completa i comprendre el seu entorn en profunditat.

Competència social i cívica. Els elements fonamentals d'aquesta competència inclouen el desenvolupament de certes destreses com les capacitats de comunicar-se d'una manera constructiva en diferents entorns socials i culturals, mostrar tolerància, expressar i comprendre punts de vista diferents, negociar sabent inspirar confiança i sentir empatia. Totes aquestes habilitats es tracten com a contingut en l'àrea de Llengua i Literatura, la qual ofereix un context disciplinari a aquestes qüestions des del tractament de la teoria de la comunicació.

Competència per a aprendre a aprendre. L'adquisició d'aquesta competència implica que els alumnes avancen per aconseguir un aprenentatge cada vegada més eficaç i autònom que els permeti conèixer i controlar progressivament els propis processos d'aprenentatge per ajustar-los

als temps i les demandes de les tasques i activitats que condueixen a l'aprenentatge. La reflexió sobre l'aprenentatge, la metacognició, es canalitza a través del llenguatge.

Competència matemàtica, científica i tecnològica. En l'àmbit de la competència matemàtica, com a llenguatge que és, s'inclouen aspectes que es relacionen de forma directa amb l'àrea de Llengua i Literatura. Es produeixen transferències entre tots dos llenguatges en els punts següents:

- L'elaboració de judicis fonamentats i de cadenes argumentals.
- L'anàlisi de gràfics i representacions matemàtiques; la manipulació d'expressions algebraïques, i l'explicació del seu contingut.
- La creació de descripcions i explicacions matemàtiques que porten implícites la interpretació de resultats matemàtics i la reflexió sobre la seua adequació al context.
- El raonament que permet arribar a determinar si les solucions obtingudes són adequades i tenen sentit en la situació en què es presenten.

Els aprenentatges corresponents a competències bàsiques en ciència i tecnologia, igual que ocorre amb altres disciplines, s'adquireixen i es construeixen a través del llenguatge. En l'àmbit d'aquestes competències es troben els aspectes relacionats amb la comunicació de la ciència per transmetre adequadament els coneixements, troballes i processos. L'ús correcte del llenguatge científic es relaciona directament amb l'àrea de Llengua i Literatura que constitueix un dels pilars d'aquesta competència.

Competència digital. Les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació proporcionen un accés ràpid i senzill a la informació sobre el mitjà i ofereixen, a més, eines atractives, motivadores i facilitadores dels aprenentatges. L'àrea de Llengua i Literatura és en aquest cas també el suport per a la comprensió, selecció, reelaboració i comunicació de la informació.

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor. Aquesta competència implica la capacitat de transformar les idees en actes. Això significa adquirir consciència de la situació en la qual s'intervé o que es resol i saber triar, planificar i gestionar els coneixements, destreses o habilitats i actituds necessaris amb criteri propi, amb la finalitat d'aconseguir l'objectiu previst. Mitjançant el llenguatge les persones organitzen les seues idees per establir els seus objectius, planifiquen processos, formulen hipòtesis sobre els resultats de diverses accions i avancen estratègies per contrarestar desviacions de la planificació. El procediment bàsic, doncs, per a aconseguir aquesta competència, es troba implícit en l'avanç dels coneixements sobre la llengua.

4. CONTINGUTS.

Els continguts representen aquells aprenentatges que van a servir per a aconseguir els objectius. Aquests s'agrupen en blocs.

La divisió de continguts per blocs no constitueix una ordenació, ni jeràrquica, ni seqüencial. Serà el docent el qui, en funció del context del seu grup-classe, seleccionarà i seqüencialitzarà els continguts de cada bloc en la seua Programació Didàctica.

Els continguts apareixen al Capítol III, de la LOMQE, Currículum i Distribució de competències, més concretament a l'article 6 com un element curricular.

El **Decret 108/2014** determina per a l'àrea de **MÚSICA** els següents blocs de continguts:

ÀREA DE CIÈNCIES DE LA NATURALESA

BLOC 1: INICIACIÓ A L'ACTIVITAT CIENTÍFICA

- Formulació d'interrogants a partir d'un problema o qüestió.
- Contrastació de dades de diferents fonts.
- Realització de projectes d'experimentació i/o investigació sobre continguts científics.
- Desenvolupament d'hàbits de treball entorn de l'activitat científica.
- Utilització de diferents fonts d'informació, de diversos materials, així com de les TIC, complint les mesures necessàries de protecció i seguretat.
- Ús de manera guiada de ferramentes de busca i visualització digital en dispositius de les TIC per a obtenir informació.
- Organització i representació del text de manera creativa utilitzant ferramentes d'edició de continguts digitals que permeten incloure formats de caràcter i imatges. Emmagatzematge de la informació digital utilitzant aplicacions de gestió de la informació seguint un esquema de classificació senzill. Reconeixement dels principis pels quals es regulen els drets d'ús i distribució de la informació.
- Exposició d'idees i opinions per mitjà de les ferramentes de comunicació més comuna en dispositius de les TIC.
- Lectura de textos propis de la temàtica a investigar.
- Iniciació a l'activitat científica. Aproximació experimental a algunes qüestions.
- Utilització de llistes, imatges i taules.
- Ús d'esquemes, gràfiques, mapes.
- Exposició oral per passos del resultat d'una experiència.
- Presentació d'informes per a comunicar resultats.
- Diversificació de rols.
- Aportació d'idees pròpies constructives.
- Reconeixement del treball alié. Responsabilitat del treball personal per a aconseguir una meta col·lectiva.

- Desenrotllament de projectes en equip, complint la part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Sensibilitat i valoració de les aportacions dels altres.
- Regulació i canvi de les pròpies emocions.
- Esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Adaptació als canvis. Resiliència, superació d'obstacles i fracassos.
- Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu. Busca d'orientació o ajuda quan la necessita.
- Planificació de projectes individuals o col·lectius.
- Organització d'un projecte. Avaluació del projecte i del producte amb ajuda del professorat.

BLOC 2: L'ÉSSER HUMÀ I LA SALUT

- Anatomia i fisiologia del cos humà: aparells i sistemes.
- Funció de relació.
- Ús de programes i aplicacions d'anatomia del cos humà.
- Parts i òrgans principals del cos humà i les seues funcions.
- Utilització d'imatges, gràfics, dibuixos, etc.
- Realització pràctica d'exercicis per a una correcta respiració.
- Pràctica sistemàtica de la relaxació.
- Prevenció dels riscos psicològics (addicció, estrés, etc.) per a la salut derivats de l'ús de les TIC.
- Coneixement de si mateix i dels altres.
- Jocs de presentació, coneixement...

BLOC 3: ELS ÉSSERS VIUS

- Introducció a la classificació dels sers vius en regnes: animals, plantes, fongs, virus, bacteris.
- La ramaderia, estudi i cria d'espècies en l'aula/laboratori/hort.
- Ús de material didàctic visual: làmines, gràfics, fotografies, etc.
- Els elements d'un ecosistema i els sers vius que l'habiten.
- Causes d'extinció d'espècies relacionades amb la sobreexplotació.

BLOC 4: MATÈRIA I ENERGIA

- Materials naturals i artificials.
- Acostament a les lleis bàsiques que regixen el corrent elèctric (corrent electrostàtic).
- Les forces d'atracció, repulsió. L'imant.

BLOC 5: LA TECNOLOGIA, OBJECTES I MÀQUINES

- Anàlisi d'operadors mecànics (eix, roda, corriola, pla inclinat, engranatge, fre, palanques i tipus de palanca, etc.) i la seua utilització en la construcció d'una màquina simple.

ÀREA DE CIÈNCIES SOCIALS

BLOC 1: CONTINGUTS COMUNS

- Iniciació al mètode científic i la seua aplicació a les Ciències Socials: formulació de preguntes, busca, registre i organització de la informació procedent de diverses fonts per mitjà de llistes, imatges, taules i mesuraments. Ús de mitjans digitals, elaborar textos expositius o descriptius.
- Ús acurat i adequat i manteniment dels instruments i els materials utilitzats.
- Participació cooperativa en tasques: ser responsable del benestar del grup, participació en la planificació, escolta de les aportacions alienes, acceptació d'altres punts de vista, assumpció de diversos rols, aportació d'idees pròpies constructives, reconeixement del treball aliè, responsabilitzar-se del treball personal per a aconseguir una meta col·lectiva.
- Esforçar-se, força de voluntat. Constància i hàbits de treball.
- Adaptar-se als canvis. Resiliència: superació d'obstacles i fracassos. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu.
- Busca d'orientació o ajuda quan la necessita.
- Planificació de projectes individuals o col·lectius. Organització d'un projecte. Avaluació del projecte i el producte amb ajuda del professorat.
- Noció de desigualtat social.
- Reconeixement de les contribucions materials que van fer els sers humans del passat a la nostra cultura.

BLOC 2: EL MÓN EN QUÈ VIVIM

- Noció de mapa, pla i globus com a representacions de la superfície terrestre i de fets geogràfics. Línies imaginàries: paral·lels, meridians, equador, pols. Ús dels punts cardinals per a orientar-se.
- Noció de densitat.
- Ús de mapes per a situar fets geogràfics i llocs.
- Interpretació de mapes de temps senzills per a fer una previsió d'un lloc donat.
- Regularitats i canvis meteorològics.
- Cicle de l'aigua.
- Noció d'equilibri ambiental
- Conseqüències de les sequeres i les inundacions per a la vida dels sers humans.
- Formes del relleu: muntanya, vall, penya-segat i platja.
- Transformacions humanes del medi: preses i embassaments, ports, abancaments.
- Factors de la distribució de la població: proximitat al mar o grans rius i altitud. Densitat de població.

BLOC 3: VIURE EN SOCIETAT

- Creixement natural. Factors de la natalitat i la mortalitat.
- Moviments migratoris. Emigrant i immigrant
- Nocions econòmiques: producció, consum, mercat, distribució i comercialització. Mitjans de transport. Exportació i importació.

- Empreses d'extracció de matèries primeres, de distribució i comercialització.
- Estratègies per a millorar la gestió de gastos i ingressos en l'àmbit personal i domèstic. Càlcul de l'estalvi necessari per a afrontar gastos futurs.

BLOC 4: LES EMPREMTES DEL TEMPS

- Ordenació d'objectes i representació de fets en el temps. Formes convencionals de mesurar el temps: a. C., d. C., grans edats de la història i els mil·lennis o segles que comprenen.
- Nocions de canvi i continuïtat, causa, conseqüència, evidència i interpretació històrica.
- Fets i processos històrics: La creació de ciutats i la seua evolució en la història, els mitjans de transport i l'expansió europea, la industrialització i les formes d'organitzar el treball.
- Ús com a fonts de textos narratius, imatges, objectes, obres d'art, edificis històrics i altres fonts basades en recursos digitals.
- Classificació de fonts.

ÀREA DE LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA

BLOQUE 1: COMUNICACIÓN ORAL: HABLAR Y ESCUCHAR

CONTINGUTS COMUNS AMB VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA

- Estrategias y normas de interacción oral aprendidas: escuchar atentamente y respetar las normas de cortesía además de las intervenciones, sentimientos y experiencias de los demás.
- Formulación de hipótesis sobre significados a partir del análisis de elementos significativos, lingüísticos y paralingüísticos (modulación y tono de la voz, gestualidad, lenguaje corporal y postural).
- Utilización de estrategias de comprensión de los mensajes orales: atención, retención, anticipación del contenido y de la situación mediante el contexto verbal y no verbal, identificación de ideas principales y secundarias y de la intención del hablante.
- Estructura de la entrevista.
- Introducción a la descripción detallada, orden espacial en las descripciones.
- Recursos de la expresión oral: pronunciación, entonación y ritmo; expresión facial, movimientos, tono de voz; mirar a los interlocutores.
- Uso de las diferentes estrategias de memoria visual y auditiva.

CONTINGUTS ESPECÍFICS

- Situaciones de comunicación, dirigidas o espontáneas: asambleas, conversaciones y diálogos reales o simulados.
- Organización del discurso: exposición clara y ordenada manteniendo el tema para expresar la capacidad, el gusto, la preferencia, la opinión, el acuerdo o desacuerdo, el sentimiento.
- Utilización de recursos para controlar el proceso de comunicación (*¿puede repetir, por favor?, perdón, no entiendo, etc.*).

- Comprensión de textos orales literarios o no literarios con finalidad didáctica o de uso cotidiano.
- Información personal, familiar y del entorno próximo.
- Identificación de palabras clave como estrategia de comprensión de los mensajes.
- Expresión y producción de textos orales literarios y no literarios narrativos: situaciones o experiencias personales, anécdotas, chistes, producción creativa de cuentos, trabalenguas, adivinanzas; descriptivos: descripciones de personas, animales objetos y lugares; expositivos: formulación de preguntas para entrevistas, introducción a la definición de conceptos, exposición de conocimientos trabajados en clase, etc.; instructivos: reglas de juegos, instrucciones para realizar trabajos manuales, recetas, etc.; argumentativos: discusiones, expresión y defensa de opiniones personales; predictivos: formulación de hipótesis sobre experimentos, consecuencias de comportamiento, etc.
- Expresión de mensajes verbales y no verbales.
- Identificación del uso de expresiones y valoraciones de carácter sexista.
- Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio.
- Memorización de textos orales con diferente finalidad (lúdica, de aprendizaje, etc.) como poemas, trabalenguas, adivinanzas, etc. y breves textos expositivos y descriptivos.
- Reproducción de textos breves y sencillos respetando la entonación, pausas, modulación de la voz, etc., en diálogos y fragmentos de cuentos, historias, etc.
- Identificación de los medios de comunicación social: radio, cine, publicidad, televisión, internet.
- Comprensión de textos orales procedentes de la televisión, la radio e Internet como instrumento de aprendizaje y de acceso a informaciones sobre hechos y acontecimientos próximos a la experiencia y cercanos a su entorno e intereses.
- Expresión de opinión.
- Producción de textos orales propios de los medios de comunicación social, con especial incidencia en la noticia, mediante simulación para ofrecer y compartir información.

BLOC 2: COMUNICACIÓ ESCRITA: LLEGIR

CONTINGUTS COMUNS AMB VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA

- Estudio y análisis de los elementos básicos de los textos narrativos (identificación del narrador o narradores, los personajes y el argumento) y aplicación de estos conocimientos a la comprensión e interpretación de los mismos.
- Estudio de los elementos básicos de los textos descriptivos (orden en la descripción) y expositivos (introducción y desarrollo del contenido, y apoyos gráficos y visuales).
- Estudio de textos multimodales sencillos, interpretando el mensaje a partir de la confluencia de textos, imágenes, gráficos, etc.
- Uso de estrategias básicas para la comprensión lectora: antes de la lectura, anticipando hipótesis a través de información paratextual (subtítulos, capítulos) y analizando la estructura básica del texto; durante la lectura, usando el diccionario, captando el sentido global del texto, e iniciándose en los sentidos figurados y significados no explícitos en los textos; y después de la lectura.

- Selección de lecturas personales cercanas a sus intereses de forma autónoma como fuente de disfrute.
- Construcción de conocimientos a partir de informaciones procedentes de diferentes fuentes documentales (libros, prensa, televisión, webs acordes a su edad, etc.) e iniciación en la búsqueda y localización dirigidas en enciclopedias, diccionarios y libros de divulgación para ampliar conocimientos.
- Uso, de manera guiada, de herramientas de búsqueda y visualización digital en dispositivos de las TIC para obtener información.
- Utilización de manera autónoma de las bibliotecas de aula y de centro para obtener información y seleccionar lecturas personales, haciendo uso del sistema de ordenación y clasificación de las mismas.
- Iniciación en la búsqueda de documentos a través de la utilización del programa de gestión de la biblioteca escolar.
- Conocimiento y respeto de las normas de funcionamiento de las bibliotecas para un uso responsable de las mismas.
- Participación en diferentes acciones contempladas en el Plan lector del centro referidas a la comprensión y la dinamización lectora, como debates con escritores, etc.

CONTINGUTS ESPECÍFICS

- Lectura de diferentes tipos de textos continuos e iniciación a los discontinuos, en distintos soportes (impresos, digitales y multimodales).
- Lectura de textos (impresos, digitales y multimodales), tanto del ámbito escolar como del social: leyendas, romances, anotaciones, anuncios, películas, cartas, noticias sencillas, etc., donde se ejercite la pronunciación.
- Lectura en voz alta con pronunciación correcta y entonación y ritmo adecuados, en función de los signos de puntuación.
- Aplicación de los elementos básicos de los textos narrativos, descriptivos y expositivos a la comprensión e interpretación de los mismos.
- Utilización de los conocimientos obtenidos a partir de informaciones procedentes de diferentes fuentes documentales en trabajos personales.

BLOC 3: COMUNICACIÓ ESCRITA: ESCRIURE

CONTINGUTS COMUNS AMB VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA

- Conocimiento y uso guiado de los elementos básicos de textos (apoyo textual, silueta, variaciones tipográficas, presencia de ilustraciones, etc.) del ámbito escolar y social, como anotaciones, murales, definiciones, resúmenes, anuncios, noticias, cuentos, cartas, normas de juego u ortográficas, etc.
- Respeto a los otros en las producciones escritas, mediante el uso de un léxico adecuado.
- Planificación: inclusión de los recursos lingüísticos más adecuados, para escribir textos narrativos, descriptivos, explicativos y predictivos.

CONTINGUTS ESPECÍFICS

- Escritura y reescritura, individual o colectiva, de textos con diferentes intenciones, tanto del ámbito escolar como del social.
- Uso del lenguaje no verbal en las producciones escritas.
- Aplicación de las normas ortográficas tanto en las producciones escritas propias como en dictados, entre otras técnicas, con el fin de consolidar las normas gramaticales y ortográficas.
- Uso de un vocabulario adecuado al nivel educativo.
- Redacción del borrador, evaluación y revisión del texto para mejorarlo con ayuda de guías (instrucciones verbales) y de los compañeros.
- Reescritura del producto final.
- Participación en la evaluación de producciones escritas, tanto propias como de otros, mediante la consulta de modelos y el intercambio de impresiones.
- Reconocimiento de los principios por los que se regulan los derechos de uso y distribución de la información.
- Redacción de textos narrativos con elementos básicos como el argumento, el escenario espacio-temporal y la identificación del narrador y de los personajes.
- Redacción, siguiendo modelos, de textos descriptivos, con especial atención al orden en la descripción y explicativos, distinguiendo claramente la introducción del desarrollo e incluyendo apoyos gráficos y visuales.
- Redacción, siguiendo modelos, de textos predictivos, acompañados de apoyos gráficos y visuales.
- Resumen y presentación de la información utilizando los conectores y el vocabulario conceptual de forma adecuada al nivel educativo, poniendo especial atención en los estilos de letra, títulos, puntuación y ortografía correcta.
- Organización y representación del texto de forma creativa utilizando herramientas de edición de contenidos digitales que permiten incluir
- texto con formato carácter (fuente, tamaño, negrita, subrayado, cursiva, etc.) e imágenes.
- Almacenamiento de la información digital siguiendo un esquema de organización sencillo (árbol de carpetas y dispositivos de almacenamiento externo).
- Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio.
- Memorización comprensiva de la información debidamente organizada.

BLOC 4: CONEIXEMENT DE LA LLENGUA

CONTINGUTS COMUNS AMB VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA

- La oración como unidad de significado: sujeto y predicado.
- Orden de los elementos de la oración.
- Concordancia de género y número entre las palabras de la oración.
- Identificación de oraciones simples según la intención del emisor.

- Identificación de diferentes comunidades de habla hispana.
- Interés por conocer y por tener competencia en los dos idiomas cooficiales de la Comunitat Valenciana.
- Conciencia de las variantes lingüísticas de las diferentes lenguas presentes en el contexto social y escolar.
- Actitud positiva ante los usos de las lenguas, evitando cualquier acto de discriminación.
- Perseverancia ante el esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Adaptación a los cambios. Resiliencia, superación de obstáculos y fracasos. Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo.
- Búsqueda de orientación o ayuda cuando se necesita.
- Planificación de proyectos individuales o colectivos, hacer planes.
- Organización de un proyecto. Evaluación tanto del proyecto como del producto con ayuda del profesorado.
- Desarrollo de proyectos en equipo, cumpliendo con su parte del trabajo en tareas que implican a varios compañeros. Sensibilidad.
- Valoración de las aportaciones de los demás. Capacidad de regular y cambiar las propias emociones.

CONTINGUTS ESPECÍFICS

- Clases de nombres: concreto, abstracto.
- Gentilicios.
- Artículos: definido e indefinido.
- Adjetivos: indefinidos e interrogativos.
- Segmentación de las palabras en sílabas.
- Distinción de la sílaba tónica.
- Clasificación de las palabras por el número de sílabas y por el lugar que ocupa la sílaba tónica.
- Concordancia de género y número, en sustantivos, adjetivos, artículos y pronombres personales.
- Identificación del infinitivo de los verbos extraídos de diferentes producciones orales y escritas.
- El verbo: tiempo (presente, pasado y futuro), modo indicativo.
- Reconocimiento del tiempo verbal empleado en producciones orales y escritas.
- Reglas de ortografía aplicadas a las propias producciones.
- Derivación de palabras: prefijos y sufijos.
- Diferenciación entre palabras simples, compuestas y derivadas.
- Familias léxicas. Palabras primitivas y derivadas.
- Palabras invariables y homónimas.
- Palabras polisémicas.
- Identificación de la raíz y la desinencia de verbos regulares a partir de su infinitivo.
- Estructura del diccionario.
- Uso del diccionario para conocer los distintos significados de palabras desconocidas presentes en producciones orales y escritas, tanto del entorno escolar como del social.
- Uso de abreviaturas.

- Características lingüísticas diferenciales de las lenguas cooficiales.
- Exposición de ideas y opiniones mediante las herramientas de comunicación más comunes con dispositivos de las TIC (correo electrónico, videoconferencia, mensajería instantánea, telefonía, etc.).
- Identificación del interlocutor en las herramientas de comunicación de las TIC más comunes.
- El correo electrónico: envío y recepción de mensajes.
- Buenas formas de conducta: guarda el turno de palabra, se dirige al receptor con respeto, pondera su tiempo de habla, cuida su privacidad e intimidad, etc.
- Mecanismos para identificar y comunicar al adulto las malas conductas en entornos digitales.

BLOC 5: EDUCACIÓ LITERÀRIA

CONTINGUTS ESPECÍFICS

- Uso de referencias metaliterarias para la identificación, a través de la lectura o la audición autónomas o dialogadas, mediante interacción, en el ámbito escolar de los elementos que caracterizan textos narrativos, poéticos y teatrales.
- La rima y el ritmo como elementos distintivos de poemas y canciones.
- El narrador, los personajes principales y secundarios, el espacio y el tiempo en cuentos y otros relatos breves, aunque no aparezcan de manera explícita.
- La hipérbole.
- Uso de referencias metaliterarias para la identificación de la hipérbole, a través de la lectura o la audición autónomas o dialogadas, en el ámbito escolar.
- Escucha activa y lectura autónoma, en el aula o en el contexto familiar, de obras de la tradición popular como leyendas, aliterias y refranes para obtener información sobre el entorno más próximo, incluyendo referencias a elementos del medio ambiente, la climatología, la geografía o la historia, entre otros.
- Registro guiado de la información obtenida a través de la lectura para utilizarla posteriormente con finalidad académica.
- Elaboración con ayuda de guías, de manera individual o colectiva, de narraciones breves de carácter literario que contengan elementos fantásticos y recursos literarios adecuados al nivel educativo.
- Elaboración con ayuda de guías, de manera individual o colectiva (colaborativa), de poemas con uso de recursos métricos y retóricos adecuados al nivel educativo.
- Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio.
- Dramatización y representación de cuentos, poemas y otros textos breves dramatizables (conversaciones, canciones, adivinanzas, etc.)
- Interpretación de personajes representando sus rasgos más definitorios mediante recursos lingüísticos y no lingüísticos.
- Adecuación del lenguaje a la representación dramática, modulación de la voz, imitación de registros, etc.
- Autoevaluación de las dramatizaciones propias y coevaluación de las dramatizaciones de los compañeros mediante criterios e indicadores previamente establecidos.

ÀREA DE MATEMÀTIQUES

BLOC 1. PROCESSOS, MÈTODES I ACTITUDS EN MATEMÀTIQUES

- Lectura comprensiva de l'enunciat.
- Expressió de l'enunciat amb paraules pròpies.
- Diferenciació entre dades principals i dades secundàries.
- Identificació de la pregunta.
- Identificació i interpretació de les dades.
- Expressió numèrica de les dades.
- Selecció de les operacions necessàries i el perquè.
- Plantejaments i estratègies per a comprendre i resoldre problemes referits a situacions reals senzilles (factures, fullets publicitaris, rebaixes, etc.): Problemes orals, gràfics i escrits.
- Resolució individual o en grup (treball cooperatiu).
- Explicació oral del procés seguit en la resolució de problemes.
- Comprovació numèrica del resultat obtingut.
- Resolució de problemes semblants de menor dificultat.
- Camps semàntics per a ampliar i consolidar la terminologia específica de l'àrea.
- Esforç i força de voluntat.
- Constància i hàbits de treball.
- Adaptació als canvis.
- Resistència, superació d'obstacles i fracassos.
- Ús d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu.
- Busca d'orientació o ajuda quan la necessite.
- Planificació de projectes individuals o col·lectius, fer plans.
- Organització d'un projecte.
- Avaluació del projecte i el producte amb ajuda del professorat.
- Busca d'informació de fonts preseleccionades amb guies (específiques de la tasca), a través de preguntes i de fonts de referència (diccionaris en paper i en línia) en diferents mitjans, i valorar la seua veracitat.
- Identificació del tema en la informació obtinguda, destacant les idees principals i organitzant-les en forma de llistes, taules i gràfics, quadros sinòptics.
- Resum i presentació d'informació per mitjà d'un text utilitzant els connectors i el vocabulari conceptual de forma adequada, posant especial atenció en els estils de lletra, títols, puntuació i ortografia correcta.
- Obtenció d'informació de manera guiada per mitjà de ferramentes de busca i visualització digital (navegadors web, visualitzadors de documents, aplicacions específiques de l'àrea, etc.) en dispositius TIC.
- Emmagatzematge d'informació digital utilitzant aplicacions de gestió de la informació (explorador d'arxius) seguint un esquema de classificació senzill (implantació de carpetes i poder accedir a diferents dispositius d'emmagatzematge secundari).

- Ús de ferramentes d'edició de continguts digitals que permeten incloure text amb format caràcter (font, grandària, negreta,
- subratllat, cursiva, etc.) i imatges (p. ex. processador de textos).

BLOC 2: NOMBRES

- Significat i utilitat dels nombres naturals en factures, fullets, revistes, calendaris, etc.
- Nom i grafia dels nombres fins a quatre xifres.
- Representació de nombres naturals en la recta numèrica.
- Comparació i orde de nombres naturals.
- Sistema de numeració decimal: unitats, desenes, centenes, unitats de miler.
- Descomposició i composició de nombres naturals d'acord amb el valor posicional de les seues xifres.
- Arrodoniment de nombres naturals fins a les unitats de miler.
- Utilització dels nombres ordinals.
- Concepte de fracció com a relació entre les parts i el tot.
- Vocabulari: numerador i denominador.
- Sistema monetari de la Unió Europea: Reconeixement i utilització de les monedes i bitllets de curs legal i establiment d'equivalències.
- Coneixement d'equivalències de monedes i bitllets d'euro, i ús dels diners per a compres amb devolució.
- Estimació sobre el preu de diferents articles i objectes habituals.
- Comparació amb el preu real.
- La multiplicació com a suma de sumands i la divisió com a restade grups iguals.
- Utilització de la divisió per a repartir i per a agrupar i com a operació inversa de la multiplicació.
- Utilització dels algorismes escrits de suma, resta portant i multiplicació de naturals i el vocabulari adequat.
- Realitza sumes i restes en horitzontal de tres nombres.
- Concepte de doble, triple, mitat, terç, quart, etc.
- Criteris d'avaluació de divisibilitat per 2, 3, 5 i 10.
- Multiplicacions per la unitat seguida de zeros.
- Estimació del resultat d'operacions suma, resta i multiplicació amb nombres naturals arrodonint abans d'operar.
- Construcció i memorització de les taules de multiplicar per a automatitzar el càlcul.
- Càlcul mental de sumes, restes i multiplicacions amb estratègies com ara: composició i descomposició additiva i additiva multiplicadora, construcció i memorització de les taules de multiplicar.
- Explicació verbal del procés seguit en càlculs mentals per qualsevol estratègia personal.
- Coneixement d'equivalències de monedes i bitllets d'euro, i ús dels diners per a compres amb devolució.
- Utilització de la calculadora amb criteri i autonomia per a assajar, investigar situacions de càlcul numèric i millorar el càlcul estimat de resultats d'operacions amb valoració de si la resposta és raonable.

- Resolució de problemes numèrics amb sumes, restes, multiplicacions i divisions referides a situacions reals senzilles de canvi, combinació, igualació i comparació.

BLOC 3: MESURA

- Utilització del vocabulari adequat per a interpretar i transmetre informacions sobre mesuraments.
- Elaboració i utilització d'estratègies per a mesurar (construcció d'instruments senzills per a efectuar mesuraments).
- Realització de mesuraments usant instruments i unitats de mesura convencionals (cronòmetre, regle, metre, cinta mètrica, rellotge analògic, rellotge digital, balança, bàscula, proveta, matràs) en contextos quotidians.
- Unitats de mesura convencionals: múltiples i submúltiples d'ús quotidià, utilització en contextos reals (km, m, dm, quilo, mig quilo, quart de quilo, gram, litre, mig litre, quart de litre).
- Explicació oral o escrita del procés seguit i de l'estratègia utilitzada en l'elecció de la unitat més adequada per a l'expressió d'una mesura.
- Lectura correcta en rellotges analògics i digitals (segon, minut, quart d'hora, mitja hora, hora). Maneig del calendari (dia, setmana, mes, any).
- Resolució de problemes de mesura relacionats amb objectes, fets i situacions de la vida quotidiana, aplicant com a màxim dos operacions (suma, resta, multiplicació, divisió) amb nombres naturals utilitzant els algoritmes bàsics.
- Unitats de mesura: el metre, el centímetre, el litre i el quilogram.
- Comparació d'objectes segons longitud, capacitat o pes, de manera directa (sense mesuraments).
- Utilització de mesures de temps (segon, minut, hora, dia, setmana, mes i any).
- Selecció i utilització de la unitat apropiada per a determinar la duració d'un interval de temps.
- Comparació i classificació d'angles: rectes, aguts, obtusos.

BLOC 4: GEOMETRIA

- Identificació i denominació de polígons d'acord amb el nombre de costats.
- Comparació d'angles.
- Concavitat i convexitat de figures planes.
- La circumferència i el cercle. Elements bàsics: centre, radi, diàmetre, corda, arc, tangent i sector circular.
- Regularitats i simetries.
- Concepte de perímetre.
- Càlcul de perímetres de triangles, quadrats i rectangles amb ajudadel regle.
- Resolució de problemes per a consolidar els continguts del nivell, en els quals siga necessari el càlcul dels perímetres de quadrats, rectangles i triangles o en els quals siga necessari la comprensió del concepte.
- Explicació oral o escrita del procés seguit en la resolució de problemes amb perímetres, de manera individual i o en grup.
- Introducció al concepte d'àrea o superfície. Diferència entre perímetre i superfície.
- Elements bàsics: vèrtexs, cares i arestes.

- Vocabulari: prismes, piràmides, cilindre, con i esfera.
- Descripció de moviments amb la utilització del vocabulari adequat.
- Identificació i realització de moviments.

BLOC 5: ESTADÍSTICA I PROBABILITAT

- Disseny d'enquestes per a comparar distints hàbits de l'alumnat.
- Recollida i classificació de dades qualitatives i quantitatives.
- Realització i anàlisi de taules de dades i diagrames de barres.
- Resolució de problemes d'estadística relacionats amb objectes, fets i situacions de la vida quotidiana, i comunicar oralment o per escrit el procés seguit en la resolució i les conclusions.
- Informe bàsic d'una enquesta.
- Predicció dels resultats d'experiències simples d'atzar.
- Utilitzar llenguatge propi de l'atzar: molt probable, probable, poc probable, possible i impossible.
- Caràcter aleatori d'algunes experiències.
- Comparació de probabilitats en experiències senzilles.
- Resolució de problemes d'experiències simples de probabilitat per a refermar els continguts del nivell.

ÀREA DE VALORS SOCIALS I CÍVICS

BLOC 1. LA IDENTITAT I LA DIGNITAT DE LA PERSONA

- La persona:
  - Coneixement d'un mateix.
  - L'autoconcepte.
  - L'autoacceptació.
  - La imatge positiva.
  - L'autoestima.
- Pensament, sentiments i accions:
  - La imaginació.
  - La creativitat.
  - L'autocontrol.
  - El pensament alternatiu.
  - La reflexió abans d'actuar.
- Planificació de tasques:
  - Planificació de projectes individuals o col·lectius.
  - Organització d'un projecte amb ajuda guiada.
  - Avaluació del projecte i el producte amb ajuda del professorat.
- Treball en equip:

- Projectes en equip.
- Compromís de grup i responsabilitat individual.
- Gestió de les emocions i sentiments propis.
- Valoració i acceptació de les aportacions dels altres.

BLOC 2: LA COMPRESIÓ I EL RESPECTE EN LES RELACIONS INTERPERSONALS

- Estats emocionals bàsics i alguns sentiments relacionats: alegria (il·lusió, diversió, optimisme), tristesa (melancolia, desànim), ira (ràbia, disgust, frustració), por (pànic, terror, preocupació).
- Comprensió de la relació entre les seues accions amb els seus estats emocionals.
- Diferenciació de formes personals adequades i inadequades d'expressar estats emocionals i sentiments.
- Expressió verbal d'estats emocionals i sentiments. Vocabulari sobre estats emocionals i sentiments bàsics.
- Identificació dels estats emocionals bàsics i alguns sentiments en situacions interpersonals i en manifestacions culturals.
- Habilitats de comunicació:
  - Torn de paraula.
  - Contacte visual intermitent, posicions del cos i situació en l'espai.
  - Comprensió dels estats emocionals i sentiments en els altres i en situacions i comportaments provocats pels estats emocionals i els sentiments identificats.
  - Evocació dels sentiments propis en les situacions que observa i en relats d'experiències alienes.
  - Dobles intencions en els comportaments i actituds alienes.
- Resolució de conflictes:
  - La realitat és una construcció col·lectiva.
  - Diàleg igualitari en l'assemblea de classe per a analitzar conflictes habituals i proposar solucions alternatives.
  - Labor dels mediadors escolars.
- Autoregulació emocional. Habilitats socials:
  - Superació d'obstacles i fracassos mantenint un ànim positiu.
  - Canvi d'estats emocionals negatius bàsics per positius.
  - Pràctica guiada de la relaxació i la respiració adequada per a regular estats emocionals.
  - Normes i fórmules de cortesia.
  - Acceptació de crítiques justificades i reconeixement d'errors i dificultats.
  - Petició de disculpes.
  - Actituds de camaraderia, amistat i suport mutu.
  - Reconeixement i denúncia de comportaments irrespectuosos i vexatoris.
  - Respecte, tolerància i solidaritat.
- El diàleg:
  - Situacions de comunicació, dirigides o espontànies.

·Expressió d'interessos i opinions personals sobre experiències i esdeveniments de la seua vida quotidiana.

·Expressions espontànies.

BLOC 3: LA CONVIVÈNCIA I ELS VALORS SOCIALS

- Solidaritat i cooperació
  - La solidaritat.
  - La cooperació.
  - L'altruisme.
  - L'exclusió i la inclusió social.
- Drets i deures de les persones:
  - Drets humans bàsics.
  - Declaració Universal de Drets Humans.
- Responsabilitat de les persones en la societat:
  - L'aigua i l'electricitat com a fonts d'energia.
  - La contribució personal a la conservació del medi ambient.
  - Ús responsable dels recursos naturals.
  - El paper de la publicitat.
  - El consum responsable.

ÀREA D'EDUCACIÓ ARTÍSTICA: MÚSICA

BLOC 1. ESCOLTA

- Curiositat per descobrir i experimentar amb les possibilitats sonores del propi cos i la veu.
- Reconeixement auditiu de diferents combinacions de les qualitats del so (fort/curt; llarg/agut/dèbil, etc).
- Classificació dels instruments musicals per famílies (corda, vent metall, vent fusta i percussió).
- Agrupacions musicals de l'entorn pròxim (bandes, rondalles, etc.).
- Reconeixement visual d'alguns instruments musicals del folklore.
- Identificació i reconeixement dels matisos dinàmics bàsics: f-p en audicions musicals.
- Audició de cançons i peces vocals i instrumentals de diferents tipus.
- Valoració del silenci com a element indispensable durant l'audició musical.
- Identificar i experimentar el ritme en l'audició de peces musicals diverses, diferenciant ritmes binaris i ternaris.
- El tempo musical: ràpid/lent.
- Audició d'escala i intervals consonants i dissonants.
- Reconeixement i representació gràfica de dissenys melòdics diversos.
- Seguiment de la forma través de musicogrames.
- La forma lied (ABA) i el cànon a dos veus.

- Audició i reconeixement d'una selecció de peces musicals de distints gèneres, estils i autors, especialment dels segles XVII i XVIII.
- Valoració i gaudi amb l'audició de distintes obres musicals.
- Actitud atenta i silenciosa durant l'audició musical en els diferents contextos.
- Interès i comentari raonat de la música de diferents gèneres i estils.
- Busca guiada d'informació de fonts preseleccionades en diferents mitjans (específiques de la tasca), a través de preguntes, valorant-ne la veracitat.
- Obtenció d'informació de manera guiada de ferramentes digitals
- de busca, visualització i reproducció multimèdia (navegadors web, visualitzadors de documents, reproductors multimèdia, etc.) en dispositius TIC.
- Reconeixement dels principis pels quals es regulen els drets d'ús i distribució de la informació.
- Comprensió de la informació verbal i no verbal d'exposicions,
- instruccions de l'àmbit escolar, familiar i social.
- Escolta activa respectant el torn de paraula i les normes de cortesia.
- Esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Adaptació als canvis. Resiliència, superació d'obstacles i fracassos.
- Ús d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu. Busca d'orientació o ajuda quan es necessita.
- Camps semàntics per a ampliar i consolidar la terminologia específica de l'àrea.

BLOC 2. LA INTERPRETACIÓ MUSICAL

- Exercicis per al control de la respiració i la relaxació dels músculs facials.
- Interès per la higiene de l'aparell fonador.
- Ampliació del repertori de cançons a l'uníson.
- Interpretació i memorització de cànons i cançons sobre la forma ternària (ABA), sol i en grup.
- Improvisació de senzilles seqüències vocals per a textos, cançons o danses cuidant la coordinació i sincronització.
- Interpretació vocal de cançons a partir de la lectura en el pentagrama ampliant la gamma de figures musicals: blanca, silenci de blanca, corxera i silenci de corxera i les notes d-r-m-f-sl en compassos de dos, tres o quatre temps.
- Ampliació del cançoner de classe incloent-hi cançons d'actualitat de l'entorn.
- Interès per les aportacions pròpies i alienes en les situacions d'interpretació vocal.
- Hàbit de cantar suaument i amb veu natural.
- Pràctica de jocs i exercicis que desenrotllen una tècnica instrumental adequada amb els instruments de l'aula: precisió rítmica i atac simultani i altern de baquetes.
- Iniciació a l'estudi de la flauta dolça cuidant la posició corporal i l'emissió de l'aire.
- Interpretació instrumental i memorització de cànons i peces instrumentals de dificultat progressiva i sobre la forma ternària (ABA) sol i en grup.

- Improvisació d'acompanyaments rítmics i melòdics per a textos, cançons o danses cuidant la coordinació i la sincronització amb el grup.
- Interpretació instrumental i amb el propi cos d'obres apreses per imitació o a partir de la lectura en el pentagrama, en què intervinguen les figures musicals de blanca, silenci de blanca, negra, silenci de negra, corxera i silenci de corxera i les notes d-r-m-f-s-l en compassos de dos, tres o quatre temps.
- Interpretació amb els instruments de l'aula dels matisos dinàmics bàsics f-p i del tempo musical ràpid/lent.
- Responsabilitat en la interpretació instrumental en grup, i cura i bon ús dels instruments.
- Reconeixement i identificació d'instruments musicals i gravacions per mitjà de programari didàctic multimèdia.
- Gravació en àudio digital de les interpretacions musicals de l'aula
- per mitjà d'una gravadora o un dispositiu mòbil.
- Gravació en vídeo d'actuacions musicals de classe.
- Utilització de programari lliure d'educació auditiva.
- Iniciació a la notació musical digital amb programari lliure.
- Desenrotllament de projectes en equip, complint amb la part del treball en tasques que impliquen diversos companys.
- Sensibilitat i valoració de les aportacions dels altres. Regulació i canvi de les pròpies emocions.
- Planificació de projectes individuals o col·lectius.
- Organització i avaluació d'un projecte així com del producte amb ajuda del professorat.

BLOC 3. LA MÚSICA, EL MOVIMENT I LA DANSA

- Pràctica de tècniques bàsiques de moviment individual i jocs motors: pas botat, pas a tres, postura corporal, control de l'energia i del moviment, etc.
- Interpretació de senzilles coreografies i danses grupals adequades al nivell, memoritzant les seqüències de moviments.
- Identificació i seguiment corporal del ritme de cançons i peces instrumentals.
- Identificació i seguiment de ritmes binaris i ternaris.
- Aplicació dels coneixements musicals adquirits en la creació de senzilles improvisacions de moviments per a compassos de dos, tres i quatre temps.
- Improvisació de moviments per a representar els matisos dinàmics bàsics f-p, el tempo musical ràpid/lent i la forma musical a partir de l'escolta.
- Interès i gaudi per la pràctica del moviment i la dansa.

ÀREA D'EDUCACIÓ ARTÍSTICA: PLÀSTICA

BLOC 1. EDUCACIÓ AUDIOVISUAL

- Identificació de les imatges segons la seua finalitat comunicativa i funció social: informativa, publicitària i artística.
- La imatge informativa de cartells de trànsit, icones de llocs públics, eixides d'emergències i localització de servicis.
- Funció expressiva de la imatge fixa i en moviment. Trets expressius en els gestos facials o corporals dels personatges reals o animats.
- Justificació i defensa d'opinions i preferències quan s'observen distints tipus d'imatges fixes i en moviment. Identificació d'imatges que atempten contra valors socials i el benestar personal i col·lectiu.
- El missatge visual. Importància de la funció expressiva i comunicativa de les imatges en la societat. Funció informativa, descriptiva, publicitària, expressió de sentiments i emocions.
- Lectura de les imatges de l'entorn social i cultural. Alfabetització audiovisual:
  - Elements configuratius del llenguatge audiovisual: punt, línia, pla i forma.
  - Atributs expressius i simbòlics del color.
  - Conceptes compositius: grandària, proporció, distribució espacial.
- Anàlisi d'elements expressius i narratius d'imatges en moviment comú amb la imatge fotogràfica: enquadrament, planificació (pla general, sencer, americà, mitjà, primer pla, detall) i angulació (picat i contrapicat).
- Interacció dels llenguatges que intervenen (visual, musical, escrit, oral). Lectura d'imatges estructurades en seqüències, escenes i plans.
- Visionat de seqüències d'imatges en què està present el moviment de la càmera.
- Avanços tecnològics aplicats a la imatge audiovisual.
- Elaboració d'imatges a partir dels elements que constitueixen el llenguatge audiovisual.
- Elaboració d'imatges fixes per a exposicions i presentacions de festes escolars.
  - Planificació del procés creatiu: selecció de la idea, elaboració i presentació manual o digital:
  - Ús de la imatge fotogràfica aplicada al cartell.
  - Elaboració d'un cartell a partir dels elements fonamentals: relació imatge-text. Utilització de tipografies diferents en l'elaboració del cartell.
    - Utilització de tècniques gràficoplàstiques per a l'elaboració d'esbossos i transformació manual de la imatge: dibuix, pintat, retall, apegat, fotomuntatge.
- La imatge en moviment com a projecte audiovisual senzill:
  - Elaboració del guió a partir de la idea.
  - Realització: captura d'imatges seqüenciades.
  - Muntatge d'imatges i so.
- Captura, creació i difusió d'imatges per mitjà de dispositius TIC.
- Ús responsable en la captura, creació i difusió d'imatges, així com en l'ús de bancs d'imatges i sons.

- Representació d'informació gràfica de manera creativa utilitzant ferramentes d'edició gràfica per al desenrotllament d'imatges.
- Reconeixement dels principis pels quals es regulen els drets d'ús i distribució de la informació.

BLOC 2. EXPRESSIÓ PLÀSTICA

- Observació i interpretació dels diferents entorns natural, artificial i imaginari en museus, exposicions, galeries, auditoris i teatres Exploració de les possibilitats expressives dels elements configuratius del llenguatge visual:
  - Punt i línia. Com a elements generadors d'imatges. Com a elements d'expressió d'emocions i sentiments. Rectes: horitzontals, verticals, obliqües. Corbes: congostos, ondulades, mixtes. Traços controlats.
  - Pla (forma). Irregulars i geomètrics. Relació figura fons.
- Representació de formes específiques amb paràmetres determinats:
  - Color. Primaris i secundaris. Símbols de la comunicació visual: senyals de circulació, icones, pictogrames, cartells.
  - Textures. Tàctils, visuals (naturals i artificials). Diferenciació.
  - Conceptes bàsics de la composició. Simetria i asimetria.
- Distribució de les formes.
- Tècniques i materials de l'expressió plàstica:
  - Tècniques bidimensionals: dibuix, pintura, estampació, mixtes, collage.
  - Tècniques tridimensionals: modelatge, acoblament.
  - Materials útils i suports propis i de rebuig.
- Utilització de tècniques, materials i recursos informàtics i tecnològics per a la creació i manipulació de produccions artístiques (fotocopiadora, escàner, càmera fotogràfica).
- Adquisició de la coordinació i precisió necessàries per a l'execució de les distintes tècniques de l'expressió plàstica.
- Domini i control de les distintes fases del procés creatiu:
  - Experimentació i investigació prèvies.
  - Planificar projectes individuals o col·lectius
  - Organitzar el desenrotllament del projecte.
  - Avaluar el projecte i el producte amb ajuda del professorat.
- Camps semàntics per a ampliar i consolidar la terminologia específica de l'àrea.
- Busca d'informació sobre les manifestacions artístiques i tècniques del nivell escolar.
- Fonts formats i suports d'on s'obté la informació.
- Organització en diferents suports (físic i digital) i registres.
- Interès pel mode de treballar de diferents artistes que han utilitzat tècniques mixtes en el seu treball.
- Interès i gaudi de les possibilitats que ens ofereixen els diferents entorns artístics: museus, exposicions, artistes, galeries d'art.
- Identificació d'obres per tema, època històrica, tècniques.

- Respecte i valoració de les distintes manifestacions artístiques i de les diferents professions relacionades amb l'expressió artística.
- Expressió d'opinions i respecte a les manifestacions artístiques.
- Comprensió de la informació verbal i no verbal d'exposicions, instruccions de l'àmbit escolar, familiar i social.
- Escolta activa respectant el torn de paraula i les normes de cortesia.
- Esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Adaptació als canvis. Resiliència, superació d'obstacles i fracassos.
- Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu.
- Busca d'orientació o ajuda quan es necessita.
- Desenrotllament de projectes en equip, complint amb la part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Sensibilitat i valoració de les aportacions dels altres. Regulació i canvi de les pròpies emocions.

BLOC 3. DIBUIX GEOMÈTRIC

- Polígons regulars i irregulars. Característiques. Classificació dels triangles i quadrilàters.
- Construcció de polígons a partir del costat i del radi de la circumferència.
- L'angle. Tipus: recte, agut, obtús i pla.
- Elements bàsics del cercle i la circumferència: centre, radi, diàmetre, corda, arc, tangent i sector circular.
- Ferramentes per al maneig i traçat del dibuix geomètric: regla, escaire, cartabó, compàs i transportador d'angles.
- Traçats lliures i payoutats amb els distints instruments.
- Ús acurat dels instruments i materials del dibuix geomètric.

ÀREA DE VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA

BLOC 1: COMUNICACIÓ ORAL: PARLAR I ESCOLTAR

CONTINGUTS COMUNS AMB LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA

- Estratègies i normes d'interacció oral apreses: escoltar atentament i respectar les normes de cortesia a més de les intervencions, sentiments i experiències dels altres.
- Formulació d'hipòtesis sobre significats a partir de l'anàlisi d'elements significatius, lingüístics i parà lingüístics (modulació i to de la veu, gestualitat, llenguatge corporal i postural).
- Utilització d'estratègies de comprensió dels missatges orals: atenció, retenció, anticipació del contingut i de la situació per mitjà del context verbal i no verbal, identificació d'idees principals i secundàries i de la intenció del parlant.
- Estructura de l'entrevista. Introducció a la descripció detallada, orde espacial en les descripcions.
- Recursos de l'expressió oral: pronunciació, entonació i ritme; expressió facial, moviments, to de veu: mirar els interlocutors. Ús de les diferents estratègies de memòria visual i auditiva.

CONTINGUTS ESPECÍFICS

- Situacions de comunicació, dirigides o espontànies: assemblees, conversacions i diàlegs reals o simulats.
- Organització del discurs: exposició clara i ordenada mantenint el tema per a expressar la capacitat, el gust, la preferència, l'opinió, l'acord o desacord, el sentiment.
- Utilització de recursos per a controlar el procés de comunicació (*pot repetir, per favor?, perdó, no entenc*, etc.). Comprensió de textos orals literaris o no literaris amb finalitat didàctica o d'ús quotidià.
- Informació personal, familiar i de l'entorn pròxim.
- Identificació de paraules clau com a estratègia de comprensió dels missatges.
- Expressió i producció de textos orals literaris i no literaris: narratius: situacions o experiències personals, anècdotes, acudits, producció creativa de contes, travallengües, endevinalles; descriptius: descripcions de persones, animals objectes i llocs; expositius: formulació de preguntes per a entrevistes, introducció a la definició de conceptes, exposició coneixements treballats en classe, etc.; instructius: regles de jocs, instruccions per a realitzar treballs manuals, receptes, etc.; argumentatius: discussions, expressió i defensa d'opinions personals; predictius: formulació d'hipòtesis sobre experiments, conseqüències de comportament, etc.
- Expressió de missatges verbals i no verbals.
- Identificació de l'ús d'expressions i valoracions de caràcter sexista. Selecció raonada de les produccions a incloure en el Portfoli. Memorització de textos orals amb diferent finalitat (lúdica, d'aprenentatge, etc.) com ara poemes, travallengües, endevinalles, etc. i breus textos expositius i descriptius.
- Reproducció de textos breus i senzills respectant l'entonació, pauses, modulació de la veu, etc., en diàlegs i fragments de contes, històries, etc.
- Identificació dels mitjans de comunicació social: ràdio, cine, publicitat, televisió, Internet. Comprensió de textos orals procedents de la televisió, la ràdio i Internet com a instrument d'aprenentatge i d'accés a informacions sobre fets i esdeveniments pròxims a l'experiència i pròxims al seu entorn i interessos.
- Expressió d'opinió.
- Producció de textos orals propis dels mitjans de comunicació social, amb especial incidència en la notícia, per mitjà de simulació per a oferir i compartir informació.

BLOC 2: COMUNICACIÓ ESCRITA: LLEGIR

CONTINGUTS COMUNS AMB LENGUA CASTELLANA I LITERATURA

- Estudi i anàlisi dels elements bàsics dels textos narratius (identificació del narrador o narradors, els personatges i l'argument) i aplicació d'estos coneixements a la comprensió i interpretació d'estos.
- Estudi dels elements bàsics dels textos descriptius (orde en la descripció) i expositius (introducció i desenrotllament del contingut, i suports gràfics i visuals).
- Estudi de textos multimodals senzills, interpretant el missatge a partir de la confluència de textos, imatges, gràfics, etc.
- Ús d'estratègies bàsiques per a la comprensió lectora: abans de la lectura, anticipar hipòtesi a través d'informació paratextual (subtítols, capítols) i analitzar l'estructura bàsica del text; durant la lectura, usar

el diccionari, captar el sentit global del text, i iniciar-se en els sentits figurats i significats no explícits en els textos; i després de la lectura.

- Selecció de lectures personals pròximes als seus interessos de forma autònoma com a font de gaudi.
- Construcció de coneixements a partir d'informacions procedents de diferents fonts documentals (llibres, premsa, televisió, webs d'acord amb la seua edat, etc.) i iniciació en la busca i localització dirigides en enciclopèdies, diccionaris i llibres de divulgació per a ampliar coneixements. Ús, de manera guiada, de ferramentes de busca i visualització digital en dispositius de les TIC per a obtindre informació.
- Utilització de manera autònoma de les biblioteques d'aula i de centre per a obtindre informació i seleccionar lectures personals, fent ús del sistema d'ordenació i classificació d'estes.
- Iniciació en la busca de documents a través de la utilització del programa de gestió de la biblioteca escolar. Coneixement i respecte de les normes de funcionament de les biblioteques per a un ús responsable d'estes. Participació en diferents accions previstes en el pla lector del centre referides a la comprensió i la dinamització lectora, com ara debats amb escriptors, etc.

CONTINGUTS ESPECÍFICS

- Lectura de diferents tipus de textos continus i iniciació als discontinus, en distints suports (impresos, digitals i multimodals).
- Lectura de textos (impresos, digitals i multimodals), tant de l'àmbit escolar com del social: llegendes, romanços, anotacions, anuncis, pel·lícules, cartes, notícies senzilles, etc., on s'exerciti la pronunciació.
- Lectura en veu alta amb pronunciació correcta, entonació i ritme adequats, en funció dels signes de puntuació.
- Aplicació dels elements bàsics dels textos narratius, descriptius i expositius a la comprensió i interpretació d'estos.
- Utilització dels coneixements obtinguts a partir d'informacions procedents de diferents fonts documentals en treballs personals.

BLOC 3: COMUNICACIÓ ESCRITA: ESCRIURE

CONTINGUTS COMUNS AMB LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA

- Coneixement i ús guiat dels elements bàsics de textos (suport textual, silueta, variacions tipogràfiques, presència d'il·lustracions, etc.) de l'àmbit escolar i social, com ara anotacions, murals, definicions, resums, anuncis, notícies, contes, cartes, normes de joc o ortogràfiques, etc.
- Respecte als altres en les produccions escrites, per mitjà de l'ús d'un lèxic adequat.
- Planificació: inclusió dels recursos lingüístics més adequats, per a escriure textos narratius, descriptius, explicatius i predictius.

CONTINGUTS ESPECÍFICS

- Escriptura i reescriptura, individual o col·lectiva, de textos amb diferents intencions, tant de l'àmbit escolar com del social.
- Ús del llenguatge no verbal en les produccions escrites.
- Aplicació de les normes ortogràfiques tant en les produccions escrites pròpies com en dictats, entre altres tècniques, a fi de consolidar les normes gramaticals i ortogràfiques.

- Ús d'un vocabulari adequat al nivell educatiu.
- Redacció de l'esborrany, avaluació i revisió del text per a millorar-lo amb ajuda de guies (instruccions verbals) i dels companys.
- Reescriptura del producte final.
- Participació en l'avaluació de produccions escrites, tant pròpies com d'altres, per mitjà de la consulta de models i l'intercanvi d'impressions.
- Reconeixement dels principis pels quals es regulen els drets d'ús i distribució de la informació.
- Redacció de textos narratius amb elements bàsics com ara l'argument, l'escenari, espai temporal i la identificació del narrador i dels personatges.
- Redacció, seguint models, de textos descriptius, amb especial atenció a l'orde en la descripció i explicatius, distingir clarament la introducció del desenrotllament i incloure suports gràfics i visuals.
- Redacció, seguint models, de textos predictius, acompanyats de suports gràfics i visuals.
- Resum i presentació de la informació utilitzant els connectors i el vocabulari conceptual de forma adequada al nivell educatiu, posar especial atenció en els estils de lletra, títols, puntuació i ortografia correcta.
- Organització i representació del text de forma creativa utilitzant ferramentes d'edició de continguts digitals que permeten incloure text amb format caràcter (font, grandària, negreta, subratllat, cursiva, etc.) i imatges.
- Emmagatzematge de la informació digital seguint un esquema d'organització senzill (arbre de carpetes i dispositius d'emmagatzematge extern).
- Selecció raonada de les produccions a incloure en el Portfoli.
- Memorització comprensiva de la informació degudament organitzada.

BLOC 4: CONEIXEMENT DE LA LENGUA

CONTINGUTS COMUNS AMB LENGUA CASTELLANA I LITERATURA

- L'oració com a unitat de significat: subjecte i predicat.
- Orde dels elements de l'oració.
- Concordança de gènere i nombre entre les paraules de l'oració.
- Identificació d'oracions simples segons la intenció de l'emissor.
- Interès per conèixer i per tindre competència en els dos idiomes cooficials de la Comunitat Valenciana.
- Consciència de les variants lingüístiques de les diferents llengües presents en el context social i escolar.
- Actitud positiva davant dels usos de les llengües, i evitar qualsevol acte de discriminació.
- Constància i hàbits de treball. Adaptació als canvis. Resiliència, superació d'obstacles i fracassos. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu.
- Esforç, força de voluntat.
- Busca d'orientació o ajuda quan es necessita.
- Planificació de projectes individuals o col·lectius, fer plans. Organització d'un projecte. Avaluació tant del projecte com del producte amb ajuda del professorat.

- Desenrotllament de projectes en equip, complint la seua part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Sensibilitat. Valoració de les aportacions dels altres. Capacitat de regular i canviar les pròpies emocions.

CONTINGUTS ESPECÍFICS

- Classes de noms: concret, abstracte.
- Gentilicis.
- Articles: definit i indefinit.
- Adjectius: indefinits i interrogatius.
- Segmentació de la paraules en síl·labes.
- Distinció de la síl·laba tònica.
- Classificació de les paraules pel nombre de síl·labes i pel lloc que ocupa la síl·laba tònica.
- Concordança de gènere i nombre en substantius, adjectius, articles i pronoms personals.
- Identificació de l'infinitiu dels verbs extrets de diferents produccions orals i escrites.
- El verb: temps (present, passat i futur), mode indicatiu.
- Reconeixement del temps verbal utilitzat en produccions orals i escrites.
- Regles d'ortografia aplicades a les pròpies produccions.
- Derivació de paraules: prefixos i sufixos.
- Diferenciació entre paraules simples, compostes i derivades.
- Famílies lèxiques. Paraules primitives i derivades.
- Paraules invariables i homònimes.
- Paraules polisèmiques.
- Identificació de l'arrel i la desinència de verbs regulars a partir del seu infinitiu.
- Estructura del diccionari.
- Ús del diccionari per a conèixer els distints significats de paraules desconegudes presents en produccions orals i escrites, tant de l'entorn escolar com del social.
- Ús d'abreviatures.
- Característiques lingüístiques diferencials de les llengües cooficials.
- Exposició d'idees i opinions per mitjà de les ferramentes de comunicació més comuna amb dispositius de les TIC (correu electrònic, videoconferència, missatgeria instantània, telefonia, etc.).
- Identificació de l'interlocutor en les ferramentes de comunicació de les TIC més comú.
- El correu electrònic: enviament i recepció de missatges.
- Bones formes de conducta: guarda el torn de paraula, es dirigeix al receptor amb respecte, pondera el seu temps de parla, cuida la seua privacitat i intimitat, etc.
- Mecanismes per a identificar i comunicar a l'adult les males conductes en entorns digitals.
- Reconeixement del valencià com a element fonamental de la nostra cultura.
- Interès per utilitzar el valencià en els usos personals i per a tota funció comunicativa.

- Interacció i identificació de l'interlocutor per mitjà d'eines de comunicació en temps real amb dispositius de les TIC (videoconferència, missatgeria instantània, etc.) en situacions de comunicació dirigides o espontànies.
- Reconeixement del valencià com a element fonamental de la nostra cultura.
- Interès per utilitzar el valencià en els usos personals i per a qualsevol funció comunicativa.

BLOC 5: EDUCACIÓ LITERÀRIA

CONTINGUTS ESPECÍFICS

- Ús de referències meta literàries per a la identificació, a través de la lectura o l'audició autònomes o dialogades, per mitjà d'interacció, en l'àmbit escolar dels elements que caracteritzen textos narratius, poètics i teatrals.
- La rima i el ritme com a elements distintius de poemes i cançons.
- El narrador, els personatges principals i secundaris, l'espai i el temps en contes i altres relats breus, encara que no apareguin de manera explícita.
- La hipèrbole.
- Ús de referències meta literàries per a la identificació de la hipèrbole, a través de la lectura o l'audició autònomes o dialogades, en l'àmbit escolar.
- Escolta activa i lectura autònoma, en l'aula o en el context familiar, d'obres de la tradició popular com ara llegendes, al·leluies i refranys per a obtenir informació sobre l'entorn més pròxim, incloent-hi referències a elements del medi ambient, la climatologia, la geografia o la història,
- entre altres.
- Registre guiat de la informació obtinguda a través de la lectura per a utilitzar-la posteriorment amb finalitat acadèmica.
- Elaboració amb ajuda de guies, de manera individual o col·lectiva (col·laborativa), de narracions breus de caràcter literari que continguin elements fantàstics i recursos literaris adequats al nivell educatiu.
- Elaboració amb ajuda de guies, de manera individual o col·lectiva (col·laborativa), de poemes amb ús de recursos mètrics i retòrics adequats al nivell educatiu.
- Selecció raonada de les produccions a incloure en el Portfoli.
- Dramatització i representació de contes, poemes i altres textos breus dramatitzables (conversacions, cançons, endevinalles, etc.).
- Interpretació de personatges representant els seus trets més definitoris per mitjà de recursos lingüístics i no lingüístics.
- Adequació del llenguatge a la representació dramàtica, modulació de la veu, imitació de registres, etc.
- Autoavaluació de les dramatitzacions pròpies i coa valuació de les dramatitzacions dels companys per mitjà de criteris i indicadors prèviament establides.

5. UNITATS DIDÀCTIQUES. PROJECTES DE TREBALL

5.1 ORGANITZACIÓ DE LES UNITATS DIDÀCTIQUES.

Quant a l'organització interna de les Unitats Didàctiques o Projectes de Treball, totes elles es componen dels següents elements fonamentals: Justificació, Objectius d'etapa i didàctics, Competències clau, Continguts, Activitats, Metodologia, Mesures d'atenció a la diversitat, Tractament dels elements transversals, Relació amb la resta d'àrees del currículum, Recursos personals, materials; TIC i organitzatius, i Procediments i Instruments d'avaluació.

El desenvolupament de les diferents Unitats Didàctiques o Projectes de Treball estan arreplegats a la Programació d'Aula.

5.2 DISTRIBUCIÓ TEMPORAL DE LES UNITATS DIDÀCTIQUES.

ÀREA DE CIÈNCIES DE LA NATURALESA

AVALUACIÓ	TEMPORALITZACIÓ	TÍTOL DE LA UNITAT DIDÀCTICA
Primera	28 SET - 6 NOV.	1.SOM ÉSSERS VIUS
	9 NOV – 11 DES.	2. DESCOBRIM EL MÓN ANIMAL
Segona	8 GEN – 12 FEB	3. EL NOSTRE COS
	15 FEB – 17 MAR	4. LA MATÈRIA I LES FORCES
Tercera	12 ABR - 14 MAI	5. L'ENERGIA I EL MEDI AMBIENT
	17 MAI – 18 JUN	6. LES MÀQUINES I ELS AVANÇOS TECNOLÒGICS

ÀREA DE CIÈNCIES SOCIALS

AVALUACIÓ	TEMPORALITZACIÓ	TÍTOL DE LA UNITAT DIDÀCTICA
Primera	MES DE SETEMBRE	0.REPÀS DELS CONTINGUTS DE 2N.
	5 OCT - 30 OCT	1. VIATGEM A L'ESPAI
	2 NOV – 9 DIC	2. QUÈ HI HA A LA TERRA?
Segona	9 GENER – 3 FEB	3. EL MÓN EN PAPER
	6 FEB – 3 MAR	4. UN LLOC PER A VIURE
Tercera	3 ABR – 5 MAI	5. TREBALLEM!
	8 MAI – 9 JUN	6. EL TEMPS I LA HISTÒRIA

ÀREA DE MATEMÀTIQUES

AVALUACIÓ	TEMPORALITZACIÓ	TÍTOL DE LA UNITAT DIDÀCTICA
Primera	5 OCTUBRE – 20 OCTUBRE	1 NOMBRES FINS A CINC XIFRES
	21 OCTUBRE – 13 NOVEMBRE	2 SUMA I RESTA
	16 NOVEMBRE - 18 DE DESEMBRE	3 MULTIPLICACIÓ
Segona	7 GENER – 1 FEBRER	4 DIVISIÓ
	1 FEBRER – 12 FEBRER	5 FRACCIONS
	15 FEBRER – 5 MARÇ	6 LONGITUD
	8 MARÇ – 26 MARÇ	7 CAPACITAT I MASSA
Tercera	29 MARÇ – 16 ABRIL	8 TEMPS I DINERS
	19 ABRIL – 7 MAIG	9 RECTES, ANGLES I MOVIMENTS
	10 MAIG – 28 MAIG	10 FIGURES PLANES I COSSOS GEOMÈTRICS
	31 MAIG – 21 JUNY	12 ESTADÍSTICA I PROBABILITAT

ÀREA DE VALORS SOCIALS I CÍVICS

AVALUACIÓ	TEMPORALITZACIÓ	TÍTOL DE LA UNITAT DIDÀCTICA
Primera	MES DE SETEMBRE	0. REPÀS DELS CONTINGUTS DE 2N.
	5 OCT - 30 OCTUBRE	1. PEL·LÍCULA WONDER
	2 NOV – 9 DIC	2. CÒM SÓC
Segona	11 GENER – 25 GENER	3. COM EM SENT
	1 FEBRER - 15 FEBRER	4. ELS MEUS PENSAMENTS
	22 FEB – 15 MAR	5. EM RELACIONE
Tercera	22 MARÇ - 12 ABRIL	6. QUAN M'ENFADE
	19 ABRIL - 3 MAIG	7. EM RESPONSABILITZE I PARTICIPE
	10 MAIG - 7 JUNY	8. EL JOC DELS DRETS I ELS DEURES

ÀREA DE VALENCIÀ

AVALUACIÓ	TEMPORALITZACIÓ	TÍTOL DE LA UNITAT DIDÀCTICA
Primera	5 OCTUBRE – 20 OCTUBRE	1 ENS CONEIXEM?
	21 OCTUBRE – 6 NOVENBRE	2 I TU, QUÈ SAPS DE MI?
	9 NOVENBRE - 21 DE NOVENBRE	3 CONTA'M ,CONTA'M!
	23 NOVEN-14 DESEMBRE	4 TENS TOTA LA RAÓ!
Segona	11 GENER-29 GENER	5 PARLEM EN VEU ALTA
	1 DE FEBRER -12 FEBRER	6.EL TELÈFON , QUIN INVENT!
	15 DE FEBRER- 26 DE FEBRER	7 ALGUNA PREGUNTA MÉS?
	1 MARÇ – 15 MARÇ	8 A MI M' AGRADA
Tercera	16 MARÇ-16 ABRIL	9 TENIM GRANS IDEES
	19 ABRIL-7 MAIG	10 I HUI , QUÈ FAREM?
	10 MAIG – 28 MAIG	11 VINE, SEGUEIX-ME!
	31 MAIG – 21 JUNY	12 3,2,1 ....ACCIÓ!

ÀREA LLENGUA CASTELLANA

AVALUACIÓ	TEMPORALITZACIÓ	TÍTOL DE LA UNITAT DIDÀCTICA
Primera	5 OCTUBRE – 20 OCTUBRE	1 TE SALUDO
	21 OCTUBRE – 6 NOVENBRE	2.¿ Y CÓMO ES ÉL?
	9 NOVENBRE - 21 DE NOVENBRE	3 ¿ SABES QUÉ?
	23 NOVEN-14 DESEMBRE	4 ¡ VAYA SUSTO!
Segona	11 GENER-29 GENER	5 ¿ ME AYUDAS , POR FAVOR?
	1 DE FEBRER -12 FEBRER	6. SE HACE SABER
	15 DE FEBRER- 26 DE FEBRER	7. ¿ QUÉ PREFIERES?
	1 MARÇ – 15 MARÇ	8 DEJA QUE TE CUENTE
Tercera	16 MARÇ-16 ABRIL	9 ¿ ME PUEDES INDICAR?
	19 ABRIL-7 MAIG	10 ESTAMOS DE ACUERDO
	10 MAIG – 28 MAIG	11 PASO A PASO
	31 MAIG – 21 JUNY	12 ¿ ME CONCEDE UNA ENTREVISTA?

ÀREA DE PLÀSTICA

AVALUACIÓ	TEMPORALITZACIÓ	TÍTOL DE LA UNITAT DIDÀCTICA
Primera	5 SET - 15 OCT.	1 LINES AND COLOURS
	18 NOV – 30 OCT.	2.TEXTURE
	16 NOV. – 27 NOV.	3. FORMS
	30 NOV – 11 DES	4. MORE SHAPES
	14 DES - 22 DES	5. NADAL
Segona	7 GEN - 22 GEN	6. BUILDINGS
	25 GEN - 5 FEB	7. LANDSCAPES
	8 FEB - 19 FEB	8 SELF-PORTRAIT
	22 FEB - 5 MARÇ	9. CARNESTOLTES
	8 MARÇ - 19 MARÇ	10. FALLES
	22 MARÇ - 31 MARÇ	11. PASQUA
Tercera	13 ABR - 23 ABR	12. STILL LIFE
	26 ABR - 7 MAIG	13. COLLAGES
	10 MAIG - 21 MAIG	14. MOSAICS
	24 MAIG - 4 JUNY	15.NEAR AND FAR
	7 JUNY - 11 JUNY	16.FI DE CURS

ÀREA DE MÚSICA

AVALUACIÓ	TEMPORALITZACIÓ	TÍTOL DE LA UNITAT DIDÀCTICA
Primera	09-13 setembre	1. BA BE BI BO BU (INICIAL)
	16 set.- 18 oct.	2. HANI KOUNI
	21 oct.-29 nov.	3. RATÓN QUE TE PILLA EL GATO
Segona	02- 20 desembre	4. TOTES LES NOTES
	07- 24 gener	5. L'ESCALETA
	27 gen.- 14 feb.	6. VUBU KAZA-YÉ
	17 feb.- 06 mar.	7. DA CAPO
Tercera	17 feb.- 06 mar.	8. KOOKABURRA
	09- 27 març	9. NO LE DABA EL SOL
	30 març- 08 abril	10. TIN TON
	21 abril-15 maig	11. ¡FESTA!

6. METODOLOGIA.

6.1 METODOLOGIA GENERAL I ESPECÍFICA.

Segons ve recollit al Projecte Educatiu de Centre, el professorat del centre treballa amb una mateixa línia metodològica que la concretitze a la Programació Didàctica i que està basada en les següents propostes:

TRANSMISSIÓ DE CONEIXEMENTS

La metodologia basada en la transmissió o perspectiva tradicional, concep l'ensenyament com un vertader art i al professor/a com un artesà, on la seua funció és explicar clarament i exposar de manera progressiva els seus coneixements, enfocant-se de manera central en l'aprenentatge de l'alumne; l'estudiant és vist com una pàgina en blanc, un marbre al qual cal modelar, un got buit o una alcància que cal omplir. L'alumne és el centre de l'atenció en l'educació tradicional.

Dins d'aquesta concepció educativa es poden distingir dos enfocaments principals:

- El primer és un enfocament enciclopèdic, on el professor és un especialista que domina la matèria a la perfecció; l'ensenyament és la transmissió del saber del mestre que es tradueix en coneixements per a l'estudiant. Es pot córrer el perill que el mestre que té els coneixements no sàpiga ensenyar-los.
- El segon enfocament és el comprensiu, on el professor/a és un intel·lectual que comprèn lògicament l'estructura de la matèria i la transmet de manera que els alumnes l'arriben a comprendre com ell mateix.

En tots dos enfocaments es dona gran importància al coneixement relacionat amb altres disciplines. En la seua manera de transmissió i presentació, el coneixement que adquireix l'estudiant es deriva del saber i de l'experiència pràctica del mestre, qui posa les seues facultats i coneixements al servei de l'alumne.

En resum en aquesta perspectiva l'aprenentatge és la comunicació entre emissor (mestre) i receptor (estudiant) prenent en compte la comprensió i la relació amb sentit dels continguts.

TREBALL PER TALLERS

Aquesta metodologia està basada en la teoria de la transmissió de coneixements. S'utilitza quan el professorat que treballa amb metodologies obertes i de descobriment, vol o necessita realitzar una explicació més detinguda per a l'assimilació d'un contingut en concret. Es poden utilitzar eines tecnològiques, llibres de consulta i guia o fitxes confeccionades pel propi professorat.

6.2.ACTIVITATS I ESTRATÈGIES D'ENSENYAMENT I APRENTATGE. ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES.

Les principals estratègies d'ensenyament i aprenentatge que emprarem són les següents:

- **Motivació** de l'alumnat, donat que és una condició imprescindible per a qualsevol aprenentatge; així com l'activitat, on l'infant aprèn fent.
- Treballaré **la diversitat i la individualització** de l'ensenyament, ja que la meua classe és heterogènia, i sempre procuraré partir dels continguts més fàcils fins arribar als més complexos.
- La **socialització**, mitjançant els treballs cooperatius i/o en parella i l'educació en valors, també serà un principi que tindrè en compte.
- Donades les característiques de l'alumnat, promouré la seua **autonomia** i presa de decisions.
- Igualment important és també comptar amb un principi genèric com **l'ús del joc**, donat que es tracta de la manera més natural d'aprendre.

D'altra banda, posaré en funcionament una sèrie de principis de tall constructivista, entre ells; partir sempre del seu nivell de desenvolupament i dels seus coneixements previs, construir aprenentatges significatius per a ells i propiciar una bona organització dels espais i del temps.

Per últim, tindrè molt en compte la relació i la participació de les famílies; així com **l'ús de les TIC** com a recurs didàctic. També cal tindre en compte una sèrie de principis específics metodològics com són:

- El foment de la lectura (contes sobre algun dels temes), l'extracció de conclusions i anàlisi, la formulació de valoracions crítiques, el raonament abstracte i la creativitat en l'expressió.
- L'aplicació d'estratègies d'aprenentatge.
- L'observació i la manipulació del material específic i d'altres elements de l'entorn.
- La comprensió de textos, l'anàlisi de la informació, l'elaboració i interpretació de idees principal i claus.
- La formulació d'expressions orals i escrites individuals i de treball en equip.

6.2.1. Activitats i estratègies d'ensenyament i aprenentatge.

Les estratègies d'ensenyament i aprenentatge que desenvolupem són les següents:

- Foment de la lectura (animació lectora).
- Destreses de pensament.
- Rutines de pensament.
- Pensament visible.

- Racons.
- Alumne tutor: treballs per parella.

6.2.2. Activitats complementàries.

Aquest curs 2020-2021 degut a les circumstàncies del virus no podran dur-se a terme activitats complementàries

6.3 Metodologia en cas de confinament

A l'alumne que es trobe en situació d'aïllament, se li proporcionarà i guiarà el seu aprenentatge a través dels mecanismes emprats usualment, manant l'agenda setmanalment i concretant les activitats a fer per Webfamília, Email i/o Canal d'informació de grup. A més, en cas d'aïllament del grup sencer, es faria videoconferències per xicotets grups, mitjançant la plataforma WebEx, garantint una atenció educativa i un procediment adequat per a l'avaluació de l'alumnat, el més semblant possible al que es faria en l'aula i intentant que seguisca la temporalització de l'aula de la manera més sistemàtica possible.

S'intentarà primer les activitats de tipus interactiu durant aquest temps.

7. AVALUACIÓ DE L'ALUMNAT.

El caràcter de l'avaluació en l'etapa d'Educació Primària és el que està establert en l'article 12.1 del Reial Decret 126/2014, i la concreció d'este en este article.

El **caràcter continu** de l'avaluació tindrà com a fi detectar les dificultats en el moment en què es produïsquen, analitzar les seues causes i, en conseqüència, reorientar la intervenció educativa i adequar-la a la diversitat de capacitats, ritmes d'aprenentatge, interessos i motivacions de l'alumnat.

7.1 Criteris d'avaluació- instruments d'avaluació.

Els criteris d'avaluació serveixen de referència per valorar el progressiu grau d'adquisició de les distintes competències., així com representen els indicadors sobre quins aprenentatges ha d'aconseguir l'alumnat.

El **Decret 108/2014** determina per a:

PERFIL D'ÀREA

ÀREA: MATEMÀTIQUES

NIVELL: 3R EDUCACIÓ PRIMÀRIA

BL	CRITERIS D'AVUACIÓ	INDICADORS D'ÈXIT	Unitat Didàctica / Projecte	Instruments
1	3rMAT.BL1.1 Analitzar enunciats de problemes relacionats amb objectes, fets i situacions de l'entorn pròxim utilitzant estratègies com l'expressió de l'enunciat amb paraules pròpies i la diferenciació entre dades principals i dades secundàries.	3rMAT.BL1.1.1 Analitza enunciats de problemes relacionats amb objectes, fets i situacions de l'entorn pròxim utilitzant estratègies com l'expressió de l'enunciat amb paraules pròpies i la diferenciació entre dades principals i dades secundàries.	UD. 1 A 11	Rúbrica Prova oral i/o escrita
	3rMAT.BL1.2 En la resolució de problemes i breus investigacions científiques, utilitzar diferents estratègies com la resolució de problemes semblants de menor dificultat, comprovar numèricament la solució trobada i comunicar amb claredat el procés seguit a través de la reflexió i el diàleg.	3rMAT.BL1.2.1 Utilitza estratègies com la resolució de problemes semblants de menor dificultat en la resolució de problemes i breus investigacions científiques.	UD. 1 A 11	Rúbrica Prova oral i/o escrita
		3rMAT.BL1.2.2 Comunica el procés seguit en la resolució d'un problema, i descriu ordenadament cada pas, tant de manera individual com en grup.	UD. 1 A 11	Rúbrica Prova oral i/o escrita
	3rMAT.BL1.3 Reconèixer i utilitzar el vocabulari de l'àrea del nivell educatiu, quan treballa amb els seus companys en activitats cooperatives i per a explicar el procés seguit a l'hora de fer les tasques d'aprenentatge.	3rMAT.BL1.3.1 Reconeix i utilitza el vocabulari de l'àrea del nivell educatiu quan treballa amb els seus companys en activitats cooperatives.	UD. 1 A 11	Rúbrica Prova oral i/o escrita
	3rMAT.BL1.4 Seguir les instruccions de les tasques d'aprenentatge amb atenció i constància, adaptar-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats i demanar ajuda, si en necessita.	3rMAT.BL1.4.1 Segueix amb atenció i constància les instruccions per a realitzar dos activitats d'aprenentatge consecutives.	UD. 1 A 11	Rúbrica Prova oral i/o escrita
		3rMAT.BL1.4.2 S'adapta als canvis que suposen les diferents activitats sense desanimar-se davant de les dificultats.	UD. 1 A 11	Rúbrica Prova oral i/o escrita
	3rMAT.BL1.5 Planificar la realització d'un producte o una tasca, proposant un pla ordenat d'accions i avaluar el procés i la qualitat del resultat amb les orientacions del professorat.	3rMAT.BL1.5.1 Proposa un pla ordenat d'accions per al desenrotllament d'un producte o una tasca quan participa en la seua planificació.	UD. 1 A 11	Rúbrica Prova oral i/o escrita
		3rMAT.BL1.5.2 Avalua la qualitat del resultat de la realització d'un producte o una tasca tenint en compte aspectes prèviament determinats per l'adult o de manera col·lectiva.	UD. 1 A 11	Rúbrica Prova oral i/o escrita
	3rMAT.BL1.6 Buscar i seleccionar informació de manera guiada en diferents mitjans de manera crítica a la seua validesa sobre els coneixements i processos que es	3rMAT.BL1.6.1 Busca i selecciona informació de fonts preseleccionades utilitzant guies específiques per a la tasca sobre temes d'interès que es treballen en el nivell educatiu,	UD. 1 A 11	Rúbrica Prova oral i/o escrita

	treballen en el nivell educatiu, i registrar-la en paper acuradament o emmagatzemar-la digitalment.	i utilitza els diferents recursos de manera responsable.																		
	3rMAT.BL2.1 Llegir i escriure el valor de nombres naturals fins a quatre xifres, en situacions de caràcter numèric d'aula i personals com ara fullets informatius publicitaris, resultats de competicions, amb la intenció de comparar i interpretar la informació d'estos nombres utilitzant monedes, furgadents, etc. i qualsevol material didàctic adequat a la seua maduresa.	3rMAT.BL2.1.1 Llig i escriu el valor de nombres naturals fins a quatre xifres, en situacions de caràcter numèric d'aula i personals com ara fullets informatius publicitaris, resultats de competicions, amb la intenció de comparar i interpretar la informació d'estos nombres utilitzant monedes, furgadents, etc. i qualsevol material didàctic adequat a la seua maduresa.	UD. 1 A 11												Rúbrica Prova oral i/o escrita					
	3rMAT.BL2.2 Sumar i restar nombres naturals de quatre xifres, multiplicar per una xifra i dividir per una xifra en el divisor com a repartiment en parts iguals amb qualsevol estratègia de càlcul (monedes, bitllets i objectes, memorització de les taules, descomposició de nombres, calculadora per a investigar situacions numèriques senzilles, etc.), explicar oralment i/o per escrit (algoritmes escrits) el procés seguit, i ajudar-se, si és necessari, d'una calculadora.	3rMAT.BL2.2.1 Suma i resta nombres naturals de quatre xifres, multiplica per una xifra i dividix per una xifra en el divisor com a repartiment en parts iguals amb qualsevol estratègia de càlcul (monedes, bitllets i objectes, memorització de les taules, descomposició de nombres, calculadora per a investigar situacions numèriques senzilles, etc.).	U1	U2	U3	U4							U8							Rúbrica Prova oral i/o escrita
		3rMAT.BL2.2.2 Explica oralment i/o per escrit (algoritmes escrits) el procés seguit per a sumar i restar nombres naturals de quatre xifres, multiplicar per una xifra i dividir per una xifra en el divisor com a repartiment en parts iguals amb qualsevol estratègia de càlcul (monedes, bitllets i objectes, memorització de les taules, descomposició de nombres, calculadora per a investigar situacions numèriques senzilles, etc.), i s'ajuda, si és necessari, d'una calculadora.	U1	U2	U3	U4							U8							Rúbrica Prova oral i/o escrita
		4tMAT.BL2.2.3 Organitza la informació numèrica i les operacions en situacions de compravenda (rebaixes, impostos, pressupostos de reformes, etc.), de logística (distribució de recursos, planificació de viatges, etc.) i d'altres.											U8						U11	Rúbrica Prova oral i/o escrita
3	3rMAT.BL3.1 Identificar els instruments de mesura adequats (cronòmetre, regla, metre, cinta mètrica, rellotge analògic, rellotge digital, balança, bàscula, proveta, matràs) per a realitzar mesuraments de diferents magnituds (longitud, pes/massa, capacitat i temps) en el seu entorn més pròxim (aula i pati), i expressar el resultat amb la	3rMAT.BL3.1.1 Identifica els instruments de mesura adequats (cronòmetre, regla, metre, cinta mètrica, rellotge analògic, rellotge digital, balança, bàscula, proveta, matràs), per a realitzar mesuraments de diferents magnituds (longitud, pes/massa, capacitat i temps) en el seu entorn més pròxim (aula i pati).										U6	U7							Rúbrica Prova oral i/o escrita

	precisió que l'instrument permeta.	3rMAT.BL3.1.2 Expressa el resultat dels mesuraments en les unitats adequades.								U6	U7						Rúbrica Prova oral i/o escrita
	3rMAT.BL3.2 Utilitzar les unitats de mesura més usuals (el metre, el centímetre, el litre i el quilogram) per a comparar objectes del seu entorn immediat (aula i casa), així com determinar intervals temporals amb el vocabulari adequat (mitges hores, quarts d'hores, minuts, segons, etc.) en situacions reals.	3rMAT.BL3.2.1 Utilitza les unitats de mesura més usuals (el metre, el centímetre, el litre i el quilogram) per a comparar objectes del seu entorn immediat (aula i casa). Expressa oralment o per escrit intervals temporals amb el vocabulari adequat (mitges hores, quarts d'hores, minuts, segons, etc.) en situacions reals.								U6	U7	U8					Rúbrica Prova oral i/o escrita
	3rMAT.BL3.3 Identificar i anomenar angles (rectes, aguts, obtusos) per a classificar-los en diferents contextos (simulats, personals, familiars, socials, escolars).	3rMAT.BL3.3.1 Identifica i anomena angles (rectes, aguts, obtusos) per a classificar-los en diferents contextos (simulats, personals, familiars, socials, escolars).											U9				Rúbrica Prova oral i/o escrita
4	3rMAT.BL4.1 Classificar i reproduir els polígons segons el nombre de costats i els eixos de simetria, utilitzant diferents materials manipulatius i programes informàtics de geometria dinàmica, així com el vocabulari adequat a la seua maduresa, per a identificar-los en el seu entorn més pròxim.	3rMAT.BL4.1.1 Reprodueix els polígons segons el nombre de costats i els eixos de simetria, utilitzant diferents materials manipulatius i programes informàtics de geometria dinàmica, així com el vocabulari adequat a la seua maduresa, per a identificar-los al seu entorn més pròxim.												10			Rúbrica Prova oral i/o escrita
		3rMAT.BL4.1.2 Classifica els polígons segons el nombre de costats i els seus eixos de simetria, utilitzant diferents materials manipulatius i programes informàtics de geometria dinàmica, així com el vocabulari adequat a la seua maduresa, per a identificar-los al seu entorn més pròxim.													10		
	3rMAT.BL4.2 Calcular el perímetre de polígons regulars i irregulars (p. e. triangle, quadrilàter, pentàgon, hexàgon, heptàgon i octògon) calculats en un dibuix, a l'aula o al pati i expressar el resultat en cm o m.	3rMAT.BL4.2.1 Calcula el perímetre de polígons regulars i irregulars (p. e. triangle, quadrilàter, pentàgon, hexàgon, heptàgon i octògon) calculats en un dibuix, a l'aula o al pati i n'expressa el resultat en cm o m.								6					10		
	3rMAT.BL4.3 Classificar cossos geomètrics amb algun criteri (cares corbes o planes, vèrtexs, etc.), i utilitzar el vocabulari adequat a la seua maduresa, per a identificar-los en el seu entorn pròxim.	3rMAT.BL4.3.1 Construeix cubs, piràmides, prismes amb base rectangular i formes esfèriques, n'identifica els elements (cares, vèrtexs, arestes, etc.) i utilitza un vocabulari adequat a la seua maduresa.												10			Rúbrica Prova oral i/o escrita

		3rMAT.BL4.3.2 Classifica cossos geomètrics amb algun criteri (cares corbes o planes, vèrtexs, etc.), i utilitza el vocabulari adequat a la seua maduresa, per a identificar-los en el seu entorn pròxim.																	10	Rúbrica Prova oral i/o escrita
	3rMAT.BL4.4 Descriure el moviment d'un punt a un altre, amb desplaçaments horitzontals i verticals en una situació d'aula o joc sobre una quadrícula, laberint, camins, etc.	3rMAT.BL4.4.1 Descriu el moviment d'un punt a un altre, amb desplaçaments horitzontals i verticals en una situació d'aula o joc sobre una quadrícula, laberint, camins, etc.																	10	Rúbrica Prova oral i/o escrita
	3rMAT.BL4.5 Respectar algunes de les manifestacions artístiques més significatives en què apareixen els elements geomètrics del nivell com ara obres pictòriques, fotografies, gravats, il·lustracions, còmics, disseny gràfic i publicitat, i expressar de manera dialogada les opinions i preferències	3rMAT.BL4.5.1 Identifica algunes de les manifestacions artístiques més significatives en què apareixen els elements geomètrics del nivell com ara obres pictòriques, fotografies, gravats, il·lustracions, còmics, disseny gràfic i publicitat.																	10	Rúbrica Prova oral i/o escrita
		3rMAT.BL4.5.2 Respecta les manifestacions artístiques més significatives realitzades per diferents artistes en què apareixen els elements geomètrics del nivell i expressa les seues opinions i preferències.																	10	Rúbrica Prova oral i/o escrita
5	3rMAT.BL5.1 Recollir i registrar en una taula o en un diagrama de barres la informació recollida en una enquesta de tres preguntes com a màxim relacionades amb hàbits personals (per exemple, de salut: quantes vegades et llaves les dents al dia?, quantes vegades a la setmana practiques esport?, etc.), realitzada individualment o en equip, per a llegir i interpretar la informació obtinguda i contrastar-la en el grup aula.	3rMAT.BL5.1.1 Recull i registra en una taula o en un diagrama de barres la informació arreplegada en una enquesta de tres preguntes com a màxim relacionades amb hàbits personals (per exemple, de salut: quantes vegades et raspalles les dents al dia?, quantes vegades a la setmana practiques esport?...), realitzada individualment o en equip, per a llegir i interpretar la informació obtinguda i contrastar-la amb la que han obtingut els companys.																	11	Rúbrica Prova oral i/o escrita

	<p>3rMAT.BL5.2 Predir el resultat d'experiències simples de probabilitat a partir de l'observació (per exemple, traure un set al llançar un dau, traure un u al llançar un dau, obtindre un sis al sumar els resultats de dos daus), comprovar posteriorment les prediccions amb l'ajuda de materials concrets (daus, cartes de nombres, trompitxols...) i utilitzar les expressions <i>molt probable</i>, <i>probable</i>, <i>poc probable</i>, <i>possible</i> i <i>impossible</i>, per a comparar entre diferents successos d'experiències de l'atzar.</p>	<p>3rMAT.BL5.2.1 Prediu el resultat d'experiències simples de probabilitat a partir de l'observació (per exemple, traure un set en llançar un dau, traure un u en llançar un dau, obtindre un sis en sumar els resultats de dos daus, etc.), en comprova posteriorment les prediccions amb l'ajuda de materials concrets (daus, cartes de nombres, trompitxols, etc.) i utilitza les expressions <i>molt probable</i>, <i>probable</i>, <i>poc probable</i>, <i>possible</i> i <i>impossible</i> per a comparar entre diferents successos d'experiències de l'atzar.</p>											<p>11</p>	<p>Rúbrica Prova oral i/o escrit</p>
--	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-----------	--

PERFIL D'ÀREA

ÀREA: CIÈNCIES SOCIALS

NIVELL: 3r EDUCACIÓ PRIMÀRIA

BL	CRITERIS D'AVUACIÓ	INDICADORS D'ÈXIT	Unitat Didàctica / Projecte						Instruments
1	3rCS.BL1.1 Plantejar preguntes i organitzar-les amb l'ajuda d'un professor en un pla o guió que puguin ser verificades per mitjà de l'ús de diferents fonts d'informació i proposar normes bàsiques de comportament durant les visites a llocs públics utilitzats com a fonts.	3rCS.BL1.1.1 Formula preguntes amb l'ajuda d'un professor sobre la interacció d'elements del medi físic i els sers humans i sobre fets històrics significatius que puguin ser verificades per mitjà de l'ús de diferents fonts d'informació .	U1	U2	U3	U4	U5	U6	- Rúbrica - Prova oral i/o escrita Llibreta
		3rCS.BL1.1.2 Organitza les preguntes formulades amb l'ajuda d'un professor en un pla o guió a través del diàleg col·lectiu.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	- Rúbrica - Prova oral i/o escrita Llibreta
		3rCS.BL1.1.3 Reconeix i complix normes bàsiques de comportament durant les visites a llocs públics utilitzats com a fonts de documentació i informació.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	- Rúbrica - Prova oral i/o escrita Llibreta
	3rCS.BL1.2 Obtindre informació de fonts escrites, imatges, obres d'art, observació de paisatges o visites a museus per a respondre a qüestions prèvies i registrar la dita informació per mitjà de textos, imatges, línies de temps o esquemes, utilitzant mitjans digitals d'emmagatzematge o gravació.	3rCS.BL1.2.1 Obté i selecciona informació de fonts escrites , imatges, obres d'art, observació de paisatges o visites a museus per a respondre a qüestions prèvies.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	- Rúbrica - Prova oral i/o escrita Llibreta
		3rCS.BL1.2.2 Registra i classifica la informació obtinguda de fonts diverses per mitjà de textos, imatges, línies de temps o esquemes, utilitzant diversos mitjans digitals amb la supervisió del docent i cuidant-ne el bon ús i manteniment.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	- Rúbrica - Prova oral i/o escrita Llibreta
	3rCS.BL1.3 Utilitzar esquemes, gràfiques, mapes o mitjans digitals per a representar la informació rellevant d'un fet o la seua evolució i destacar la seua relació amb altres fets.	3rCS.BL1.3.1 Utilitzar esquemes, gràfiques, mapes o mitjans digitals per a representar la informació rellevant sobre fets geogràfics o històrics i mostrar la seua relació amb altres fets o la seua evolució.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	- Rúbrica - Prova oral i/o escrita Llibreta
		3rCS.BL1.3.2 Destaca la relació d'un fet amb altres per mitjà de l'ús d'esquemes, gràfiques, mapes o mitjans digitals on es representen estos fets.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	- Rúbrica - Prova oral i/o escrita Llibreta
	3rCS.BL1.4 Donar compte oralment dels passos seguits en un procés d'indagació senzill i redactar, després d'una planificació col·lectiva, les conclusions seguint un orde temàtic.	3rCS.BL1.4.1 Expressa de forma oral els passos seguits en un procés d'indagació senzill a partir d'un senzill guió elaborat col·lectivament.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	- Rúbrica - Prova oral i/o escrita Llibreta
		3rCS.BL1.4.2 Exposa oralment les conclusions d'una senzilla indagació seguint un orde temàtic després d'una planificació col·lectiva i amb el suport d'una plantilla facilitada pel docent elaborada en un programa informàtic.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	- Rúbrica - Prova oral i/o escrita Llibreta

	3rCS.BL1.5 Mostrar confiança en els altres companys per a desenrotllar activitats conjuntes participant en la planificació, aportant idees constructives, escoltant les dels altres, assumint la variació de rols que pot exercir i reconèixer la contribució personal i dels altres membres del grup a l'èxit de metes comunes.	3rCS.BL1.5.1 Participa en el desenrotllament d'una tasca en un equip de treball i reconeix la variació de rols.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	- Rúbrica - Prova oral i/o escrita Llibreta
		3rCS.BL1.5.3 Expressa les seues emocions i sentiments de forma adequada i es posa en el lloc de l'altre (empatia) respectant les seues aportacions.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	- Rúbrica - Prova oral i/o escrita Llibreta
	3rCS.BL1.6 Seguir les instruccions de les tasques d'aprenentatge amb atenció i constància, adaptant-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, demanant ajuda si en necessita.	3rCS.BL1.6.1 Segueix amb atenció i constància les instruccions per a realitzar dos activitats d'aprenentatge consecutives .	U1	U2	U3	U4	U5	U6	- Rúbrica - Prova oral i/o escrita Llibreta
		3rCS.BL1.6.2 S'adapta als canvis que suposen les diferents activitats sense desanimar-se davant de les dificultats.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	- Rúbrica - Prova oral i/o escrita Llibreta
	3rCS.BL1.7 Planificar la realització d'un producte o una tasca, proposant un pla ordenat d'accions i avaluar el procés i la qualitat del resultat amb les orientacions del professorat.	3rCS.BL1.7.1 Proposa un pla ordenat d'accions per al desenrotllament d'un producte o una tasca quan participa en la seua planificació.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	- Rúbrica - Prova oral i/o escrita Llibreta
		3rCS.BL1.7.2 Avalua el procés i la qualitat del resultat del desenrotllament d'una tasca tenint en compte aspectes prèviament determinats pel docent o de forma col·lectiva.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	- Rúbrica - Prova oral i/o escrita Llibreta
	3rCS.BL1.8 Seleccionar alguns fets significatius de la història per la seua contribució al desenrotllament humà o que mostren la diversitat humana i contrastar-los amb situacions de desigualtat social en el passat.	3rCS.BL1.8.1 Selecciona amb l'ajuda del docent alguns fets significatius de la història per la seua contribució al desenrotllament humà o que evidencien la diversitat humana.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	- Rúbrica - Prova oral i/o escrita Llibreta
		3rCS.BL1.8.3 Compara alguns fets històrics significatius que mostren situacions de desigualtat social.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	- Rúbrica - Prova oral i/o escrita Llibreta
2	3rCS.BL2.1 Utilitzar algunes característiques dels globus terraqüis, atles, mapes i plànols, com ara l'equador, els meridians i paral·lels, l'escala gràfica, la llegenda amb els signes convencionals, sistemes senzills de coordenades (alfanumèrics) o l'índex, per a localitzar els oceans, els principals rius, les unitats de relleu, països i ciutats, per a orientar-se i calcular distàncies entre dos llocs.	3rCS.BL2.1.1 Utilitza algunes característiques dels glo-bus terraqüis , atles, mapes i plànols, com ara l'equador, els meridians i paral·lels, l'escala gràfica, la llegenda amb els signes convencionals, sistemes senzills de coordenades (alfanumèrics) o l'índex, per a localitzar els oceans, els principals rius, les unitats de relleu, els països i les ciutats.			U3				- Rúbrica - Prova oral i/o escrita Llibreta
		3rCS.BL2.1.2 Utilitza algunes característiques dels mapes i plànols , com ara l'escala gràfica per a calcular la distància entre dos llocs, la llegenda amb els signes convencionals i sistemes senzills de coordenades (alfanumèrics) per a orientar-se.			U3				- Rúbrica - Prova oral i/o escrita Llibreta

2	3rCS.BL2.2 Descriure el temps atmosfèric local a partir dels registres d'alguns dels seus components i de senzills mapes del temps i comparar-lo amb el temps que fa en altres llocs tractant d'establir algunes regularitats i similituds d'acord amb el grau de proximitat.	3rCS.BL2.2.1 Descriu el temps atmosfèric local i el compara amb el d'altres llocs , a partir dels registres d'alguns dels seus components i de senzills mapes del temps.		U2	U3				- Rúbrica - Prova oral i/o escrita Llibreta
		3rCS.BL2.2.2 Compara el temps atmosfèric local amb el temps que fa en altres llocs a partir dels registres d'alguns dels seus components i de senzills mapes del temps i estableix algunes regularitats i similituds entre ambdós llocs d'acord amb el grau de proximitat.		U2	U3				- Rúbrica - Prova oral i/o escrita Llibreta
	3rCS.BL2.3 Identificar el paper que exercix l'evaporació i condensació en el cicle de l'aigua per a entendre la hidrosfera com un conjunt de parts interdependents i posar algun exemple d'esta interdependència rellevant per a les activitats humanes o processos naturals i la seua relació amb l'equilibri ambiental.	3rCS.BL2.3.1 Identifica el paper que exercix l'evaporació i condensació en el cicle de l'aigua per a entendre la hidrosfera com un conjunt de parts interdependents.	U1	U2					- Rúbrica - Prova oral i/o escrita Llibreta
		3rCS.BL2.3.2 Posa algun exemple rellevant d'interdependència entre els components de la hidrosfera amb les activitats humanes o amb processos naturals i la seua relació amb l'equilibri ambiental.		U2					
	3rCS.BL2.4 Comparar diversos paisatges per a explicar l'acció humana en la modificació del relleu interior i costaner o del curs dels rius i com els sers humans s'han adaptat a les característiques ambientals d'un lloc	3rCS.BL2.4.1 Compara a partir de l'observació de diversos paisatges les distintes maneres en què els sers humans s'han adaptat a les característiques ambientals d'un lloc.			U3			U6	- Rúbrica - Prova oral i/o escrita Llibreta
	3rCS.BL2.5 Distingir diferents unitats de relleu continental i hidrografia i relacionar-la amb la distribució de la població a escala regional i global per mitjà de l'ús de mapes de diferent escala.	3rCS.BL2.5.1 Distingix diferents unitats de relleu continental i hidrografia per mitjà de l'ús de mapes de diferent escala.			U3	U4		U6	- Rúbrica - Prova oral i/o escrita Llibreta
3rCS.BL2.5.2 Relaciona la distribució de les grans unitats de relleu continental i les grans masses d'aigua amb la distribució de la població a escala regional i global per mitjà de l'ús de mapes de diferent escala.					U3	U4		U6	- Rúbrica - Prova oral i/o escrita Llibreta
3	3rCS.BL3.1 Reconèixer el creixement o la disminució de la població a partir d'una representació gràfica senzilla i identificar alguns dels factors que afecten el creixement demogràfic, especialment els avanços en els camps de la higiene i la medicina.	3rCS.BL3.1.1 Reconeix el creixement o la disminució de la població a partir d'una representació gràfica senzilla.			U3	U4			- Rúbrica - Prova oral i/o escrita Llibreta
		3rCS.BL3.1.2 Identifica alguns dels factors que afecten el creixement demogràfic, especialment els avanços en el camp de la higiene i la medicina.			U3	U4			- Rúbrica - Prova oral i/o escrita Llibreta
	3rCS.BL3.2 Descriure i identificar les regions del món a escala continental on es concentra la població per mitjà de l'ús de mapes temàtics i fotografies obtingudes per satèl·lit.	3rCS.BL3.2.1 Descriu i identifica les regions del món a escala continental on es concentra la població per mitjà de l'ús de mapes temàtics i fotografies obtingudes per satèl·lit.		U2	U3	U4			- Rúbrica - Prova oral i/o escrita Llibreta

	3rCS.BL3.3 Analitzar les causes per les quals les persones emigren a partir de casos concrets pròxims a l'entorn de l'alumne i d'altres llocs.	3rCS.BL3.3.1 Analitza les causes per les quals les persones emigren a partir de casos concrets pròxims a l'entorn de l'alumne i d'altres llocs.				U4	U5	U6	- Rúbrica - Prova oral i/o escrita Llibreta
	3rCS.BL3.4 Situar i identificar alguns productes que són obtinguts i/o elaborats en el territori valencià i els que són consumits en altres llocs i aquells que han sigut produïts en altres llocs i consumits a la Comunitat Valenciana i inferir els mitjans de transport que s'han pogut utilitzar per a importar-los o exportar-los.	3rCS.BL3.4.1 Situa alguns productes que són obtinguts i/o elaborats i distribuïts en el territori valencià i els que són consumits en altres llocs i aquells que han sigut produïts en altres llocs i consumits a la Comunitat Valenciana.				U4	U5	U6	- Rúbrica - Prova oral i/o escrita Llibreta
		3rCS.BL3.4.2 Identifica i diferencia entre alguns productes que són obtinguts i/o elaborats i distribuïts en el territori valencià i consumits en altres llocs i aquells que són produïts en altres llocs i consumits a la Comunitat Valenciana.				U4	U5	U6	- Rúbrica - Prova oral i/o escrita Llibreta
		3rCS.BL3.4.3 Inferix els mitjans de transport que s'han pogut utilitzar per a importar o exportar i distribuir alguns productes produïts o consumits a la Comunitat Valenciana				U4	U5	U6	- Rúbrica - Prova oral i/o escrita Llibreta
	3rCS.BL3.5 Classificar les empreses en funció del tipus d'activitat que exercisquen en el procés econòmic des de l'obtenció o extracció de les matèries primeres a la distribució i comercialització de productes de consum habitual	. 3rCS.BL3.5.1 Classifica les empreses en funció del tipus d'activitat que exercisquen en el procés econòmic des de l'obtenció o extracció de les matèries primeres a la distribució i comercialització de productes de consum habitual				U4	U5		- Rúbrica - Prova oral i/o escrita Llibreta
	. 3rCS.BL3.6 Reconèixer la importància de gestionar bé els diners que maneja (per exemple, la paga) o el de la família utilitzant estratègies com la planificació del que es gastarà tenint en compte els diners disponibles, calcular quant necessita estalviar per a un gasto futur.	. 3rCS.BL3.6.1 Planifica estratègies per a decidir el que es gasta tenint en compte els diners disponibles i calcular quant necessita estalviar per a un gasto futur, reconeixent la importància de gestionar bé els diners que maneja (per exemple, la paga) o el pressupost familiar.				U4			- Rúbrica - Prova oral i/o escrita Llibreta
4	3rCS.BL4.1 Elaborar línies de temps per a representar fets històrics significatius de la història d'Espanya i del món, ordenar objectes o imatges relatius a la vida quotidiana o objectes artístics que reflectisquen esdeveniments o canvis que van afectar la vida de les persones utilitzant datacions convencionals (a. C., d. C.), segle o les grans etapes que dividixen la història.	3rCS.BL4.1.1 Elabora línies de temps per a representar fets històrics significatius de la història d'Espanya i del món.					U5	U6	- Rúbrica - Prova oral i/o escrita Llibreta
		3rCS.BL4.1.2 Ordena objectes o imatges relatius a la vida quotidiana o objectes artístics que reflectisquen esdeveniments o canvis que van afectar la vida de les persones.				U4	U5	U6	- Rúbrica - Prova oral i/o escrita Llibreta

	3rCS.BL4.1.3 Utilitza formes de datació convencionals (a.C., d.C.), segle o les grans etapes que dividixen la història.							U6	- Rúbrica - Prova oral i/oescrita Llibreta
	3rCS.BL4.1.4 Identifica canvis que van afectar la vida de les persones utilitzant datacions convencionals (a.C., d.C.), segle o les grans etapes que dividixen la història.						U5	U6	- Rúbrica - Prova oral i/oescrita Llibreta
3rCS.BL4.2 Identificar alguns processos o fets històrics significatius de la història d'Espanya i del món, formulant algunes causes i conseqüències dels canvis, plantejant-se les raons de les actuacions humanes, observant algunes similituds i diferències.	3rCS.BL4.2.1 Identifica alguns processos o fets històrics significatius de la història d'Espanya i del món com a creació de ciutats i la seua evolució en la història, els mitjans de transport i l'expansió europea, la industrialització i les formes d'organitzar el treball.					U4	U5	U6	- Rúbrica - Prova oral i/oescrita Llibreta
	3rCS.BL4.2.2. Formula algunes causes i conseqüències de fets històrics significatius, com ara la creació de ciutats i la seua evolució en la història, els mitjans de transport i l'expansió europea, la industrialització i les formes d'organitzar el treball.					U4	U5	U6	- Rúbrica - Prova oral i/oescrita Llibreta
	3rCS.BL4.2.3 Observa algunes similituds i diferències en les causes i conseqüències de les actuacions humanes en relació a fets històrics rellevants com la creació de ciutats i la seua evolució en la història, els mitjans de transport i l'expansió europea, la industrialització i les formes d'organitzar el treball.					U4	U5	U6	- Rúbrica - Prova oral i/oescrita Llibreta
3rCS.BL4.3 Plantejar-se preguntes i formular respostes a partir de la interpretació de diverses fonts com textos narratius, imatges, obres d'art, objectes antics o altres recursos de caràcter digital, ampliant la classificació i reconeixent que la lectura de diverses fonts pot originar més d'una interpretació sobre un fet històric.	3rCS.BL4.3.1 Planteja respostes interpretatives de diverses fonts , com ara textos narratius, imatges, obres d'art, objectes antics o altres recursos de caràcter digital .							U6	- Rúbrica - Prova oral i/oescrita Llibreta
	3rCS.BL4.3.2 Proposa preguntes dirigides a la lectura de diverses fonts, com ara textos narratius, imatges, obres d'art, objectes antics o altres recursos de caràcter digital .							U6	- Rúbrica - Prova oral i/oescrita Llibreta
	3rCS.BL4.3.3. Classifica fonts com textos narratius, imatges, obres d'art, objectes antics o altres recursos de caràcter digital.							U6	- Rúbrica - Prova oral i/oescrita Llibreta
	3rCS.BL4.3.4 Identifica diferents interpretacions d'un mateix fet històric en fonts diverses seleccionades pel docent.							U6	- Rúbrica - Prova oral i/oescrita Llibreta

BL	CRITERIS D'AVUACIÓ	INDICADORS D'ÈXIT	Unitat Didàctica / Projecte									Instruments	
	3rVSC.BL1.1 Acceptar les pròpies qualitats que ens permeten identificar-nos i diferenciar-nos dels altres, contribuint a tindre una imatge positiva de si mateix i desenrotllant l'autoestima, per mitjà d'un llenguatge adequat i diferents mitjans de representació.	3rVSC.BL1.1.1 Accepta les seues pròpies qualitats diferencials i construeix una imatge positiva de si mateix que desenrotlle la seua autoestima.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	- Rúbrica Treball d'aula	
		3rVSC.BL1.1.2 Transmet una imatge positiva de si mateix i descriu les seues qualitats diferencials amb un llenguatge adequat i diversos mitjans de representació.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	- Rúbrica Treball d'aula	
	3rVSC.BL1.2 Identificar la influència de les emocions i dels sentiments en l'habilitat d'imaginar o proposar solucions diverses a una determinada situació o problema per a analitzar les conseqüències dels seus actes, superar obstacles i prendre millors decisions.	3rVSC.BL1.2.1 Proposa solucions alternatives a una determinada situació o problema i analitza les conseqüències de les diferents opcions i com li influixen les emocions i els sentiments quan les imagina.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	- Rúbrica Treball d'aula	
		3rVSC.BL1.2.2 Descriu com influix imaginar solucions alternatives a determinades situacions o problemes per a superar obstacles i trobar millors solucions.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	- Rúbrica Treball d'aula	
	3rVSC.BL1.3 Planificar la realització d'un producte o una tasca, proposar un pla ordenat d'accions i avaluar el procés i la qualitat del resultat amb les orientacions del professorat.	3rVSC.BL1.3.1 Proposa un pla ordenat d'accions per al desenrotllament d'un producte o una tasca quan participa en la planificació.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	- Rúbrica Treball d'aula	
		3rVSC.BL1.3.2 Avalua la qualitat del resultat del desenrotllament d'un producte o una tasca tenint en compte aspectes <u>prèviament determinats</u> per l'adult o de forma col·lectiva.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	- Rúbrica Treball d'aula	
	3rVSC.BL1.4 Participar en equips de treball realitzant la part de tasca que li correspon, reconeixent el seu rol, confiant en les seues possibilitats i en les dels seus companys, regulant les seues emocions davant dels conflictes i col·laborant amb els altres membres del grup per a aconseguir metes.	3rVSC.BL1.4.1 Reconeix el seu rol i el dels seus companys en un equip de treball i mostra confiança en les seues possibilitats mentres ho posa en pràctica.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	- Rúbrica Treball d'aula	
		3rVSC.BL1.4.2 Participa en en diàlegs per a resoldre conflictes interpersonals, escoltar amb atenció, manté un contacte ocular intermitent i demostra interès amb gestos i paraules adequats.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	- Rúbrica Treball d'aula	
		3rVSC.BL1.4.3 Utilitza el diàleg igualitari per a resoldre conflictes habituals, expressa les seues emocions i sentiments de forma adequada i manté la calma davant dels obstacles i malentesos.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	- Rúbrica	
	2	3rVSC.BL2.1 Expressar amb gestos i paraules apropiats els seus estats emocionals i alguns sentiments que se'n deriven en les seues conversacions i diàlegs i anomenar-los	3rVSC.BL2.1.1 Expressa amb gestos i paraules apropiats els seus estats emocionals i alguns sentiments que se'n deriven en les seues conversacions i diàlegs.	U1	U2	U3		U5		U7			- Rúbrica Treball d'aula

	adequadament quan narra les seues experiències o expressa les seues idees i opinions en assemblees escolars.	3rVSC.BL2.1.2 Anomena adequadament els estats emocionals i alguns sentiments quan narra les seues experiències o expressa idees i opinions en assemblees escolars.	U1	U2	U3		U5		U7			- Rúbrica Treball d'aula	
	3rVSC.BL2.2 Escoltar amb atenció el seu interlocutor, interpretar els seus estats emocionals i alguns sentiments derivats d'estos i comprendre com influïxen en les idees i opinions que expressa en conversacions i en assemblees escolars.	3rVSC.BL2.2.1 Escolta amb atenció el seu interlocutor i interpreta correctament els seus estats emocionals i alguns sentiments derivats d'estos.	U1	U2	U3		U5						- Rúbrica Treball d'aula
		3rVSC.BL2.2.2 Comprén com influïxen estats emocionals i alguns sentiments derivats d'estos identificats en el seu interlocutor en les idees i opinions que expressa en conversacions i en assemblees escolars.	U1	U2	U3		U5						
	3rVSC.BL2.3 Participar en la resolució de conflictes habituals del seu entorn immediat, analitzar les situacions que els produïxen i proposar alternatives pacífiques a través de la reflexió i el diàleg col·lectius.	3rVSC.BL2.3.1 Participa en la resolució de conflictes habituals del seu entorn immediat, analitza les situacions que els produïxen i proposa alternatives pacífiques a través de la reflexió i el diàleg col·lectius.	U1				U5	U6	U7				- Rúbrica Treball d'aula
		3rVSC.BL2.3.2 Participa en l'anàlisi col·lectiva de les situacions que produïxen els conflictes habituals del seu entorn immediat i identifica els diferents punts de vista dels protagonistes.	U1					U6	U7				- Rúbrica Treball d'aula
	3rVSC.BL2.4 Fer peticions i expressar queixes amb un llenguatge respectuós, expressar les seues emocions i sentiments de forma adequada i mantindre la calma davant dels obstacles i malentesos.	3rVSC.BL2.4.1 Fa peticions amb un llenguatge respectuós i expressa les seues emocions i sentiments de forma adequada.						U6	U7	U8			- Rúbrica Treball d'aula
		3rVSC.BL2.4.2 Manté la calma davant dels obstacles i malentesos i expressa les seues queixes de forma adequada.						U6	U7				- Rúbrica Treball d'aula
	3rVSC.BL2.5 Dialogar compartint els propis pensaments amb els companys d'aula per a trobar els aspectes comuns a través de relacions de respecte mutu, i contribuir a la millora del clima del grup.	3rVSC.BL2.5.1 Dialoga amb els seus companys, busca pensaments i idees comunes, respecta les normes de cortesia i utilitza un llenguatge respectuós.	U1	U2	U3	U4	U5			U7			- Rúbrica Treball d'aula
3	3rVSC.BL3.1 Participar en projectes col·lectius d'aula destinats a l'obtenció d'un producte o acció solidària o altruista cap a persones desfavorides o en risc d'exclusió social del seu entorn.	3rVSC.BL3.1.1 Participa en projectes col·lectius d'aula destinats a l'obtenció d'un producte o acció solidària o altruista cap a persones desfavorides o en risc d'exclusió social del seu entorn.	U1	U2	U3	U4				U7		- Rúbrica Treball d'aula	
		3rVSC.BL3.1.2 Participa, mostrant una actitud amistososa, en projectes col·lectius d'aula destinats a l'obtenció d'un producte o acció solidària o altruista cap a persones desfavorides o en risc d'exclusió social del seu entorn i ajuda desinteressadament els companys en les seues tasques.	U1	U2	U3	U4				U7			- Rúbrica Treball d'aula

	3rVSC.BL3.2 Reconéixer els drets humans universals en situacions del seu entorn pròxim i a través dels mitjans de comunicació social i explicar la seua importància per a garantir la igualtat entre les persones i per a afavorir la seua inclusió social.	3rVSC.BL3.2.1 Reconeix els drets humans universals en situacions del seu entorn pròxim i en els mitjans de comunicació social.	U1	U2						U8	U9	- Rúbrica Treball d'aula	
		3rVSC.BL3.2.2 Explica la importància dels drets humans per a garantir la igualtat entre les persones i per a afavorir la seua inclusió social.	U1	U2						U8	U9	- Rúbrica Treball d'aula	
	3rVSC.BL3.3 Utilitzar de forma responsable les fonts d'energia, aigua i electricitat del centre, analitzar les causes i conseqüències de determinades accions i proposar millores per a utilitzar-les adequadament.	3rVSC.BL.3.3.1 Utilitza de manera responsable l'aigua i l'electricitat del centre en la seua activitat diària.									U9		- Rúbrica Treball d'aula
		3rVSC.BL.3.3.2 Explica les conseqüències d'un ús inadequat de l'aigua i de l'electricitat en el centre.									U9		- Rúbrica Treball d'aula
		3rVSC.BL.3.3.3 Proposa mesures per a reduir el consum d'aigua i electricitat en el centre.									U9		- Rúbrica Treball d'aula
	3rVSC.BL3.4 Identificar els principals productes de consum familiar, analitzar l'ús que se'n fa i la seua relació amb la publicitat emesa en els mitjans de comunicació i les xarxes socials.	3rVSC.BL3.4.1 Identifica els principals productes de consum familiar.									U9		- Rúbrica Treball d'aula
	3rVSC.BL3.4.2 Descriu la utilització dels productes de consum en la família.									U9		- Rúbrica Treball d'aula	

PERFIL D'ÀREA

ÀREA: CIÈNCIES NATURALS

NIVELL: 3r EDUCACIÓ PRIMÀRIA

BL	CRITERIS D'AVUACIÓ	INDICADORS D'ÈXIT	Unitat Didàctica / Projecte						Instruments
1	3rCN.BL1.1 Plantejar preguntes i organitzar-les, amb l'ajuda del professor, en un pla o guió a partir de les experiències de l'alumne, que poden ser abordades per mitjà de l'ús de diferents fonts d'informació, treball de camp o laboratori; plantejar també normes bàsiques de comportament fora de l'aula i en les activitats extraescolars; determinar els conceptes	3rCN.BL1.1.1 Formula preguntes amb l'ajuda de professor sobre el ser humà i la salut, els sers vius, la matèria i l'energia i la tecnologia, que puguin ser verificades per mitjà de l'ús de diferents fonts d'informació i a partir de les pròpies experiències en treballs de camp o laboratori amb diversos mètodes i instruments.			U3				Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta

clau, i establir els mètodes i els instruments més adequats.	3rCN.BL1.1.2 Organitza, amb l'ajuda del professor i a través del diàleg col·lectiu, les preguntes formulades en un pla o guió i n'identifica els conceptes clau.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	Rúbrica Prova oral i/o escrita Libreta
	3rCN.BL1.1.3 Reconeix i complix les normes bàsiques de comportament i de la cura de materials i instruments proposades per l'adult durant les experiències realitzades al laboratori o en excursions fora de l'aula.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	Rúbrica Prova oral i/o escrita Libreta
3rCN.BL1.2 Obtindre de forma autònoma, per mitjà de l'exploració i observació i amb l'ajuda d'un guió previ, informació sobre fets, fenòmens del seu entorn i els efectes de les seues interaccions. Registrar esta informació per mitjà de llistes, imatges i taules, utilitzant mitjans digitals d'emmagatzematge i cuidant del seu bon ús i manteniment.	3rCN.BL1.2.1 Obté i selecciona informació a partir d'un guió de preguntes elaborades per mitjà de l'exploració, l'observació i la descripció sistemàtica sobre fets, fenòmens del seu entorn i els efectes de les seues interaccions.				U4	U5	U6	Rúbrica Prova oral i/o escrita Libreta
	3rCN.BL1.2.2 Registra i organitza, amb la supervisió del docent, la informació obtinguda per mitjà de textos senzills, taules o gràfics, utilitzant mitjans digitals d'emmagatzematge i cuidant del seu bon ús i manteniment.							
3rCN.BL1.3 Utilitzar esquemes, gràfiques i mapes per a representar la informació rellevant d'un fet o la seua evolució i destacar la seua relació amb altres fets o la seua rellevància per a la salut a títol individual, social i mediambiental en un determinat context.	3rCN.BL1.3.1 Utilitza la informació rellevant sobre un fet, organitzada en textos senzills, taules o gràfiques per a identificar la seua relació amb altres fets o la seua rellevància per a la salut individual, social i mediambiental en els contextos en què ha realitzat una indagació.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	Rúbrica Prova oral i/o escrita Libreta
3rCN.BL1.4 Comunicar oralment els passos seguits en l'experiència realitzada i per escrit les conclusions extretes, després d'una planificació col·lectiva seguint un esquema prefixat.	3rCN.BL1.4.1 Comunica oralment i per escrit els passos seguits en l'experiència realitzada, després d'una planificació col·lectiva i seguint un esquema prefixat.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	Rúbrica Prova oral i/o escrita Libreta
3rCN.BL1.5 Participar en equips de treball realitzant la part de tasca que li correspon per a aconseguir metes comunes, reconeixent el seu rol, confiant en les seues possibilitats i en les dels seus companys i regulant les seues emocions davant dels conflictes.	3rCN.BL1.5.1 Reconeix el seu rol i el dels seus companys en un equip de treball i mostra confiança en les seues possibilitats mentre ho posa en pràctica.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	Rúbrica Prova oral i/o escrita Libreta
	3rCN.BL1.5.2 Participa en diàlegs per a resoldre conflictes interpersonals, escolta amb atenció, manté un contacte ocular intermitent i demostra interès amb gestos i paraules adequats.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	Rúbrica Prova oral i/o escrita Libreta
	3rCN.BL1.5.3 Utilitza el diàleg igualitari per a resoldre conflictes habituals, expressa les seues emocions i sentiments de forma adequada i manté la calma davant dels obstacles i malentesos.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	Rúbrica Prova oral i/o escrita Libreta

3rCN.BL1.6 Seguir les instruccions de les tasques d'aprenentatge amb atenció i constància, adaptant-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats i demanar ajuda si en necessita.	3rCN.BL1.6.1 Seguir amb atenció i constància les instruccions per a realitzar dos activitats d'aprenentatge consecutives.								Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
	3rCN.BL1.6.2 S'adapta als canvis que suposen les diferents activitats sense desanimar-se davant de les dificultats.								Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
3rCN.BL1.7 Planificar la realització d'un producte o una tasca, proposant un pla ordenat d'accions i avaluar el procés i la qualitat del resultat amb les orientacions del professorat.	3rCN.BL1.7.1 Proposa un pla ordenat d'accions per al desenvolupament d'un producte o una tasca quan participa en la seua planificació.								Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
	3rCN.BL1.7.2 Avalua la qualitat del resultat del desenvolupament d'un producte o una tasca tenint en compte aspectes prèviament determinats per l'adult o de forma col·lectiva.								Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
3rCN.BL2.1 Identificar i localitzar els principals òrgans del cos humà i establir les relacions entre estos i les seues funcions, per mitjà de material visual.	3rCN.BL2.1.1 Reconeix els principals òrgans del cos humà per mitjà de material visual, programes i aplicacions d'anatomia del cos humà.								Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
	3rCN.BL2.1.2 Estableix les relacions entre els principals òrgans del cos humà i les seues funcions per mitjà de material visual, programes i aplicacions d'anatomia del cos humà.								Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
3rCN.BL2.2 Relacionar i adoptar hàbits de respiració i relaxació per a millorar el benestar físic i emocional com a mesura preventiva per a fer davant de l'estrés.	3rCN.BL2.2.1 Adopta hàbits de respiració i relaxació per a millorar el benestar físic i emocional.								Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
	3rCN.BL2.2.2 Relaciona els hàbits de respiració i relaxació com a mesura preventiva per a fer front a l'estrés.								Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
3rCN.BL2.3 Reconeix i expressar, a través del joc, emocions i sentiments propis i aliens.	3rCN.BL2.3.1 Reconeix, a través del joc, emocions i sentiments propis i aliens.								Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
	3rCN.BL2.3.2 Expressa, a través del joc, emocions i sentiments propis i aliens.								Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta

3	3rCN.BL3.1 Observar i identificar sers vius en funció del regne a què pertanyen, per mitjà de l'ús de material visual	3rCN.BL3.1.1 Descriu, a partir de processos d'observació de material visual, sers vius en funció del regne a què pertanyen.	U1	U2					Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
	3rCN.BL3.2 Observar i identificar elements relacionats amb la ramaderia, la cria d'espècies i la seua atenció, per mitjà de l'observació i l'experimentació.	3rCN.BL3.2.1 Descriu, a partir de l'observació i l'experimentació, elements relacionats amb la ramaderia, la cria d'espècies i la seua cura.		U2					Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
	3rCN.BL3.3 Observar i identificar els elements d'un ecosistema i el sers vius que l'habiten i algunes causes de l'extinció d'espècies relacionades amb la sobreexplotació, reconèixer accions de conservació i millora del medi ambient i proposar actuacions per a cuidar-les.	3rCN.BL3.3.1 Descriu els elements d'un ecosistema i els sers vius que l'habiten.		U2			U5		Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
		3rCN.BL3.3.2 Reconeix accions de conservació i millora del medi ambient a partir d'algunes de les causes de l'extinció d'espècies relacionades amb la sobreexplotació.		U2			U5		Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
		3rCN.BL3.3.3 Proposa actuacions del ser humà per a la protecció de les espècies relacionades amb la sobreexplotació		U2			U5		Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
4	3rCN.BL4.1 Examinar i classificar diferents tipus de materials i les seues propietats segons la seua naturalesa, per mitjà de l'observació i experimentació.	3rCN.BL4.1.1 Identifica la naturalesa de diferents tipus de materials per mitjà de l'observació i l'experimentació.				U4		Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta	
		3rCN.BL4.1.2 Classifica, per mitjà de l'observació i l'experimentació, diferents tipus de materials segons la seua naturalesa.				U4		Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta	
	3rCN.BL4.2 Planificar i realitzar experiències senzilles per a reconèixer lleis bàsiques que regixen diferents fenòmens físics de la matèria, respectant les normes d'ús, de seguretat i de conservació dels instruments i dels materials de treball en l'aula.	3rCN.BL4.2.1 Reconeix, en experiències senzilles planificades amb els seus companys i l'ajuda de guies, les lleis bàsiques que regixen diferents fenòmens físics de la matèria (corrent electrostàtic i les forces d'atracció, repulsió).	U1	U2	U3	U4	U5	U6	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
		3rCN.BL4.2.2 Respecta les normes bàsiques de d'ús, seguretat i conservació de materials i instruments proposades pel docent durant les experiències realitzades al laboratori o en eixides fora del'aula.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta

5	3rCN.BL5.1 Explorar i classificar màquines simples d'ús quotidià per a descriure les seues funcions i utilitat i manipular-les amb atenció i seguretat.	3rCN.BL5.1.1 Classifica les funcions i la utilitat de màquines simples d'ús quotidià com: eix, roda, corriola, pla inclinat, engranatge, fre, palanques i tipus de palanques										Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
		3rCN.BL5.1.2 Descriu les normes d'ús i seguretat de màquines simples d'ús quotidià com: eix, roda, corriola, pla inclinat, engranatge, fre, palanques i tipus de palanques.										

PERFIL D'ÀREA												
ÀREA: EDUCACIÓ ARTÍSTICA A) EDUCACIÓ PLÀSTICA NIVELL: 3R EDUCACIÓ PRIMÀRIA												
BL	CRITERIS D'AVUACIÓ	INDICADORS D'ÈXIT	Unitat Didàctica / Projecte						Instruments			
1	3rEP.BL1.1 Reconèixer imatges de les produccions que apareixen en llocs públics, museus i espais culturals de l'entorn pròxim i identificar els trets descriptius i narratius que utilitzen per a expressar valors, emocions i sentiments implícits en el missatge que pretenen transmetre.	3rEP.BL1.1.2 Identifica en les imatges fixes i en moviment d' espais públics alguns trets descriptius i narratius que transmeten en el missatge valors, emocions i sentiments .	U1	U2	U3	U4	U5	U6	Rúbrica Bloc o llibre			
	3rEP.BL1.2 Llegir i analitzar les imatges de les produccions que apareixen en llocs públics, museus i espais culturals de l'entorn pròxim i descriure el valor expressiu i narratiu d'alguns dels elements compositius del llenguatge visual (format, enquadrament, tipus de plans, angles i moviment de la càmera) i la interacció dels llenguatges que hi intervenen i expressar les seues idees i opinions de manera raonada a través de la reflexió col·lectiva i el diàleg.	3rEP.BL1.2.1 Identifica i analitza a partir de guies o pautes (preguntes, esquemes gràfics i/o escrits, audiovisuals) els elements formals i compositius de les imatges fixes i en moviment de les produccions que hi ha en llocs públics (museus i espais culturals) de l'entorn pròxim .	U1	U2	U3	U4	U5	U6	Rúbrica Bloc o llibre			
		3rEP.BL1.2.2 Expressa de forma raonada a través de la reflexió i del diàleg col·lectius les seues idees i opinions amb frases curtes i ben construïdes .	U1	U2	U3	U4	U5	U6	Rúbrica Bloc o llibre			
		3rEP.BL1.2.3 Descriu el valor expressiu i narratiu d'alguns dels elements formals i compositius (enquadrament, tipus de plans, angles i moviment de la càmera) i la interacció dels llenguatges que intervenen en les produccions que hi ha en llocs públics.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	Rúbrica Bloc o llibre			

	3rEP.BL1.3 Elaborar cartells i imatges audiovisuals senzilles de celebracions, exposicions i festes escolars i planificar la realització i tindre en compte la relació d'imatge-text en els cartells i la seqüència de la imatge en la producció audiovisual.	3rEP.BL1.3.1 Elabora cartells tenint en compte la relació d'imatge-text així com imatges audiovisuals senzilles (celebracions, exposicions, festes escolars), que seqüencien les accions dels personatges.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	Rúbrica Bloc o llibre
		3rEP.BL1.3.2 Planifica les fases del procés creatiu en l'elaboració de cartells i audiovisuals senzills, tenint en compte la selecció de la idea, l'elaboració del projecte i la presentació manual o digital.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	Rúbrica Bloc o llibre
	3rEP.BL1.4 Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació per a capturar, crear i difondre cartells i imatges audiovisuals senzilles pròpies i alienes de manera responsable.	3rEP.BL1.4.1 Utilitza de manera responsable dispositius electrònics i informàtics (ferramentes d'edició gràfica) per a, <u>amb l'ajuda de guies</u> , crear i difondre cartells i imatges audiovisuals senzilles i fer un bon ús de bancs d'imatges i sons.	U1	U2	U3	U4	U5		Rúbrica Bloc o llibre
2	3rEP.BL2.1 Observar i interpretar produccions artístiques realitzades amb diferents tècniques per a representar de forma personal emocions, idees, accions i situacions utilitzant els elements del llenguatge visual.	3rEP.BL2.1.1 Observa en museus, exposicions, galeries, auditoris i teatres diferents produccions artístiques i expressa les impressions percebudes de manera personal.	U1	U2	U3	U4	U5		Rúbrica Bloc o llibre
		3rEP.BL2.1.2 Experimenta amb les possibilitats expressives dels elements del llenguatge visual (textures i mesclades de colors primaris i secundaris) per a representar amb diferents tècniques les emocions, idees, accions i situacions percebudes en l'observació.			U3				Rúbrica Bloc o llibre
	3rEP.BL2.2 Realitzar produccions artístiques experimentant amb tècniques mixtes i diversos materials i recursos tecnològics per a aconseguir diferents efectes expressius, fent un bon ús de materials i instruments i cuidant els acabats.	3rEP.BL2.2.1 Realitza produccions artístiques <u>experimentant</u> amb tècniques mixtes , i diferents suports , materials i utensilis per a aconseguir diferents efectes expressius , en fa un bon ús dels materials i instruments i cuida els acabats.			U3	U4	U5		Rúbrica Bloc o llibre
		3rEP.BL2.2.2 Utilitza diferents recursos tecnològics (càmera fotogràfica, impressora, fotocopiadora, escàner) i en fa un bon ús per a aconseguir els efectes expressius que se li proposen.							Rúbrica Bloc o llibre
	3rEP.BL2.3 Planificar la realització d'un producte, proposant un pla ordenat d'accions, seleccionar els materials, reconèixer si han seguit el pla proposat i avaluar la qualitat del resultat amb les orientacions del professorat.	3rEP.BL2.3.1 Proposa un pla ordenat d'accions per al desenrotllament d'un producte o una tasca quan participa en la seua planificació.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	Rúbrica Bloc o llibre

	3rEP.BL2.3.2 Avaluu la qualitat del resultat del desenrotllament d'un producte o una tasca tenint en compte <u>aspectes prèviament determinats</u> per l'adult o de manera col·lectiva.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	Rúbrica Bloc o llibre
3rEP.BL2.4 Comprendre i utilitzar el vocabulari de l'àrea del nivell educatiu, quan treballa amb els seus companys en activitats cooperatives i per a explicar el procés seguit al realitzar les tasques d'aprenentatge.	3rEP.BL2.4.1 Comprén i utilitza el vocabulari de l'àrea del nivell educatiu quan treballa amb els seus companys en activitats cooperatives .	U1	U2	U3	U4	U5	U6	Rúbrica Bloc o llibre
	3rEP.BL2.4.2 Explica el procés seguit en la realització de les tasques d'aprenentatge utilitzant adequadament el vocabulari de l'àrea del nivell educatiu.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	Rúbrica Bloc o llibre
3rEP.BL2.5 Obtindre i organitzar informació dels mitjans de comunicació escrita i llocs públics com ara biblioteques, museus, exposicions i d'altres, sobre les manifestacions artístiques que es treballen en el nivell educatiu per a planificar els processos creatius.	3rEP.BL2.5.1 Busca i selecciona informació de manera guiada en els mitjans de comunicació escrita sobre les manifestacions artístiques que es treballen en el nivell educatiu i la utilitza en les seues creacions.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	Rúbrica Bloc o llibre
3rEP.BL2.6 Reconèixer i respectar algunes de les manifestacions artístiques més significatives realitzades per diferents artistes que treballen utilitzant diferents tècniques i expressar les seues opinions i idees.	3rEP.BL2.6.1 Reconeix algunes de les manifestacions artístiques més significatives realitzades per diferents artistes que treballen utilitzant diferents tècniques .	U1	U2	U3	U4	U5	U6	Rúbrica Bloc o llibre
	3rEP.BL2.6.2 Respecta les manifestacions artístiques més significatives realitzades per diferents els artistes que es treballen en el nivell i hi expressa les seues opinions i idees .	U1	U2	U3	U4	U5	U6	Rúbrica Bloc o llibre
3rEP.BL2.7 Captar el sentit global de textos orals reconeixent idees principals i secundàries, participar en conversacions i assemblees i utilitzar el diàleg per a resoldre conflictes interpersonals exposant idees i opinions mantenint el tema i ordenant el discurs amb frases curtes i ben construïdes.	3rEP.BL2.7.1 Reconeix les idees principals del contingut de textos orals habituals en les situacions de comunicació en què participa.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	Rúbrica Bloc o llibre
	3rEP.BL2.7.2 Participa en les situacions de comunicació oral del nivell educatiu (conversacions, diàlegs i assemblees) i respecta les normes i fórmules de cortesia .	U1	U2	U3	U4	U5	U6	Rúbrica Bloc o llibre

		3rEP.BL2.7.3 Expressa els seus punts de vista amb un llenguatge respectuós i utilitza frases curtes i ben construïdes .	U1	U2	U3	U4	U5	U6	Rúbrica Bloc o llibre
	3rEP.BL2.8 Seguir les instruccions de les tasques d'aprenentatge amb atenció i constància, adaptar-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, i demanar ajuda si la necessita.	3rEP.BL2.8.1 Segueix amb atenció i constància les instruccions per a realitzar dos activitats d'aprenentatge consecutives .	U1	U2	U3	U4	U5	U6	Rúbrica Bloc o llibre
		3rEP.BL2.8.2 S' adapta als canvis que suposen les diferents activitats sense desanimar-se davant de les dificultats.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	Rúbrica Bloc o llibre
	3rEP.BL2.9 Participar en equips de treball i realitzar la part de tasca que li correspon per a aconseguir metes comunes, reconèixer el seu rol, confiar en les seues possibilitats i en les dels seus companys i regular les seues emocions davant dels conflictes.	3rEP.BL2.9.1 Reconeix el seu rol i el dels seus companys en un equip de treball i mostra confiança en les seues possibilitats mentres ho posa en pràctica.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	Rúbrica Bloc o llibre
		3rEP.BL2.9.2 Utilitza el diàleg igualitari per a resoldre conflictes habituals, expressa les seues emocions i sentiments de manera adequada i manté la calma davant dels obstacles i els malentesos.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	Rúbrica Bloc o llibre
3	3rEP.BL3.1 Reconèixer en els objectes i espais reals figures planes regulars (triangles i quadrilàters) per a realitzar la seua representació gràfica a partir del valor del costat.	3rEP.BL3.1.1 Reconeix en els objectes i espais reals figures planes regulars .				U4	U5	U6	Rúbrica Bloc o llibre
		3rEP.BL3.1.2 Realitza representacions gràfiques de triangles i quadrilàters a partir del valor del costat.				U4	U5	U6	Rúbrica Bloc o llibre
	3rEP.BL3.2 Reconèixer i utilitzar amb atenció l'escaire, el cartabó i el compàs com a instruments propis del dibuix tècnic.	3rEP.BL3.2.1 Reconeix l'escaire, el cartabó i el compàs com a instruments propis del dibuix tècnic i els utilitza amb atenció per a traçar línies rectes, paral·leles, perpendiculars i cercles .				U4	U5	U6	Rúbrica Bloc o llibre

PERFIL D'ÀREA																
ÀREA: LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA										NIVELL: 3r EDUCACIÓ PRIMÀRIA						
BL	CRITERIS D'AVUACIÓ	INDICADORS D'ÈXIT	Unitat Didàctica / Projecte												Instruments	
1	3rCLL.BL1.1 Participar en conversacions i assemblees i utilitzar el diàleg per a resoldre conflictes interpersonals escoltant amb atenció, respectant el torn de paraula i les normes de cortesia, exposant idees i opinions, mantenint el tema i ordenant el discurs amb frases curtes i ben construïdes.	3rCLL.BL1.1.1 Participa en les situacions de comunicació oral del nivell educatiu (conversacions, diàlegs i assemblees) respectant les normes de cortesia i utilitzant un llenguatge respectuós.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Prova oral i/o escrita Rúbrica Llibreta	
		3rCLL.BL1.1.2 Participa en situacions de comunicació oral del nivell educatiu i en diàlegs per a resoldre conflictes interpersonals, escoltant amb atenció, mantenint un contacte ocular intermitent i demostrant interès amb gestos i paraules adequats.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Prova oral i/o escrita Rúbrica Llibreta	
		3rCLL.BL1.1.3 Participa en les situacions de comunicació oral del nivell educatiu (conversacions, diàlegs i assemblees) sobre temes pròxims a la seua experiència, manté el tema i ordena el discurs amb frases curtes i ben construïdes.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Prova oral i/o escrita Rúbrica Llibreta	
	3rCLL.BL1.2 Captar el sentit global i reconèixer idees principals, secundàries i dades específiques de la informació verbal i no verbal de textos orals pròxims a la seua experiència i resumir-ne oralment el contingut	3rCLL.BL1.2.1 Identifica el tema en textos orals pròxims a la seua experiència (explicacions, normes, instruccions) i textos literaris breus .	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Prova oral i/o escrita Rúbrica Llibreta	
		3rCLL.BL1.2.2 Reconeix, en textos orals del nivell educatiu, les idees secundàries del contingut de la comunicació.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Prova oral i/o escrita Rúbrica Llibreta	
	3rCLL.BL1.3 Produir de manera guiada textos orals dels gèneres habituals del nivell educatiu, respectant les seues característiques formals i	3rCLL.BL1.3.1 En la producció de textos orals utilitza l' entonació adequada.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Prova oral i/o escrita Rúbrica Llibreta	

	la reflexió i diàleg, textos pròxims a la seua experiència, anticipant i comprovant hipòtesis a través del títol, de subtítols i d'elements icònics, destacant idees principals i secundàries, localitzant informació específica que done resposta a preguntes plantejades, realitzant inferències i resumint oralment i per escrit el contingut.	del nivell educatiu (llegendes, romanços, anotacions, anuncis, pel·lícules, cartes, notícies senzilles, etc.).																Rúbrica	
		3rCLL.BL2.2.2 Comprova les conjectures que ha anticipat sobre el tema i detalls del contingut de textos escrits a través del títol, subtítols i elements icònics.																Prova oral i/o escrita Rúbrica	
		3rCLL.BL2.2.3 Destaca idees secundàries i localitza informació específica que dona resposta a les preguntes plantejades, realitza inferències i en resumix oralment i per escrit el contingut.																	Prova oral i/o escrita Rúbrica
		3rCLL.BL2.3 Llegir en mitjans digitals, per a buscar, seleccionar i emmagatzemar, de forma guiada, informació de fonts preseleccionades i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge.	3rCLL.BL2.3.1 Emmagatzema adequadament la informació seleccionada en mitjans digitals.																Prova oral i/o escrita Rúbrica
		3rCLL.BL2.4 Utilitzar de manera autònoma les biblioteques d'aula i de centre per a obtenir informació i seleccionar lectures personals i reconèixer i utilitzar de forma responsable els seus espais i els seus sistemes d'ordenació i classificació respectant les normes de funcionament.	3rCLL.BL2.4.1 Utilitza <u>de manera autònoma</u> les biblioteques d'aula i de centre per a obtenir informació i seleccionar lectures personals.																Prova oral i/o escrita Rúbrica
			3rCLL.BL2.4.2 Reconeix i utilitza els sistemes d'ordenació i classificació de la biblioteca del centre.																Prova oral i/o escrita Rúbrica
	3rCLL.BL2.4.3 Utilitza de forma responsable els materials i espais funcionals de la biblioteca de centre.																	Prova oral i/o escrita Rúbrica	
	3rCLL.BL2.5 Participar de forma responsable, a proposta dels adults, en accions del pla lector del centre, com debats amb escriptors, per a millorar la seua competència lectora i per a refermar l'hàbit lector.	3rCLL.BL2.5.1 Participa, <u>de manera activa i responsable</u> , a proposta dels adults en accions del pla lector del centre organitzades per al seu nivell educatiu (debats amb autors, etc.).																Prova oral i/o escrita Rúbrica	
3	3rCLL.BL3.1 Planificar i escriure, de forma reflexiva i dialogada, per mitjà de l'observació de models i amb la col·laboració dels seus companys, textos dels gèneres més habituals del nivell educatiu,	3rCLL.BL3.1.1 Participa per mitjà de <u>l'observació de models</u> , en el procés col·lectiu de planificació i escriptura de textos (descripcions, narracions inventades, exposicions de coneixements i instruccions per a realitzar activitats) i en respecta les característiques formals .																Prova oral i/o escrita Rúbrica Llibreta	

	redactant l'esborrany, substituint elements del model donat, respectant les seues característiques formals i l'orde lògic, amb un vocabulari apropiat i utilitzant els recursos lingüístics adequats.	3rCLL.BL3.1.2 Quan redacta textos organitza la informació mantenint el tema i evitant detalls irrellevants.							U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Prova oral i/o escrita Rúbrica Llibreta	
		3rCLL.BL3.1.3 Quan redacta textos utilitza el vocabulari adequat i un llenguatge respectuós.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Prova oral i/o escrita Rúbrica Llibreta			
		3rCLL.BL3.1.4 Quan redacta textos utilitza adequadament alguns recursos lingüístics (la comparació, la hipèrbole i el joc de paraules).									U8	U9	U10	U11	U12	Prova oral i/o escrita Rúbrica Llibreta		
	3rCLL.BL3.2 Realitzar amb ajuda de guies el procés de revisió de textos escrits, detectant errors de forma reflexiva i dialogada amb ajuda dels seus companys per a millorar el producte final i presentar-lo cuidant els seus aspectes formals i respectant les normes de correcció gramatical i ortogràfica del nivell educatiu.	3rCLL.BL3.2.1 Realitza amb <u>ajuda de guies</u> el procés de revisió de textos escrits detectant errors de forma reflexiva i dialogada amb ajuda dels seus companys per a millorar el producte final.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Prova oral i/o escrita Rúbrica Llibreta			
		3rCLL.BL3.2.2 Presenta els textos revisats cuidant els seus aspectes formals (cal·ligrafia, format de presentació, etc.) adequant-los als gèneres textuais propis del nivell educatiu (descripcions, narracions inventades, exposicions de coneixements i instruccions per a realitzar activitats).	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Prova oral i/o escrita Rúbrica Llibreta			
		3rCLL.BL3.2.3 Presenta els textos revisats respectant les normes de correcció gramatical i ortogràfica del nivell educatiu (...) * Vegeu quadro d'elements gramaticals	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Prova oral i/o escrita Rúbrica Llibreta			
	3rCLL.BL3.3 Utilitzar, de forma guiada, l'escriptura per a organitzar la informació, obtinguda durant l'escolta activa o la lectura reflexiva de fonts preseleccionades, per mitjà de llistes, taules i gràfics per a utilitzar-la en la redacció de textos o les tasques d'aprenentatge.	3rCLL.BL3.3.1 Organitza <u>de forma guiada</u> la informació obtinguda durant l'escolta activa o la lectura de fonts preseleccionades per mitjà de gràfics per a utilitzar-la en la redacció de textos o en les tasques d'aprenentatge.									U9	U10	U11	U12	Prova oral i/o escrita Rúbrica Llibreta			
	4	3rCLL.BL4.1 Aplicar els coneixements sobre els	3rCLL.BL4.1.1 Participa a través de la reflexió individual o col·lectiva en el procés d'interpretació i elaboració de textos, aplicant, amb ajuda de guies															Prova oral i/o escrita Rúbrica

elements bàsics del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu, adquirits per mitjà d'un procés guiat de reflexió individual i col·lectiva, per a interpretar, elaborar i revisar texto	per a l'observació, els coneixements sobre els elements del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu.									U8	U9	U10	U11	U12	Llibreta
	3rCLL.BL4.1.2 Participa en el <u>procés guiat</u> de revisió individual i col·lectiva de textos aplicant els coneixements sobre els elements del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu detectant errors. * Vegeu quadro d'elements gramaticals BL3										U8	U9	U10	U11	U12
3rCLL.BL4.2 Utilitzar, de forma guiada, diferents tipus de diccionaris en línia i impresos (alfabètic, de sinònims i antònims) per a resoldre dubtes sobre el significat del vocabulari utilitzat en el procés d'interpretació, elaboració i revisió de textos.	3rCLL.BL4.2.1 Resol dubtes sobre el significat del vocabulari utilitzat en el procés d'interpretació, elaboració i revisió de textos utilitzant, <u>de forma guiada</u> , diferents tipus de diccionaris en línia i impresos (alfabètic, de sinònims i antònims).	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Prova oral i/o escrita Rúbrica Llibreta	
	3rCLL.BL4.2.2 Amplia el seu vocabulari formant noves paraules utilitzant mecanismes de derivació (prefixos i sufixos, homonímia, polisèmia) per a millorar les seues produccions orals i escrites.							U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Prova oral i/o escrita Rúbrica Llibreta
3rCLL.BL4.3 Diferenciar el subjecte, el predicat i aplicar la concordança dels seus elements dins de l'oració per a construir oracions simples adequades al nivell, detectant errors i resolent-ne els dubtes per mitjà d'un procés guiat de reflexió individual i col·lectiva	3rCLL.BL4.3.1 En la comprensió i producció de textos, orals o escrits, identifica el subjecte i el predicat d'oracions simples i la concordança entre ambdós.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Prova oral i/o escrita Rúbrica Llibreta	
	3rCLL.BL4.3.2 Quan interpreta, produeix o revisa textos orals o escrits detecta errors de concordança entre subjecte i predicat en oracions simples utilitzant guies per a l'observació i resol els seus dubtes participant activament en el procés de reflexió individual i col·lectiva	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Prova oral i/o escrita Rúbrica Llibreta	
3rCLL.BL4.4 Diferenciar els trets distintius de les comunitats de parla hispana i els trets distintius de	3rCLL.BL4.4.1 Diferencia, a partir de models, les comunitats de parla hispana i els trets distintius de					U5								Prova oral i/o escrita Rúbrica	

llengües cooficials per a reconèixer-los en produccions orals i escrites, pròpies i alienes, tant dins com fora de l'àmbit escolar i identificar les diferents comunitats de parla hispana.	les llengües cooficials en les produccions pròpies i alienes de l'àmbit escolar i social pròxim.																Llibreta
3rCLL.BL4.5 Seguir les instruccions de les tasques d'aprenentatge amb atenció i constància, adaptant-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, demanant ajuda si la necessita reflexió individual i col·lectiva.	3rCLL.BL4.5.1 Segueix amb atenció i constància les instruccions per a realitzar dos activitats d'aprenentatge consecutives.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Prova oral i/o escrita Rúbrica Llibreta			
	3rCLL.BL4.5.2 S'adapta als canvis que suposen les diferents activitats sense desanimar-se davant de les dificultats.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Prova oral i/o escrita Rúbrica Llibreta			
3rCLL.BL4.6 Planificar la realització d'un producte o una tasca, proposar un pla ordenat d'accions i avaluar el procés i la qualitat del resultat amb les orientacions del professorat.	3rCLL.BL4.6.1 Proposa un pla ordenat d'accions per al desenrotllament d'un producte o una tasca quan participa en la seua planificació.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Prova oral i/o escrita Rúbrica Llibreta			
	3rCLL.BL4.6.2 Avalua el procés seguit i la qualitat del resultat de la tasca tenint en compte aspectes prèviament determinats per l'adult o de forma col·lectiva.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Prova oral i/o escrita Rúbrica Llibreta			
3rCLL.BL4.7 Participar en equips de treball realitzant la part de tasca que li correspon per a aconseguir metes comunes, reconeixent el seu rol, confiant en les seues possibilitats i en les dels seus companys i regulant les seues emocions davant dels conflictes, utilitzant el diàleg igualitari.	3rCLL.BL4.7.1 Reconeix el seu rol i el dels seus companys en un equip de treball i mostra confiança en les seues possibilitats mentre el posa en pràctica.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Prova oral i/o escrita Rúbrica Llibreta			
	3rCLL.BL4.7.2 Participa en diàlegs per a resoldre conflictes interpersonals, escoltant amb atenció (mantenint un contacte ocular intermitent i demostrant interès amb gestos i paraules adequats).	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Prova oral i/o escrita Rúbrica Llibreta			

		3rCLL.BL4.7.3 Utilitza el diàleg igualitari per a resoldre conflictes habituals expressant les seues emocions i sentiments de forma adequada i mantenint la calma davant dels obstacles i malentesos.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Prova oral i/o escrita Rúbrica Llibreta
	3rCLL.BL4.8 Interactuar i compartir continguts de forma guiada utilitzant algunes de les ferramentes de comunicació més comunes en dispositius de les TIC, aplicant bones formes de conducta utilitzant un llenguatge no discriminatori.	3rCLL.BL4.8.1 Interactua i comparteix continguts digitals <u>de forma guiada</u> utilitzant algunes de les ferramentes de comunicació més comunes en dispositius de les TIC (videoconferència, missatgeria instantània, telefonia, correu electrònic, etc.) identificant el seu interlocutor.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Prova oral i/o escrita Rúbrica Llibreta
		3rCLL.BL4.8.2 Interactua i comparteix continguts digitals utilitzant un llenguatge no discriminatori i comunicant a l'adult les males conductes identificades.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Prova oral i/o escrita Rúbrica Llibreta
5	3rCLL.BL5.1 Identificar utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, els elements que caracteritzen els textos literaris narratius, poètics i teatrals i alguns recursos retòrics quan apareixen en textos literaris, mentre participa en activitats de lectura, audició col·lectiva, recitat i dramatització.	3rCLL.BL5.1.1 Identifica, <u>utilitzant expressions específiques</u> de la terminologia literària, les diferències entre textos narratius, lírics i teatrals d'ús habitual a l'aula.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Prova oral i/o escrita Rúbrica Llibreta
		3rCLL.BL5.1.2 Identifica i anomena, utilitzant <u>expressions específiques</u> de la terminologia literària, els elements bàsics (narrador, personatges, espai i temps) de relats sempre que apareguen de manera explícita.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Prova oral i/o escrita Rúbrica Llibreta
		3rCLL.BL5.1.3 Identifica i anomena, <u>utilitzant expressions específiques</u> de la terminologia literària, els elements bàsics (rima i ritme) de				U4	U5								

	poemes i cançons d'ús habitual a l'aula.																
3rCLL.BL5.2 Buscar i seleccionar informació de manera responsable de fonts preseleccionades, emmagatzemant-la digitalment, sobre l'entorn social o la pròpia tradició cultural a través de la lectura o audició col·lectiva dels textos literaris dels gèneres i subgèneres adequats al nivell educatiu per a ampliar els seus coneixements i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge.	3rCLL.BL5.2.1 Busca i selecciona informació de manera responsable, a partir de fonts preseleccionades utilitzant guies específiques per a la tasca sobre l'entorn o la tradició cultural a través de la lectura o audició col·lectiva dels textos literaris dels gèneres i subgèneres adequats al nivell educatiu per a ampliar els seus coneixements i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12				Prova oral i/o escrita Rúbrica Llibreta
3rCLL.BL5.3 Escriure de forma col·laborativa, seguint guies i models, amb sentit estètic i creativitat, narracions breus i poemes amb recursos retòrics i mètrics adequats al nivell.	3rCLL.BL5.3.1 Escriu de forma col·laborativa <u>seguint guies i models</u> , amb sentit estètic i creativitat, narracions breus utilitzant adequadament les estratègies de producció escrita i els recursos retòrics adequats al nivell.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12				Prova oral i/o escrita Rúbrica Llibreta
	3rCLL.BL5.3.2 Escriu de forma col·laborativa, <u>seguint guies i models</u> , amb sentit estètic i creativitat, poemes utilitzant adequadament les estratègies de producció escrita i els recursos retòrics i mètrics adequats al nivell.				U4												
3rCLL.BL5.4 Participar en produccions col·lectives realitzant dramatitzacions de textos literaris i no literaris adequats al nivell i als seus interessos, com ara contes, diàlegs, jocs de rol..., aplicant amb sentit estètic les estratègies de comunicació oral i les tècniques expressives apreses.	3rCLL.BL5.4.1 Realitza dramatitzacions de textos literaris i no literaris (contes, diàlegs, jocs de rol...) aplicant les tècniques expressives i teatrals apreses.								U8								Prova oral i/o escrita Rúbrica Llibreta

PERFIL D'ÀREA

ÀREA: VALENCIÀ

NIVELL: 3r EDUCACIÓ PRIMÀRIA

BL	CRITERIS D'AVUACIÓ	INDICADORS D'ÈXIT	UNITATS												Instruments
1	3rVLL.BL1.1 Participar en conversacions i assemblees i utilitzar el diàleg per a resoldre conflictes interpersonals escoltant amb atenció, respectant el torn de paraula i les normes de cortesia, exposant idees i opinions, mantenint el tema i ordenant el discurs amb frases curtes i ben construïdes.	2nVLL.BL1.1.1 Participa, per iniciativa pròpia, en situacions de comunicació oral del nivell educatiu (conversacions, diàlegs i assemblees) respectant el torn de paraula.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
	3rVLL.BL1.2 Captar el sentit global i reconèixer idees principals, secundàries i dades específiques de la informació verbal i no verbal de textos orals pròxims a la seua experiència, resumint oralment el contingut.	2nVLL.BL1.2.1 Identifica el tema en textos orals pròxims a la seua experiència (poemes, cançons, endevinalles, narracions breus, explicacions, regles de joc i instruccions i avisos).	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
		2nVLL.BL1.2.2 Reconeix, en textos orals del nivell educatiu, les idees principals del contingut de la comunicació.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
	3rVLL.BL1.3 Produir de forma guiada textos orals dels gèneres habituals del nivell educatiu, respectant les seues característiques formals i organitzant el discurs amb l'entonació i pronunciació adequats i utilitzant el vocabulari pertinent i un llenguatge respectuós.	2nVLL.BL1.3.1 En la producció de textos pronuncia adequadament evitant repeticions.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
		2nVLL.BL1.3.2 Produeix a partir de models textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu (descripcions de persones, animals, objectes i llocs, narracions breus, regles de joc, instruccions senzilles).	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
2nVLL.BL1.3.3 En conversacions i diàlegs adapta el llenguatge a les característiques del seu interlocutor.		U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta	
	2nVLLBL1.3.4 En la producció de textos orals, organitza la informació respectant l'orde lògic de l'estructura textual.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta	

	3rVLL.BL1.4 Memoritzar i reproduir, de manera guiada, textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu, prèviament escoltats o llegits en diferents formats, aplicant amb creativitat les estratègies d'expressió oral adequades.	2nVLL.BL1.4.1 Memoritza a partir de models textos orals dels gèneres pròxims a la seua experiència (poemes, tirallongues, diàlegs de contes, instruccions).				U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
		2nVLL.BL1.4.2 Reproduïx a partir de models textos orals dels gèneres pròxims a la seua experiència amb una pronunciació i ritme adequats.				U4									Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
	3rVLL.BL1.5 Interpretar textos orals pròxims a la seua experiència procedents dels mitjans de comunicació social, utilitzant les estratègies de comprensió oral del nivell educatiu, resumint el seu contingut i imitant, per mitjà del joc i la simulació, les estructures i el llenguatge propi d'estos textos	2nVLL.BL1.5.1 Interpreta textos orals del nivell educatiu procedents dels mitjans de comunicació (eslògans, pel·lícules i notícies de la televisió pròxims a la seua experiència), en resumeix el contingut i expressa els seus gustos i preferències sobre el seu contingut.				U4									Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
2	3rVLL.BL2.1 Llegir de manera guiada, adequant-se al format i a l'estructura textual, textos de l'àmbit escolar i social i triar les seues lectures personals segons els seus gustos i preferències	2nVLL.BL2.1.1 Llig en veu alta, amb pronunciació correcta i entonació i ritme adequats, textos pròxims a la seua experiència proposats per l'adult adequant-se al format i a l'estructura textual.				U2									Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
		2nVLL.BL2.1.2 Llig textos pròxims a la seua experiència proposats per l'adult per a gaudi personal.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
	3rVLL.BL2.2 Interpretar de manera guiada a través de la reflexió i el diàleg, textos pròxims a la seua experiència, anticipant i comprovant hipòtesis a través del títol, de subtítols i d'elements icònics, destacant idees principals i secundàries, localitzant informació específica que done resposta a preguntes plantejades, realitzant inferències i resumint oralment i per escrit el contingut.	2nVLL.BL2.2.1 Identifica el tema i el destinatari en els textos escrits impresos, digitals i audiovisuals del nivell educatiu (tirallongues, sopes de lletres senzilles, jeroglífics, cal·ligrames, faules, normes, fulls d'instruccions simples, definicions simples, receptes, etc.).				U2									
2nVLL.BL2.2.2 Comprova les conjectures que ha anticipat sobre el tema de textos escrits a través del títol i les il·lustracions.					U3										Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
2nVLL.BL2.2.3 Destaca les idees principals i en resumeix oralment el contingut.					U4										Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta

	3rVLL.BL2.3 Llegir en mitjans digitals per a buscar, seleccionar i emmagatzemar de manera guiada informació de fonts preseleccionades i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge.	2nVLL.BL2.3.1 Busca i selecciona informació de fonts preseleccionades, en mitjans digitals i de forma guiada, per a utilitzar-la en tasques d'aprenentatge.															Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
	3rVLL.BL2.4 Utilitzar de manera autònoma les biblioteques d'aula i de centre per a obtenir informació i seleccionar lectures personals i reconèixer i utilitzar de manera responsable els seus espais i els seus sistemes d'ordenació i classificació respectant les normes de funcionament.	2nVLL.BL2.4.1 Utilitza amb autonomia la biblioteca d'aula i de manera guiada la biblioteca de centre per a obtenir informació i seleccionar lectures personals.															Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
		2nVLLBL2.4.2 Reconeix i respecta les pautes bàsiques d'organització i les normes de funcionament de la biblioteca de centre.															Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
		2nVLL.BL2.4.3 Utilitza de manera responsable els materials i espais funcionals de la biblioteca d'aula.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta		
	3rVLL.BL2.5 Participar de manera responsable a proposta dels adults en accions del Pla lector del centre, com ara debats amb escriptors, per a millorar la seua competència lectora i per a refermar l'hàbit lector.	2nVLL.BL2.5.1 Participa de forma activa i responsable en accions del Pla lector del centre organitzades per al seu nivell educatiu (presentacions de novetats bibliogràfiques, trobades amb autors, etc.).	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta		
3	3rVLL.BL3.1 Planificar i escriure, de manera reflexiva i dialogada, per mitjà de l'observació de models i amb la col·laboració dels seus companys, textos dels gèneres més habituals del nivell educatiu, redactant l'esborrany, substituint elements del model donat, respectant les seues característiques formals i l'ordre lògic, amb un vocabulari apropiat i utilitzant els recursos lingüístics adequats.	2nVLL.BL3.1.1 Participa, per mitjà de l'observació de models, en el procés col·lectiu de planificació i escriptura de textos (descripcions de persones, animals i objectes i llocs, narracions breus i instruccions senzilles).					U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta		
		2nVLL.BL3.1.2 Quan redacta textos organitza la informació evitant repeticions i respectant l'ordre lògic de l'estructura textual.					U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta		
		2nVLL.BL3.1.3 Quan redacta textos adapta el llenguatge a les característiques de l'interlocutor.					U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta		

		2nVLL.BL3.1.4 Quan redacta textos utilitza adequadament alguns recursos lingüístics (la comparació i el joc de paraules).																Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
3rVLL.BL3.2	Realitzar, per mitjà de procediments guiats, el procés de revisió de textos escrits, detectant errors, de manera reflexiva i dialogada amb ajuda dels seus companys per a millorar el producte final i presentar-lo cuidant els seus aspectes formals i respectant les normes de correcció gramatical i ortogràfica del nivell educatiu.	2VLL.BL3.2.1 Realitza amb ajuda de guies el procés de revisió de textos escrits detectant errors amb les orientacions de l'adult.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta			
		2nVLL.BL3.2.2 Presenta els textos revisats cuidant els seus aspectes formals (cal·ligrafia, format de presentació, etc.) adequat-los als gèneres textuals propis del nivell educatiu (descripcions de persones, animals i objectes i llocs, narracions breus i instruccions senzilles).	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta			
		2nVLL.BL3.2.3 Presenta els textos revisats respectant les normes de correcció gramatical i ortogràfica del nivell educatiu (...)* Vegeu quadro d'elements gramaticals	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta			
3rVLL.BL3.3	Utilitzar de forma guiada l'escriptura per a organitzar la informació, obtinguda durant l'escolta activa o la lectura reflexiva de fonts preseleccionades, per mitjà de llistes, taules i gràfics per a utilitzar-la en la redacció de textos o les tasques d'aprenentatge.	2nVLL.BL3.3.1 Organitza a partir de models la informació obtinguda durant l'escolta activa o la lectura de fonts preseleccionades per mitjà de taules i seqüències temporals per a utilitzar-la en la redacció de textos o tasques d'aprenentatge.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta			
4	3rVLL.BL4.1 Aplicar els coneixements sobre els elements bàsics del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu, adquirits per mitjà d'un procés guiat de reflexió individual i col·lectiva, per a interpretar, elaborar i revisar textos.	2nVLL.BL4.1.1. Reconeix, per mitjà de l'observació de models, els elements bàsics del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu en textos orals i escrits de l'entorn escolar (centre) i social pròxim.								U8	U9	U10	U11	U12	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta			
		2nVLL.BL4.1.2 Participa en el procés guiat de revisió col·lectiva de textos aplicant els coneixements sobre els elements bàsics del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu.								U8	U9	U10	U11	U12	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta			

3rVLL.BL4.2 Utilitzar, de manera guiada, diferents tipus de diccionaris en línia i impresos (alfabètic, de sinònims i antònims) per a resoldre dubtes sobre el significat del vocabulari utilitzat en el procés d'interpretació, elaboració i revisió de textos.	2nVLL.BL4.2.1 Identifica el significat del vocabulari utilitzat en el procés d'interpretació, elaboració i revisió col·lectiva de textos, utilitzant, de manera guiada, el diccionari alfabètic i programes o aplicacions educatives senzilles	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
3rVLL.BL4.3 Diferenciar el subjecte, el predicat i aplicar la concordança dels seus elements dins de l'oració per a construir oracions simples adequades al nivell, detectant errors i resolent-ne els dubtes per mitjà d'un procés guiat de reflexió individual i col·lectiva.	2nVLLBL4.3.1 En la comprensió i producció de textos, orals o escrits, identifica amb ajuda de models diferents tipus d'oracions simples (enunciatives, interrogatives i exclamatives).						U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
3rVLL.BL4.4 Diferenciar els trets distintius de les llengües cooficials per a reconèixer-los en produccions orals i escrites, pròpies i alienes, tant dins com fora de l'àmbit escolar.	2nVLL.BL4.4.1 Reconeix, a partir de models, les diferències bàsiques de les llengües cooficials en les produccions pròpies i alienes de l'àmbit familiar i escolar.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
3rVLL.BL4.5 Seguir les instruccions de les tasques d'aprenentatge amb atenció i constància, adaptant-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, demanant ajuda si en necessita.	2nVLL.BL4.5.1 Seguir amb atenció i constància les instruccions per a realitzar una activitat d'aprenentatge senzilla.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
	2nVLL.BL4.5.2 Demana ajuda a l'adult o als seus companys/es quan en necessita.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
3rVLL.BL4.6 Planificar la realització d'un producte o una tasca proposant un pla ordenat d'accions i avaluar el procés i la qualitat del resultat amb les orientacions del professorat.	2nVLL.BL4.6.1 Reconeix si ha seguit correctament els passos per al desenrotllament d'un producte o una tasca planificada de manera col·lectiva.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta

		2nVLL.BL4.6.2 Descriu els passos que ha seguit per a realitzar un producte o una tasca i dóna la seua opinió sobre la qualitat de realització de cada un dels passos.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
	3rVLL.BL4.7 Participar en equips de treball realitzant la part de tasca que li correspon per a aconseguir metes comunes, reconeixent el seu rol, confiant en les seues possibilitats i en les dels seus companys i regulant les seues emocions davant dels conflictes, utilitzant el diàleg igualitari.	2nVLL.BL4.7.1 Realitza la part de la tasca que li correspon en un equip de treball per a aconseguir metes comunes.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
	3rVLL.BL4.8 Interactuar i compartir continguts de manera guiada utilitzant algunes de les ferramentes de comunicació més comunes en dispositius de les TIC, aplicant bones formes de conducta utilitzant un llenguatge no discriminatori.	2nVLL.BL4.8.1 Interactua i comparteix continguts digitals <u>de manera guiada</u> utilitzant ferramentes de comunicació en temps real en dispositius de les TIC (videoconferència, missatgeria instantània, etc.) en situacions de comunicació espontànies.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
		2nVLL.BL4.8.2 Interactua i comparteix continguts digitals guardant el torn de paraula i dirigint-se al receptor amb respecte i identificant conductes inadequades.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
5	3rVLL.BL5.1 Identificar utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, els elements que caracteritzen els textos literaris narratius, poètics i teatrals i alguns recursos retòrics quan apareixen en textos literaris, mentre participa en activitats de lectura, audició col·lectiva, recitat i dramatització.	2nVLL.BL5.1.1 Identifica i <u>anomena amb les seues pròpies paraules</u> les diferències entre textos orals i escrits narratius (contes i relats) i lírics, (poemes i cançons) d'ús habitual en l'aula.		U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
		2nVLL.BL5.1.2 Identifica i <u>anomena amb les seues pròpies paraules</u> els elements bàsics (narrador, personatges, espai i temps) de contes i altres relats, orals i escrits, sempre que apareguen de manera explícita	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
		2nVLL.BL5.1.3 Identifica i <u>anomena amb les seues pròpies paraules</u> els elements bàsics (rima i ritme) de poemes i cançons, orals i escrits, d'ús habitual en l'aula.			U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta	
		2nVLL.BL5.1.5 Identifica i <u>anomena amb les seues pròpies paraules</u> la comparació i els jocs de paraules quan apareixen en textos d'ús habitual en l'aula.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta

	2nVLL.BL5.2.1 Selecciona informació, de fonts preseleccionades responent a preguntes sobre l'entorn o la tradició cultural a través de la lectura o audició col·lectiva dels textos literaris dels gèneres i subgèneres adequats al nivell educatiu per a ampliar els seus coneixements i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
3rVLL.BL5.3 Escriure de manera col·laborativa, seguint guies i models, amb sentit estètic i creativitat, narracions breus i poemes amb recursos retòrics i mètrics adequats al nivell.	2nVLL.BL5.3.1 Elabora de manera col·laborativa, oralment i per escrit, <u>a partir de models</u> , amb sentit estètic i creativitat, relats breus utilitzant adequadament les estratègies de producció oral i escrita i els recursos retòrics adequats al nivell.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta
	2nVLL.BL5.3.2 Elabora oralment i per escrit, <u>a partir de models</u> , amb sentit estètic i creativitat, poemes senzills utilitzant adequadament les estratègies de producció oral i escrita i els recursos retòrics i mètrics adequats al nivell.				U4									
3rVLL.BL5.4 Participar en produccions col·lectives realitzant dramatitzacions de textos literaris i no literaris adequats al nivell i als seus interessos, com ara contes, diàlegs, jocs de rol..., aplicant amb sentit estètic les estratègies de comunicació oral i les tècniques expressives apreses.	2nVLL.BL5.4.1 Participa en produccions col·lectives realitzant dramatitzacions senzilles de textos literaris (fragments i diàlegs de contes, poemes...) i no literaris (conversacions en situacions quotidianes) usant una entonació, volum i gestos adequats.								U8					Rúbrica Prova oral i/o escrita Llibreta

PERFIL D'ÀREA

ÀREA: MÚSICA

NIVELL: 3r EDUCACIÓ PRIMÀRIA

BL	CRITERIS D'AVUACIÓ	INDICADORS D'ÈXIT	Unitat Didàctica / Projecte						Instruments	Competències
1	3rEA-M.BL 1.1 Descobrir i reconèixer sons produïts amb el cos i la veu i identificar, visualment, les famílies orquestrals, alguns instruments del folklore i agrupacions de l'entorn i, auditivament, dinàmiques <i>f-p</i> , utilitzant l'escolta activa de peces variades i valorant el silenci.	3r EA-M BL1.1.1. Descobrix i reconeix sons produïts amb el cos i la veu.	TOTES LES UNITATS						Control i quadern	CEC
		3rEA-M.BL1.1.2 Identifica auditivament dinàmiques <i>f-p</i> .	U1	U4	U6				Control i quadern	CEC
		3rEA-M.BL1.1.3 Identifica visualment les famílies orquestrals, alguns instruments del folklore i agrupacions de l'entorn.	U5	U9					Control i quadern	CEC
		3rEA-M.BL1.1.4 Realitza una escolta activa de peces variades.	U3	U7	U9				Control i quadern	CEC
	3rEA-M.BL1.2 Reconèixer, per mitjà de l'escolta activa de fragments i obres senzilles, ritmes binaris i ternaris, <i>tempi</i> ràpids i lents, i dissenys melòdics diversos, així com la forma <i>lied</i> , utilitzant el llenguatge musical.	3rEA-M.BL1.2.1 Reconeix , per mitjà de l' escolta activa de fragments i obres senzilles, ritmes binaris i ternaris, <i>tempi</i> ràpids i lents, i dissenys melòdics diversos, així com la forma <i>lied</i>, utilitzant el llenguatge musical adequat .	U2	U4	U6				Control i quadern	CEC
	3rEA-M.BL1.3 Reconèixer exemples variats d'obres de diferents gèneres i estils de la nostra cultura a través d'audicions en l'aula i el centre mostrant un comportament adequat, i expressar opinions raonades de forma escrita i verbalment, a través de diàlegs i debats.	3rEA-M.BL1.3.1 Reconeix exemples variats d'obres de diferents gèneres i estils de la nostra cultura, a través d'audicions en l'aula i el centre.	U8						Control i quadern	CEC
		3rEA-M.BL1.3.2 Escolta de forma atenta i silenciosa mentres participa en les audicions en l'aula i el centre.	U3	U7	U9				Control i quadern	CEC CSC
		3rEA-M.BL1.3.3 Expressa per escrit les seues opinions sobre la música que escolta i les defén de forma raonada i verbalment a través de diàlegs i debats.	Totes les unitats						Control i quadern	CEC CCLI
	3rEA-M.BL1.4 Buscar i seleccionar, amb guies específiques de la tasca, informació sobre temes d'interés de l'àrea de fonts preseleccionades per l'adult per a realitzar tasques utilitzant els diferents recursos de forma responsable.	3r EA-M BL 1.4.1. Busca i selecciona informació <u>de fonts preseleccionades</u> utilitzant guies específiques per a la tasca sobre temes d'interés que es treballen en el nivell educatiu i els diferents recursos de forma responsable.	-						Control i quadern	CAA

	3rEA-M.BL1.5 Captar el sentit global de textos orals reconeixent idees principals i participar en conversacions i assemblees respectant el torn de paraula i les normes de cortesia i expressant els seus punts de vista de forma respectuosa.	3rEA-M.BL1.5.1. Reconeix les idees principals del contingut de textos orals habituals en les situacions de comunicació en què participa.	-					Control i quadern	CCLI	
		3r EA-M BL 1.5.2. Participa en les situacions de comunicació oral del nivell educatiu (conversacions , diàlegs i assemblees) respectant les normes i fórmules de cortesia .	Totes les unitats					Control i quadern	CCLI CSC	
		3rEA-M.BL1.5.3 Expressa els seus punts de vista amb un llenguatge respectuós utilitzant frases curtes i ben construïdes .	Totes les unitats					Control i quadern	CCLI	
	3rEA-M.BL1.6 Seguir les instruccions de les tasques d'aprenentatge amb atenció i constància i adaptar-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, demanant ajuda si la necessita.	3rEA-M.BL1.6.1 Segueix amb atenció i constància les instruccions per a realitzar dos activitats d'aprenentatge consecutives.	Totes les unitats					Control i quadern	CAA	
		3rEA-M.BL1.6.2 S'adapta als canvis que suposen les diferents activitats sense desanimar-se davant de les dificultats.	-					Control i quadern	CAA SIEE	
	3rEA-M.BL1.7 Comprendre i utilitzar el vocabulari de l'àrea del nivell educatiu quan treballa amb els seus companys i companyes en activitats cooperatives i per a explicar el procés seguit al realitzar les tasques d'aprenentatge.	3rEA-M.BL1.7.1 Comprén i utilitza el vocabulari de l'àrea del nivell educatiu quan treballa amb els seus companys en activitats cooperatives .	Totes les unitats					Control i quadern	CCLI	
	3rEA-M.BL1.7.2 Explica el procés seguit al realitzar les tasques d'aprenentatge i utilitza adequadament el vocabulari de l'àrea del nivell educatiu.	Totes les unitats					Control i quadern	CCLI CAA		
2	3rEA-M.BL 2.1 Interpretar amb veu natural cançons i cànons de l'àmbit del nivell, sol i en grup, cuidant la respiració i la higiene vocal, i manifestant interès per les aportacions pròpies i alienes.	3rEA-M.BL2.1.1 Interpreta amb veu natural cançons i cànons en forma ternària (ABA) i cuida la respiració i la higiene vocal .	U8						Control i quadern	CEC
		3rEA-M.BL2.1.2 Participa en la interpretació grupal de cançons i manifesta interès per les aportacions pròpies i alienes .	U3	U4	U5	U7	U8		Control i quadern	CSC SIEE
		3rEA-M.BL2.1.3 Entona les notes do, re, mi, fa, sol i la en compassos de dos, tres i quatre temps en què intervenen les figures de blanca, silenci de blanca, corxera i silenci de corxera , i amplia el	U1	U4	U6	U7			Control i quadern	CEC

	cançoner de classe amb repertori d'actualitat de l'entorn .										
3rEA-M.BL2.2 Interpretar amb els instruments, amb el propi cos i amb la flauta dolça cançons i cànons de l'àmbit del nivell cuidant la tècnica instrumental, i improvisar acompanyaments rítmics i melòdics, mostrant responsabilitat en la interpretació en grup.	3rEA-M.BL2.2.1 Interpreta amb el propi cos i de manera individual el ritme d'obres apreses per imitació o a partir de la lectura en el pentagrama, en les quals intervenen les figures musicals de blanca, silenci de blanca, negra, silenci de negra, corxera i silenci de corxera i les notes d-r-m-f-s-l en compassos de dos, tres o quatre temps, i cuida la tècnica.	Totes les unitats							Control i quadern	CEC	
	3rEA-M.BL2.2.2 Interpreta amb els instruments i de manera individual obres apreses per imitació o a partir de la lectura en el pentagrama, en les quals intervenen les figures musicals de blanca, silenci de blanca, negra, silenci de negra, corxera i silenci de corxera i les notes d-r-m-f-s-l en compassos de dos, tres o quatre temps i cuida la tècnica instrumental (precisió rítmica i atac simultani i altern de baquetes).	U4	U5	U7	U9				Control i quadern	CEC SIEE	
	3rEA-M.BL2.2.3 Interpretar amb la flauta dolça , de manera individual , per imitació o per la seua lectura en el pentagrama, cançons i cànons en què intervinguen les figures negra, silenci de negra i parells de corxeres, les notes s-m-l, el compàs de dos temps, la línia divisòria i la doble barra final cuidant la tècnica instrumental (la posició corporal i l'emissió de l'aire).	-							Control i quadern	CEC SIEE	
	3rEA-M.BL2.2.4 Participa en la interpretació grupal de cançons i cànons ja treballats de forma individual i mostra responsabilitat i interès en la interpretació en grup.	U8							Control i quadern	CEC CSC	
	3rEA-M.BL2.2.5 Improvisa acompanyaments rítmics i melòdics per a cançons i cànons de l'àmbit del nivell amb el propi cos, els instruments i la flauta dolça.	U8	U9						Control i quadern	CEC SIEE	

	3rEA-M.BL2.3 Explorar les possibilitats didàctiques del programari lliure per a aprofundir en els coneixements del llenguatge musical i la notació, i realitzar gravacions d'actuacions musicals realitzades en classe.	3rEA-M.BL2.3.1 Explora les possibilitats didàctiques del programari lliure per a aprofundir en els coneixements del llenguatge musical i la notació .	Totes les unitats						Control i quadern	CEC CD
		3rEA-M.BL2.3.2 Explora les possibilitats didàctiques del programari lliure per a realitzar gravacions d'actuacions musicals realitzades en classe.							-	Control i quadern
	3rEA-M.BL2.4 Participar en equips de treball realitzant la part de tasca que li correspon per a aconseguir metes comunes, reconeixent el seu rol, confiant en les seues possibilitats i en les dels seus companys i regulant les seues emocions davant dels conflictes, utilitzant el diàleg igualitari.	3rEA-M.BL2.4.1 Reconeix el seu rol i el dels seus companys en un equip de treball i mostra confiança en les seues possibilitats mentres el posa en pràctica.	Totes les unitats						Control i quadern	CSC CAA SIEE
		3rEA-M.BL2.4.2 Participa en diàlegs per a resoldre conflictes interpersonals, escolta amb atenció , manté un contacte ocular intermitent i demostra interès amb gestos i paraules adequats.	Totes les unitats						Control i quadern	CSC
		3rEA-M.BL2.4.3 Utilitza el diàleg igualitari per a resoldre conflictes habituals, expressa les seues emocions i sentiments de forma adequada i manté la calma davant dels obstacles i malentesos.	Totes les unitats						Control i quadern	CSC CCLI SIEE
	3rEA-M.BL2.5 Planificar la realització d'un producte o una tasca, proposar un pla ordenat d'accions i avaluar el procés i la qualitat del resultat amb les orientacions del professorat.	3rEA-M.BL2.5.1 Proposa un pla ordenat d'accions per al desenrotllament d'un producte o una tasca quan participa en la seua planificació.	Totes les unitats						Control i quadern	CAA SIEE
3rEA-M.BL2.5.2 Avalua la qualitat del resultat del desenrotllament d'un producte o una tasca tenint en compte aspectes <u>prèviament determinats</u> per l'adult o de forma col·lectiva.		Control i quadern							CAA SIEE	
3	3rEA-M.BL3.1 Interpretar i memoritzar senzilles coreografies i danses grupals, seguir el ritme de cançons amb el cos, així com improvisar moviments per a compassos de 2, 3 i 4 temps, mantenint interès i gaudi per la pràctica.	3rEA-M.BL3.1.1 Interpreta i memoritza senzilles coreografies i danses grupals , practica tècniques bàsiques de moviment individual i jocs motors: pas saltat, pas a tres, postura corporal, control de l'energia i del moviment, etc.	U3	U6	U9				Control i quadern	CEC SIEE CAA
		3rEA-M.BL3.1.2 Identifica i segueix el ritme de cançons amb el cos, i improvisa moviments per a compassos de 2, 3 i 4 temps .	U4	U5	U7	U8				Control i quadern

7.2 Instruments d'avaluació.

Rúbrica: La Rúbrica és una eina d'avaluació que permet establir paràmetres graduals d'acompliment, i que afavoreix l'autoavaluació en l'alumnat. Com a instrument, facilita la valoració de l'acompliment de l'alumnat en matèries i temes complexos; així mateix, permet observar com va aprenent l'alumne (i això afavoreix a l'autoanàlisi del seu propi aprenentatge i el dels seus companys/es). Si el professor empra de manera freqüent aquest instrument, facilita la coavaluació i retroalimentació en el grup.

Una rúbrica és un tipus de llistat que conté criteris ben específics que permeten valorar l'aprenentatge, coneixements i competències adquirides pels estudiants, sobre un tema, tasca o activitat. Per a això s'estableixen nivells d'acompliment sobre els continguts o competències a avaluar.

Dissenyar una rúbrica implica avaluar de forma objectiva el treball i avanç dels estudiants, per la qual cosa el professor haurà d'especificar clarament quina espera dels seus alumnes, esmentant els criteris sota els quals hauran d'exercir-se en relació a la tasca o activitat encomanada.

Escala de valoració: Contenen un llistat de trets en els quals es gradua el nivell de consecució de l'aspecte observat a través d'una sèrie de valoracions progressives (de mai sempre; de poc a molt de res a tot; etc...).

Prova de composició i assaig: Estan encaminades a demanar als alumnes que organitzen, seleccionen i expressen les idees essencials dels temes tractats. Són, així mateix, adequades per a realitzar anàlisi, comentaris i judicis crítics sobre textos o qualsevol altre document, visites a exposicions i empreses, eixides culturals, assistència a conferències, xarres-col·loqui, etc.

Prova de preguntes amb resposta curta: En elles l'alumne ha d'aportar una informació molt concreta i específica que podrà resumir-se en una frase, una dada, una paraula, un signe, una fórmula, etc., evidentment referits a qüestions de certa rellevància. (Estan especialment indicades per a treballar qüestions numèriques)

Prova de preguntes amb text incomplet: Les respostes queden intercalades en el text que se'ls presenta als alumnes (que haurà de ser un enunciat vertader al qual li falten algunes paraules. Són adequades per a valorar la comprensió de fets, el domini d'una terminologia exacta, el coneixement de principis bàsics, etc. En redactar-les s'ha d'evitar copiar enunciats textuais i es presentaran en un llenguatge adaptat, comprensible i que no anyada major dificultat al contingut de la prova.

Prova de preguntes de correspondència o aparellament: Consisteixen a presentar dues llistes, A i B, amb paraules o frases breus disposades verticalment perquè els alumnes establisquen les relacions que consideren adequades entre cada paraula de la columna A amb la corresponent de la B, argumentant la relació establida entre aquestes. En preparar-les és convenient incloure en cada ítem un nombre desigual d'elements entre les columnes A i B per a evitar que s'establisquen relacions per eliminació.

Estan especialment indicades per a tasques de memorització, discriminació i coneixement de fets concrets.

Prova de preguntes d'opció múltiple: Consten d'un tronc o base en el que es fonamenta el problema, i un nombre indeterminat de respostes opcionals de les quals una és la correcta i les altres distractors.

Són recomanables per a valorar la comprensió, aplicació, discriminació de significats, etc.

Prova de preguntes de vertader – fals (justificades): Poden ser útils per a mesurar la capacitat de distinció entre fets i opinions o per a millorar l'exactitud en les observacions, argumentant la resposta triada.

Prova de preguntes analogies/diferències: Es pretén establir classificacions o característiques entre fets, accions... és un grau major d'interiorització dels conceptes adquirits i es treballa sobretot la comprensió i el raonament.

Prova de preguntes d'interpretació i/o elaboració de gràfics, mapes, estadístiques, etc.: D'una banda, l'elaboració de gràfics serveix per a organitzar i representar la informació amb codis no verbals, és a dir, altres formes d'expressió; i d'altra banda, la lectura i interpretació serveix per a extraure conclusions, possibilitant la generalització de la informació.

Proves Orals: Es pot registrar els coneixements de l'alumnat utilitzant com a instrument la prova oral que especifique un fet concret o diferents continguts educatius.

7.3 Criteris de qualificació.

ÀREA: València	
INSTRUMENT EMPRAT	PERCENTATGE D'AVUACIÓ
Prova escrita	60%
Rúbriques	40%

ÀREA: Castellà	
INSTRUMENT EMPRAT	PERCENTATGE D'AVUACIÓ
Prova escrita	60%
Rúbriques	40%

ÀREA: Matemàtiques	
INSTRUMENT EMPRAT	PERCENTATGE D'AVUACIÓ
Prova escrita	70%
Rúbriques	30%

ÀREA: Ciències naturals	
INSTRUMENT EMPRAT	PERCENTATGE D'AVUACIÓ
Prova escrita	70%
Rúbriques	30%

ÀREA: Ciències socials	
INSTRUMENT EMPRAT	PERCENTATGE D'AVUACIÓ
Prova escrita	70%
Rúbriques	30%

ÀREA: Valors socials i cívics	
INSTRUMENT EMPRAT	PERCENTATGE D'AVUACIÓ
Realització tasques	40%
Rúbriques	60%

ÀREA: Música	
INSTRUMENT EMPRAT	PERCENTATGE D'AVUACIÓ
Prova escrita	60%
Rúbriques	40%

ÀREA: Plàstica	
INSTRUMENT EMPRAT	PERCENTATGE D'AVUACIÓ
Revisió i presentació de treballs	70%
Rúbriques	30%

7.4 Activitats de reforç i ampliació.

Es troben Definides a les Unitats Didàctiques o Projectes de Treball.

8. MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU O AMB NECESSITAT DE COMPENSACIÓ EDUCATIVA.

8.1 Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu:

Dins de l'escola inclusiva que contempla el nostre sistema educatiu, resulta necessària l'atenció a l'alumnat en funció de les seues capacitats, interessos i motivacions.

Els xiquets i xiquetes requereixen respostes educatives diferenciades, però les causes d'aquesta situació es relacionen, sobretot, amb el seu context econòmic, social i cultural, amb la seua història personal i escolar, amb el seu nivell de desenvolupament i, inclús amb els propis processos d'actuació educativa que es produeixen a l'aula. Per tant, per a atendre a la diversitat de l'alumnat, la meua actuació educativa l'encaminaré a diferents estratègies de suport (sempre adaptant la estratègia a les característiques de l'alumnat, grup i circumstàncies contextuais):

Primera estratègia de suport: Treball per parelles. Primer individual i després amb un altre company/a que li aporte coses.

Segona estratègia de suport: Alumne/a tutor/a. Estudiar bé qui farà de tutor/a. El mestre explica com ajudar i com no ajudar.

Tercera estratègia de suport: El mestre/a tutor/a l'ajuda. Valorar com donar l'ajuda on no arriba l'alumnat tutor/a i intervindre nosaltres com a tutors/es.

Quarta estratègia de suport: L'alumnat treballa ell només o amb un altre company en l'espai de treball específic (espai explicat anteriorment: "màquina màgica"), una activitat adaptada a les seues competències (ex.: alumnat amb ACIS) o un treball específic que necessite realitzar (ex.: alumnat amb dificultats específiques en lectura i escriptura) i que tenen a veure amb la temàtica del projecte.

Aquests nivells de suport s'assenten en tres pilars bàsics:

1. Planificació de l'aula com una xarxa d'unitats de suport.
2. Valoració formativa del procés ensenyament-aprenentatge de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu dins de les unitats de suport.
3. Adaptació del treball i diversificació de tipus d'activitats per al desenvolupament i l'avaluació.

Analitzem a principi de curs quins és l'alumnat de necessitats, quines ajudes necessitaran, com poden ser ajudats dins de l'aula. Cal comentar també actuacions en cas de tindre alumnat:

Repetidor: Nombre d'alumnat i la realització del Pla Individual de Reforç.

Compensatòria: Desconeixement de l'idioma.

A més, per a la detecció de les necessitats i barreres s'ha celebrat una reunió en el primer trimestre de l'equip docent de tercer de primària. Segons aquesta reunió, s'ha detectat l'existència dels següents nombres de xiquets en cada grup:

- 3r A: 3
- 3r B: 4
- 3r C: 5

	3r A	3r B	3r C
Nivell 3	2	3	4
Nivell 4	1	1	1

La resposta educativa diferenciada que es va a donar als alumnes de Nivell 3 estarà relacionada amb:

	Mesures de resposta
3r A	<ul style="list-style-type: none"> - Activitats de reforç. - Adaptacions d'accés. - Actuacions d'acompanyament i suport personalitzat
3r B	<ul style="list-style-type: none"> - Activitats de reforç. - Adaptacions d'accés. - Actuacions d'acompanyament i suport personalitzat
3r C	<ul style="list-style-type: none"> - Activitats de reforç. - Adaptacions d'accés. - Suport personalitzat de la tutora. - Suport d'un altre mestre, una sessió.

Respecte al nivell 4 trobem les següents mesures de resposta:

	Mesures de resposta
3r A	<ul style="list-style-type: none"> - Adaptacions d'accés que requereixen personal especialitzat - Actuacions per a l'autorregulació del comportament.
3r B	<ul style="list-style-type: none"> - ACIS
3r C	

8.2 Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitat de compensació educativa:

El centre disposa d'un projecte de coordinació amb serveis socials de la localitat amb l'objectiu de detectar alumnat amb necessitats i poder actuar el més aviat possible per tal d'eliminar les barreres que dificulten la seua integració educativa.

Així mateix, el claustre ha confeccionat un protocol intern per tal de protocolaritzar de forma uniforme el procediment a realitzar per part de tot el claustre davant la detecció d'alumnat amb necessitats de compensació educativa.

9. ELEMENTS TRANSVERSALS.

Els continguts transversals que es recullen en la Programació Didàctica transcendeixen als nivells educatius i les àrees curriculars i impregnen el procés educatiu, perquè aborden sabers que tenen presència en tots els àmbits de l'aprenentatge.

Els elements transversals del currículum són els següents:

Foment de la lectura. Comprensió lectora. Expressió oral i escrita.

Al nostre centre disposem d'una comissió responsable encarregada de coordinar el Projecte de Foment Lector, en el qual ens basem per a realitzar les activitats durant este curs escolar.

Considerant que la lectura és, si més no, la part més important en el desenvolupament de qualsevol activitat acadèmica, una adequada comprensió del que llegim n'és imprescindible per al bon funcionament d'un grup.

El PFL es desenvolupa de manera setmanal i s'organitza de la següent forma:

- 1) Es desenvolupa un activitat d'apadrinament lector, on els més grans lliguen contes als més xicotets de l'escola.
- 2) A més a més, dins del treball a les àrees de llengües, cadascuna de les tutories desenvolupa diverses estratègies per a que l'alumnat llisca durant tot el curs escolar.

Durant el present curs escolar realitzarem les activitats programades en el PFL, amb activitats orals i escrites.

Les activitats acordades per al **Foment Lector** són:

- Préstec de llibres de la biblioteca d'aula.
- Celebracions i commemoracions de dates puntuals relacionades amb la lectura.
- Consulta de llibres en Biblioteca d'aula.
- Memorització de poemes, embarbussaments, endevinalles, refranys...
- Il·lustració d'un text: poema, fragment literari, etc..

Les activitats per al desenvolupament en l'alumnat de la **comprensió lectora** són:

- Exposició de llibres.
- Qüestionaris després de la lectura.
- Trivial Lector de llibres de referència.

Les activitats per al desenvolupament en l'alumnat de l'**Expressió Oral i Escrita** són:

- Dramatitzacions
- Debats entre l'alumnat amb diferents temàtiques d'interès.
- Presentació als companys del llibre preferit per cadascú.

Comunicació audiovisual. Tecnologies de la informació i de la comunicació.

Segons l'article 7 del Reial Decret 126/2014, de 28 de febrer, un dels seus objectius fonamentals és:

i) Iniciar-se en la utilització, per a l'aprenentatge, de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació desenvolupant un esperit crític davant els missatges que reben i elaboren.

Per tant, a l'aula es treballa per a millorar la competència digital de l'alumnat a través de l'ús de diferents eines tecnològiques i recursos en la xarxa per a oferir l'oportunitat de dissenyar escenaris d'aprenentatge enriquits, ja que totes aquestes eines formen part de la seua vida quotidiana.

Educació cívica i constitucional i igualtat efectiva entre homes i dones.

Considerant a l'alumnat com a element actiu, integrant de la societat, dins d'aquest àmbit existeixen algunes qüestions amb les quals la Programació Didàctica ha de ser especialment sensible:

- L'atenció a les persones amb discapacitat. L'escola ha d'oferir-los una educació de qualitat, i garantir l'equitat i la inclusió perquè es troben en igualtat d'oportunitats amb la resta dels alumnes.
- La igualtat efectiva entre homes i dones.
- La prevenció de la violència de gènere.
- El tractament dels valors inherents al principi d'igualtat de tracte i no-discriminació per qualsevol condició o circumstància personal o social.
- La prevenció i resolució pacífica de conflictes en tots els àmbits de la vida personal, familiar i social.
- L'educació en valors de llibertat, justícia, igualtat, pluralisme polític, pau, democràcia, respecte als drets humans i rebuig de la violència.
- El desenvolupament sostenible i el medi ambient.
- Les situacions d'exploació de les persones i d'abús sexual.
- El risc derivat de la utilització de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació.
- La protecció davant emergències i catàstrofes.
- La cura personal, l'activitat física i la dieta equilibrada.
- L'educació i la seguretat viària, la millora de la convivència i la prevenció dels accidents de trànsit.

Tots aquests aspectes es treballaran mitjançant lectures, jocs i anàlisis de resolució de conflictes que apareguen en la vida escolar i àmbit familiar.

Emprenedoria

Segons l'article 10.4 del Real Decret 126/2014 de 28 de febrer pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'Educació Primària, les administracions educatives fomentaran les mesures perquè l'alumnat participe en activitats que li permeta afermar l'esperit emprenedor i la iniciativa empresarial a partir d'aptituds com la creativitat, l'autonomia, la iniciativa, el treball en equip, la confiança en un mateix i el sentit crític.

Des de la nostra aula aquest element transversal es treballarà a través de:

- Activitats cooperatives (només per als grups estables de manera presencial, i a distància als grups no estables)
- Investigacions en els diferents projectes.
- Elaboració de dossiers de treball dels diferents projecte.

10. AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT I INDICADORS D'ÈXIT.

10.1 Avaluació pràctica docent.

En virtut del que es disposa en l'article 12.1 del Reial Decret 126/2014, avaluaré els processos d'ensenyament i la meua pròpia pràctica docent, per al que he establert indicadors d'assoliment segons s'indica en l'article 11.16 d'aquest Reial Decret. En funció dels resultats s'adoptaran les mesures oportunes en qualsevol moment del curs tan prompte com es detecten les dificultats i estaran dirigides a garantir l'adquisició de les competències imprescindibles per a continuar el procés educatiu.

Els indicadors d'assoliment en què em basaré per a avaluar la meua pràctica docent es troben en un annex adjunt i estan basats en els següents punts:

- * Planificació.
- * Realització.
- * Avaluació.

Aquesta avaluació es farà de manera anònima a la finalització del curs mitjançant un qüestionari.

AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT

I. PLANIFICACIÓ

		1	2	3	4
1	Realitze la programació de la meua activitat educativa tenint com a referència la Concreció Curricular del Projecte Educatiu de Centre.				
2	Planteje els objectius didàctics de manera que expressen clarament les competències que els meus alumnes i les alumnes han d'aconseguir.				
3	Seleccione i seqüencie els continguts amb una distribució i una progressió adequada a les característiques de cada grup d'alumnes.				
4	Adapte estratègies i programe activitats, tasques i productes en funció dels continguts, dels criteris d'avaluació i de les característiques de l'alumnat.				
5	Planifique les classes de manera flexible, preparant activitats i recursos ajustat el més possible a les necessitats i interessos de l'alumnat.				
6	Desenvolpe les activitats , taques i productes utilitzant la metodologia establerta al Projecte Educatiu de Centre.				
7	Planifique la meua activitat educativa de manera coordinada amb la resta del professorat que intervé a l'aula.				

Observacions i propostes de millora

--

1 (Mai)

2 (Poques vegades)

3 (Quasi sempre)

4 (Sempre)

II. REALITZACIÓ

		1	2	3	4
Motivació inicial de l'alumnat.					
1	Presente i propose un pla de treball, explicant la seua finalitat, abans de cada unitat o projecte.				
2	Planteje i planifique situacions introductòries prèvies a la unitat o projecte que es tractarà (activitats prèvies).				

Motivació al llarg de tot el procés.

3	Mantinc l'interès de l'alumnat partint de les seues experiències, amb un llenguatge clar i adaptat.				
4	Comunique la finalitat dels aprenentatges, la seua importància, funcionalitat, aplicació real.				
5	Done informació dels progressos aconseguits així com de les dificultats trobades.				

Presentació dels continguts.

6	Relacione els continguts i activitats amb els coneixements previs dels meu alumnat.				
7	Estructure i organitze els continguts donant una visió general de cada tema (índex, pluja de idees, mapes mentals o conceptuals, esquemes, etc.)				
8	Facilite l'adquisició de nous continguts intercalant preguntes aclaridores, sintetitzant, exemplificant, etc.				

Activitats, tasques i productes a l'aula.

9	Planteje activitats, tasques i productes variats, que asseguren l'adquisició de les competències clau.				
10	En les activitats que propose potenci el treball col·laboratiu entre l'alumnat.				

Recursos i Organització a l'aula.

11	Distribueix el temps adequadament: (Un temps d'exposició i la resta del mateix per a les activitats que l'alumnat realitzen a la classe).				
12	Adopte diferents agrupaments en funció de l'activitat, tasca o producte a realitzar, controlant sempre que el clima de treball siga l'adequat.				
13	Utilitze recursos didàctics variats (audiovisuals, informàtics, etc.), tant per a la presentació dels continguts com per a la pràctica de l'alumnat.				

Instruccions, aclaracions i orientacions en les tasques de l'alumnat.

14	Comprove que l'alumnat ha comprès l'activitat, tasca o producte que han de realitzar a nivell individual o grupal: fent preguntes, fent que verbalitzen el procés, etc.				
15	Facilite estratègies d'aprenentatge: com buscar fonts d'informació, passos per a resoldre qüestions, problemes i m'assegure la participació de tots (estructures Kagan).				

Clima de l'aula.

		1	2	3	4
16	Les relacions que estableixc amb el meu alumnat dins l'aula són fluides i des d'unes perspectives no discriminatòries.				
17	Afavoreixc l'elaboració de normes de convivència amb l'aportació de tots i reaccione de manera equànime davant de situacions conflictives.				
18	Foment el respecte i la col·laboració entre l'alumnat i accepte els seus suggeriments i aportacions.				

Seguiment/control del procés d'ensenyament i aprenentatge.

19	Revisi i corregeixc freqüentment els continguts i activitats proposades dins i fora de l'aula.				
20	Proporcioni informació a l'alumnat sobre l'execució de les tasques i com pot millorar-les.				
21	En cas d'objectius insuficientment assolits propose noves activitats que faciliten la seua adquisició.				
22	En cas d'objectius prou assolits, en curt espai de temps, propose noves activitats que faciliten un major grau d'adquisició.				

Atenció a la diversitat.

23	Tinc en compte el nivell d'habilitats de l'alumnat i en funció d'ells, he adaptat els diferents moments del procés d'ensenyament-aprenentatge.				
24	Em coordine amb el professorat de suport, per a modificar continguts, activitats, metodologia, recursos, etc. i adaptar-los a l'alumnat amb dificultats.				

Observacions i propostes de millora

--	--

III. AVALUACIÓ		1	2	3	4
1	Tinc en compte el procediment general per a l'avaluació dels aprenentatges d'acord amb la Programació Didàctica.				
2	Aplique criteris d'avaluació i criteris de qualificació en cada una de les Unitats Didàctiques o Projectes d'acord amb la Programació Didàctica.				
3	Realitze una avaluació inicial a principi de curs.				
4	Utilitze suficients instruments d'avaluació que atenguen de manera equilibrada l'avaluació dels diferents criteris d'avaluació.				
5	Avalue els criteris i estandars d'aprenentatge estipulats al Decret de Currículum.				
6	Habitualment, corregeix i explique els treballs i activitats de l'alumnat i, done pautes per a la millora dels seus aprenentatges.				
7	Utilitze diferents tècniques d'avaluació en funció de la diversitat d'alumnat, de les diferents àrees, dels temes, dels continguts.				
8	Explique a les famílies els criteris d'avaluació i de qualificació utilitzats.				

Observacions i propostes de millora

10.2 Indicadors d'èxit per avaluar la programació didàctica.

La direcció del centre docent comprovarà que l'elaboració de les Programacions Didàctiques s'ajusta formalment al que s'estableix en la normativa vigent i així mateix, la Inspecció d'Educació supervisarà i realitzarà el seguiment d'aquestes programacions. En virtut del que es disposa en l'article 12.1 del RD 126/2014, el professorat avaluarà els processos d'ensenyament i la seua pròpia pràctica docent, per al que s'establiran indicadors d'assoliment en les programacions docents segons s'indica en l'article 11.16 d'aquest Real Decret. Les propostes de millora que es realitzen sobre la programació didàctica a partir de la seua avaluació hauran de ser recollides en les programacions didàctiques del següent curs escolar.

Els indicadors d'assoliment en què em basaré per a avaluar la meua programació es troben en un annex adjunt i són els següents:

- * Introducció.
- * Objectius.
- * Competències.
- * Continguts.
- * Unitats Didàctiques o Projectes de Treball.
- * Metodologia i Recursos.
- * Avaluació.
- * Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu.
- * Elements Transversals.

En funció dels resultats s'adoptaran les mesures oportunes en qualsevol moment del curs tan prompte com es detecten les dificultats i estaran dirigides a garantir l'adquisició de les competències imprescindibles per a continuar el procés educatiu.

AVALUACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA

ASPECTES A AVALUAR	GRAU D'ADQUISICIÓ						PROPOSTES DE MILLORA
	0	1	2	3	4	5	
1. INTRODUCCIÓ							
1.1. La justificació ha estat clara, individualitzada i basada en la normativa.							
1.2.1. La contextualització fa referència a les característiques del grup-classe.							
1.2.2. La contextualització s'ha basat en els resultats de les avaluacions inicials.							
1.2.3. La contextualització fa referència a les característiques individuals de l'alumnat,							
1.2.4. La contextualització inclou els recursos personals de l'aula.							
2. OBJECTIUS							
2.1. Els objectius s'ajusten a la normativa vigent.							
2.2. Els objectius han estat adequats al nivell de l'aula.							
3. COMPETÈNCIES							
3.1. Les competències s'ajusten a la normativa vigent.							
4. CONTINGUTS							
4.1. Els continguts s'ajusten a la normativa vigent.							
4.2. Els continguts han estat adaptats i connectats a la realitat i altres àrees.							
5. UNITATS DIDÀCTIQUES O PROJECTES DE TREBALL.							
5.1. En les Unitats Didàctiques o Projectes de Treball es relacionen els objectius específics, competències, continguts i criteris d'avaluació.							
5.2. En les Unitats Didàctiques o Projectes de Treball els criteris d'avaluació estan relacionats amb els estàndards d'aprenentatge i els indicadors de logro.							

5.3. La distribució temporal de les Unitats Didàctiques o Projectes de Treball ha sigut adequada.								
5.4. Les activitats, tasques o productes han servit per a assolir els tres nivells d'aprenentatge competencial: Comprensió-Assimilació- Implementació.								
6. METODOLOGIA I RECURSOS								
6.1. La metodologia emprada ha servit per a assolir els objectius específics de cada unitat.								
6.2. La metodologia emprada ha servit per a aconseguir els tres nivells d'aprenentatge competencial.								
6.3. Els recursos han ajudat a adquirir els tres nivells d'aprenentatge competencial.								
7. AVALUACIÓ								
7.1.1. Els criteris d'avaluació reflecteixen els objectius i continguts que s'havien programat.								
7.1.2. Els indicadors d'assoliment han ajudat per a filtrar el que ha aconseguit i on ha arribat l'alumnat.								
ASPECTES A AVALUAR	GRAU D'ADQUISICIÓ						PROPOSTES DE MILLORA	
	0	1	2	3	4	5		
7.2.1. Els instruments d'avaluació han servit per a avaluar el que es pretenia.								
7.2.2. Els instruments d'avaluació són coherents amb els indicadors d'assoliment.								
7.2.3. Les proves d'avaluació han sigut adequades a l'edat de l'alumnat i als continguts avaluats.								
7.3. Els criteris de qualificació s'ajusten a les pautes establertes en Claustre.								
7.4. Les activitats de reforç han contribuït a solucionar les diferents dificultats d'aprenentatge.								
7.5. La programació contempla activitats d'ampliació, consolidació i repàs .								
8. MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITATS ESPECÍFIQUES DE SUPORT EDUCATIU								
8.1. Les Necessitats Educatives Especials s'han detectat								

promptament.							
8.2. S'ha donat resposta a les Necessitats Educatives Especials .							
8.3. Ha hagut coordinació amb l'equip d'Educació Especial.							
9. ELEMENTS TRANSVERSALS							
9.1. Els elements transversals estan especificats a la programació: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Coeducació ▪ Foment a la Lectura ▪ Ús responsable de les TIC ▪ Emprenedoria ▪ Educació Cívica i Constitucional 							
9.2. La programació recolza l' Educació en Valors i el Pla de Convivència .							